

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ
PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

ŠKOŘEP

ZÁKLADNÍ ŠKOLA
PRAHA 5 - ŘEPORYJE

Obsah

1. Identifikační údaje	4
2. Charakteristika školy	5
Charakteristika školy	5
Úplnost a velikost školy	5
Vybavení školy	5
Charakteristika pedagogického sboru	5
Ročníkové a celoškolní projekty	6
Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	6
Informovanost rodičů o plánování, průběhu a výsledcích vzdělávání žáků	6
Školská rada	6
Partneři školy	6
3. Charakteristika ŠVP	7
Charakteristika základního vzdělávání	7
Pojetí a cíle základního vzdělávání	7
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.	9
Zásady práce se žáky se specifickými poruchami učení	10
Zabezpečení vzdělávání žáků - cizinců	10
Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	10
Začlenění průřezových témat	11
Klíčové kompetence	14
4. Učební plán	24
5. Vzdělávací oblasti	26
Jazyk a jazyková komunikace	27
Český jazyk a literatura	29
Anglický jazyk	48
Konverzace v anglickém jazyce	54
Další cizí jazyk	55
Německý jazyk	55
Ruský jazyk	57
Seminář z českého jazyka	58
Matematika a její aplikace	61
Matematika	62
Seminář z matematiky	76
Informační a komunikační technologie	77
Informatika	78
Člověk a jeho svět	88
Člověk a jeho svět	89
Člověk a společnost	105
Dějepis	107
Výchova k občanství	114
Člověk a příroda	121
Fyzika	122
Chemie	129
Přírodopis	136
Zeměpis	143
Umění a kultura	154
Hudební výchova	155
Výtvarná výchova	169
Člověk a zdraví	184

Tělesná výchova	185
Člověk a svět práce.....	202
Člověk a svět práce	202
Doplňující vzdělávací obory	212
Robotika a programování.....	212
Mediální výchova	213
Etická výchova	214
Rodinná výchova	215
6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	217
Pravidla pro hodnocení žáků	217
Žáci se specifickými poruchami učení	217
Hodnocení žáků	217
Hodnocení a klasifikace žáka učitelem.....	218
Autoevaluace školy a její evaluační činnost	219
7. Přílohy.....	219

1. Identifikační údaje

Předkladatel:

Název školy	Základní škola Praha 5 - Řeporyje
REDIZO	600038254
IČ	47611219
IZO	047611219
Adresa školy	Základní škola Praha 5 - Řeporyje, Od Školy 596, Praha 5 Řeporyje, 15500
Ředitel	Ing. Lenka Weignerová, Ph. D.
e-mail	reditelka@zs-reporyje.cz
www	www.zs-reporyje.cz

Zřizovatel:

Název	Městská část Praha 5 Řeporyje
Adresa	Úřad městské části Praha 5 Řeporyje Nad Náměstím 84, Praha 5 Řeporyje, 15500

Platnost dokumentu: od 01. 09. 2021

ŠVP byl projednán Školskou radou dne:

.....
Ing. Lenka Weignerová, Ph. D.
ředitelka školy

razítko školy

2. Charakteristika školy

Charakteristika školy

Základní škola poskytuje základní vzdělání. Směřuje k naplnění kompetencí stanovených rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Kompetence představují soubory znalostí, dovedností, návyků a postojů, které jsou využitelné v učení i v životě a umožňují žákům efektivně a odpovídajícím způsobem jednat v různých situacích.

Úplnost a velikost školy

Základní škola je samostatným právním subjektem od roku 1993 a je příspěvkovou organizací. Je vzdělávacím zařízením zřízeným obcí. Škola je úplnou ZŠ se všemi postupnými ročníky. Škola sdružuje následující zařízení: školu s kapacitou 400 žáků, školní družinu s kapacitou 150 žáků a školní jídelnu. Naše škola je školou rodinného typu. Učíme děti zdravému životnímu stylu, rozvíjíme partnerské vztahy mezi pedagogy, žáky a rodiči i ostatní veřejností. Uplatňujeme individuální přístup ke všem žákům. Hlavní důraz je kladen na kvalitní výuku jazyků, informatiky, podporujeme a rozvíjíme u dětí schopnost orientovat se v soukromém i profesním životě. Náš ŠVP je charakterizován mottem Plauta: "KOLIK ČLOVĚK ZNÁ, TOLIK ZMŮŽE". Základní škola sídlí v příměstské části Prahy 5 a navštěvují ji především žáci z městské části Praha 5 Řeporyje, Prahy 13 a obcí Prahy – západ.

Vybavení školy

Areál školy je umístěn v klidném prostředí. Všechny třídy jsou vybaveny PC a projektorem, nebo interaktivní tabulí. Ve škole je moderní počítačová učebna, tři mobilní PC učebny (žakovské notebooky). Na počítačích je nainstalován operační systém Windows 10 Pro, MS Office 2016 Pro a Office 365. Pro potřeby učitelů a žáků je k dispozici řada výukových programů. V areálu školy je plně vybavená cvičná kuchyňka, nově postavená a plně vybavená tělocvična a sportovní multifunkční hřiště, dále venkovní učebna a venkovní družinové hřiště. Škola provozuje vlastní webové stránky.

Charakteristika pedagogického sboru

Členové pedagogického sboru směřují k otevřené komunikaci se všemi účastníky výchovně vzdělávacího procesu – žáky, jejich zákonnými zástupci i širší veřejností. Prioritou vedení školy je spolupráce mezi učiteli, mezi učiteli a vedením školy a partnerské profesní vztahy. Jádrem činnosti pedagogů školy je plánovitě a systematické rozvíjení klíčových kompetencí žáků. K tomu využívají širokou škálu vzdělávacích strategií, metod a organizačních forem. K rozvoji komunikačních dovedností, týmové spolupráce a rozšiřování škály používaných vzdělávacích metod směřuje také další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Ročníkové a celoškolské projekty

Vzdělávací projekty spoluvytvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Zařazované formy projektů jsou zejména ročníkové a celoškolské. Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu. Projekty motivují žáky a podporují spolupráci žáků i pedagogů. Páteří systému je celoškolský projekt, který je připravován týmem pedagogů ve spolupráci se žáky.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Otevřenou komunikaci s rodiči, která má na naší škole dlouholetou tradici, považujeme za důležitý aspekt naší práce. Jsme přesvědčeni, že spolupráce se zákonnými zástupci žáků je pro efektivní realizaci školního vzdělávacího programu nezbytným předpokladem.

Informovanost rodičů o plánování, průběhu a výsledcích vzdělávání žáků

Rodiče jsou o průběhu vzdělávání žáků informováni průběžně. Velký význam přikládáme osobním setkáním zákonných zástupců a pedagogů. Pro efektivnější spolupráci a informovanost zákonných zástupců využívá škola na prvním stupni „Týdenní plány“ spojené s hodnocením a evaluací. Pravidelně probíhají třídní schůzky a konzultace. Další významný nástroj komunikace mezi školou, zákonnými zástupci žáků a samotnými žáky je školní webová stránka. Zde se mohou zájemci seznámit s plány výuky jednotlivých ročníků, termíny pořádání školních akcí, plným zněním některých důležitých dokumentů. Informačními zdroji jsou elektronické žákovské knížky, notýsky a informační letáky. Škola přispívá pravidelně do místního časopisu ECHO, ve kterém informuje veřejnost o práci ve škole.

Školská rada

V roce 2005 byla založena zřizovatelem Školská rada. Má 6 členů s rovnoměrným tripartitním zastoupením zástupců zřizovatele, pedagogů a zákonných zástupců nezletilých žáků školy.

Partneři školy

Pedagogicko-psychologické poradny, centra speciální péče, Odbor školství Prahy 13, Odbor sociálních věcí Prahy 13, Městská policie Praha 13, Policie ČR, Městská část Praha – Řeporyje, Mateřská škola v Řeporyjích, SDH Řeporyje (hasiči).

3. Charakteristika ŠVP

Charakteristika základního vzdělávání

Základní vzdělávání, kterým se dosahuje stupně **základní vzdělání**, se realizuje v oboru *vzdělání základní škola*. V souladu se školským zákonem je pro realizaci základního vzdělávání vydán *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání*.

Povinnost školní docházky

Základní vzdělávání je spojeno s povinností školní docházky. Plnění povinnosti školní docházky se řídí § 36 až 43 školského zákona.

Organizace základního vzdělávání

Organizaci základního vzdělávání včetně možnosti zřízení přípravných tříd základní školy upravuje § 46 a 47 školského zákona. Průběh základního vzdělávání se řídí § 49 a 50 školského zákona. Podrobnosti o organizaci a průběhu základního vzdělávání stanoví Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „ministerstvo“) ve vyhlášce č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných upravují § 16 a 17 školského zákona a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí § 51 až 53 školského zákona. Podrobnosti o hodnocení výsledků žáků a jeho náležitostech stanoví ministerstvo v § 11 vyhlášky č. 48/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Získání stupně vzdělání a ukončení základního vzdělávání

Získání stupně vzdělání se řídí § 45 a ukončení základního vzdělávání § 54 až 56 školského zákona.

Pojetí a cíle základního vzdělávání

Pojetí základního vzdělávání

Základní vzdělávání navazuje na předškolní vzdělávání a na výchovu v rodině. Je jedinou etapou vzdělávání, kterou povinně absolvuje celá populace žáků, a to ve dvou obsahově, organizačně a didakticky navazujících stupních.

Základní vzdělávání na **1. stupni** usnadňuje svým pojetím přechod žáků z předškolního vzdělávání a rodinné péče do povinného, pravidelného a systematického vzdělávání. Je

založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka (včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných). Vzdělávání svým činnostním a praktickým charakterem a uplatněním odpovídajících metod motivuje žáky k dalšímu učení, vede je k učební aktivitě a k poznání, že je možné hledat, objevovat, tvořit a nalézat vhodnou cestu řešení problémů.

Základní vzdělávání na **2. stupni** pomáhá žákům získat vědomosti, dovednosti a návyky, které jim umožní samostatné učení a utváření takových hodnot a postojů, které vedou k uvážlivému a kultivovanému chování, k zodpovědnému rozhodování a respektování práv a povinností občana našeho státu i Evropské unie. Pojetí základního vzdělávání na 2. stupni je budováno na širokém rozvoji zájmů žáků, na vyšších učebních možnostech žáků a na provázanosti vzdělávání a života školy se životem mimo školu. To umožňuje využít náročnější metody práce i nové zdroje a způsoby poznávání, zadávat komplexnější a dlouhodobější úkoly či projekty a přenášet na žáky větší odpovědnost ve vzdělávání i v organizaci života školy.

Základní vzdělávání vyžaduje na 1. i na 2. stupni podnětné a tvůrčí školní prostředí. Je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka. Zajišťuje, aby se každý žák prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám, případně s využitím podpůrných opatření, optimálně vyvíjel a dosahoval svého osobního maxima. K tomu se vytvářejí i odpovídající podmínky pro vzdělávání všech žáků. Hodnocení žáků musí být postaveno na plnění konkrétních a splnitelných úkolů, na posuzování individuálních změn žáka a pozitivně laděných hodnotících soudech. Žákům musí být dána možnost zažívat úspěch, nebát se chyby a pracovat s ní.

V průběhu základního vzdělávání žáci postupně získávají takové kvality osobnosti, které jim umožní pokračovat ve studiu, zdokonalovat se ve zvolené profesi a během celého života se dále vzdělávat a podle svých možností se aktivně podílet na životě společnosti.

Cíle základního vzdělávání

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi;
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci;

- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci se zdravotním postižením, žáci se zdravotním znevýhodněním a žáci se sociálním znevýhodněním.

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonných zástupců a školského poradenského zařízení.

Na naší škole toto vzdělávání uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd.

Specifické vývojové poruchy učení jsou definovány jako neschopnost nebo snížená schopnost naučit se číst, psát a počítat pomocí běžných výukových metod za přiměřené inteligence a sociokulturní příležitosti.

V případě, že učitel vysleduje u žáka projevy, které by mohly být způsobeny specifickou poruchou učení nebo jiným handicapem, který narušuje proces edukace, informuje o svém zjištění některého ze členů školního poradenského pracoviště školy a zákonné zástupce žáka.

Jestliže zákonní zástupci požádají o vyšetření žáka akreditovaným poradenským pracovištěm a toto pracoviště potvrdí ve svém posudku, že se jedná o žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP), je žák dále vzděláván a hodnocen na základě doporučení odborného pracoviště a individuálního vzdělávacího plánu vytvořeného na podkladě diagnostických závěrů z vyšetření. O vyšetření žáka odborníkem PPP nebo SPC může rodič požádat i bez doporučení vyučujícím. Pokud dojde odborné zařízení k závěru, že je třeba dítěti věnovat speciální péči, je nutné, aby o této skutečnosti rodič informoval třídního učitele a výchovného poradce. S poskytnutými údaji je zacházeno jako s důvěrnými.

V rámci individuálního vzdělávacího plánu jsou závěry a doporučení odborného pracoviště rozpracovány do podoby očekávaných výstupů týkajících se obsahu učiva v jednotlivých vzdělávacích oborech, do kterých se SVP žáka promítají, včetně volby vzdělávacích strategií pro období daného školního roku, případně jeho zbývajících částí.

Individuální vzdělávací plán je výsledkem týmové práce samotných žáků, jejich zákonných zástupců, pedagogů školy, výchovného poradce, ředitele školy a odborníků ze školských poradenských zařízení.

K tvorbě individuálního vzdělávacího plánu je případně přizván asistent pedagoga, pokud na škole pracuje.

Vzdělávání každého žáka podle individuálního vzdělávacího plánu by mělo:

- naplnit speciální vzdělávací potřeby žáka
- využívat žákovy preference
- dodržovat psychologická pravidla a pedagogické zásady uplatňované u žáků se specifickými potřebami
- respektovat a tolerovat zvýšenou unavitelnost
- uplatňovat princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovení obsahu, forem a metod výuky.

Vlastní forma IVP:

Vzdělávání dětí se SVP probíhá běžným způsobem s tím, že učitelé se ve vztahu k žákům s SVP zaměřují na přiměřené zpracování obsahu a formy učiva při naplňování očekávaných výstupů

v jednotlivých vyučovacích oborech (úprava metod, popřípadě obsahu a rozsahu výuky, individualizace hodnocení atd.).

V případě handicapu zvlášť závažného charakteru se na edukačním procesu podílí rovněž asistent pedagoga, jehož úkolem je poskytovat žákovi potřebnou podporu při účasti na běžné výuce. Odpovědnost za plánování obsahu vzdělávání, samotný průběh vzdělávání i hodnocení výsledků žáka nese pedagog, který ve všech fázích edukace spolupracuje s asistentem a výchovným poradcem. Při klasifikaci přihlížíme ke stupni a druhu specifické poruchy.

Zásady práce se žáky se specifickými poruchami učení

- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci
- nutnost spolupráce s rodiči
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa.

Zabezpečení vzdělávání žáků - cizinců

Žáci - cizinci, kteří jsou vzděláváni na naší škole, jsou zařazeni do ročníku, jemuž odpovídají věkem s přihlédnutím k dosavadnímu průběhu vzdělávání, resp. k jazykové vybavenosti žáka. Probíhá orientační diagnostika jazykových schopností a dle potřeby je sestaven individuální vyrovnávací plán žáka, jehož cílem je pojmenovat všechny oblasti, v nichž daný žák potřebuje intenzivně rozvíjet své jazykové dovednosti a stanovit cíle, jichž by měl žák ve vymezených oblastech dosáhnout. V případě výrazné jazykové bariéry je postupováno dle školského zákona. Pro hodnocení žáka – cizince z oboru resp. vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura je nutné považovat případnou jazykovou bariéru, v době tří po sobě jdoucích pololetí, za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení výkonu žáka i v ostatních vzdělávacích oborech pedagog musí zohlednit úroveň znalosti českého jazyka resp. do jaké míry případná jazyková bariéra ovlivňuje reálný výkon žáka. Žáci - cizinci jsou integrováni do českého prostředí s ohledem na jejich původ, který mohou prezentovat ve vybraných třídních a celoškolních projektech i běžné výuce.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Postup při zajišťování výuky je obdobný jako u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Tato skutečnost vychází z toho, že také žák mimořádně nadaný má speciální vzdělávací potřeby. V případě, že učitel vysleduje u žáka projevy mimořádného nadání, informuje o svém zjištění výchovného poradce školy a zákonné zástupce žáka. Jestliže zákonní zástupci požádají o vyšetření žáka akreditovaným poradenským pracovištěm a toto akreditované pracoviště potvrdí, že se jedná o žáka mimořádně nadaného, je žák dále vzděláván i hodnocen na základě doporučení odborného pracoviště. Žáci mimořádně nadaní jsou v naší škole integrováni do „běžných“ tříd. Výuka probíhá podle individuálních vzdělávacích plánů, které na začátku školního roku sestavují učitelé jednotlivých vyučovacích předmětů ve spolupráci s výchovným poradcem. V individuálním vzdělávacím plánu jsou rozpracovány závěry a doporučení

akreditovaného poradenského pracoviště do podoby očekávaných výstupů, učiva a vhodných vzdělávacích strategií pro období školního roku nebo jeho zbývajících částí. Součástí individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka může být i jeho účast ve výuce některých vyučovacích předmětů ve vyšším ročníku, než který navštěvuje. Výuka žáků mimořádně nadaných se v předmětech, ve kterých je integrace stanovena, zaměřuje na jejich individuální rozvoj. Výchovný poradce školy sleduje mimořádně nadané žáky zejména po stránce osobnostního a sociálního rozvoje, který nebývá vždy v souladu s rozvojem žáka v oblasti vzdělávací. V mimořádných případech je možné přeradit žáka do vyššího ročníku.

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve školním vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů a realizujeme jejich obsah formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Ve výuce a v projektech je realizována řada tematických okruhů jednotlivých průřezových témat uvedených v RVP:

- Osobnostní a sociální výchova - OSV
- Výchova demokratického občana – VDO
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech MEGS
- Multikulturní výchova – MKV
- Environmentální výchova – EVVO
- Mediální výchova – MV
- Finanční gramotnost – FG

Tematické okruhy průřezových témat:

1. Ročník

OSV rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, komunikace

VDO poznávání lidí, komunikace

MKV lidské vztahy

MV poslech čteného textu, vnímání mediálních sdělení

OSV rozvoj schopností poznávání, mezilidské vztahy, komunikace

2. Ročník

OSV rozvoj schopností poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, poznávání lidí, komunikace

VDO občanská společnost a škola

MKV lidské vztahy

OSV rozvoj schopností poznávání, psychohygiena, poznávání lidí, komunikace

MV kritické čtení a naslouchání, interpretace vztahů mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení

VDO občanská společnost a škola, občanská společnost a stát (dětská práva, Listin a základních práv a svobod)

MVK lidské vztahy, etnický původ

3. Ročník

OSV rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, poznávání lidí, komunikace

VDO občanská společnost a škola

MKV lidské vztahy

OSV rozvoj schopností poznávání, psychohygiena, poznávání lidí, komunikace

MV kritické čtení a naslouchání, interpretace vztahů mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení

VDO občanská společnost a škola, občanská společnost a stát (dětská práva, Listin a základních práv a svobody)

MVK lidské vztahy, etnický původ

MEGS Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy)

4. Ročník

OSV rozvoj schopností poznávání, sociální rozvoj (mezilidské vztahy, komunikace), morální rozvoj (řešení problémů)

VDO pravidla pro fungování skupiny

OSV komunikace a kooperace

EVVO ekosystémy, vztah člověka k prostředí (náš životní styl, prostředí a zdraví)

MEGS Evropa a svět nás zajímá

FG proč není možné realizovat všechny chtěné výdaje – osobní rozpočet žáka

OSV stres, prevence a minimalizace důsledků. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

VDO občanská společnost a škola

MKV lidské vztahy

5. Ročník

OSV osobnostní rozvoj (rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena)

sociální rozvoj (poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace a kooperace)

VDO občan a občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti)

MKV lidské vztahy

EVVO ekosystémy, vztah člověka k prostředí (náš životní styl, prostředí a zdraví)

MEGS svět nás zajímá

VDO občanská společnost a škola

MKV lidské vztahy

Celoškolní projekty (1. stupeň)

OSV osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání, psychohygiena), soc. rozvoj (poznávání lidí, komunikace, kooperace)

FG využití peněz v běžných situacích, seznámení s hotovostní a bezhotovostní formou platby, odhad a kontrola ceny nákupu

OSV sebepojetí a sebeorganizace

VDO občanská společnost a škola

EVVO ekosystémy, základní podmínka života

MVK kulturní difference, lidské vztahy

6. Ročník

OSV osobnostní rozvoj (rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena), plánování a příprava společné činnosti žáků

sociální rozvoj (poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace a kooperace)

morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, etika)

- VDO** význam pravidel, zákony, základy demokratického systému, občanská společnost a škola
- MV** vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti
- FG** výdaje za cigarety, náklady na léčení nemocí z kouření
- MVO** občan a občanská společnost
- FG** finanční výhodnost různých komunikačních nástrojů
- MKV** občanská společnost a škola

7. Ročník

- OSV** osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání a sebepoznávání, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena)
sociální rozvoj (mezilidské vztahy, komunikace, kooperace), morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti)
- VDO** občanská společnost
- EVVO** zdravý životní styl
- MV** fungování a vliv médií ve společnosti
- FG** výdaje za alkohol, drogy, cigarety, náklady na léčení závislostí

Lyžařský výcvik

- OSV** osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání a sebepoznávání, psychohygiena)
sociální rozvoj (mezilidské vztahy, komunikace, kooperace)
morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti)
- EVVO** vztah člověka k prostředí
- FG** náklady na kurz, ceny jízdného

8. Ročník

- OSV** osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání, psychohygiena)
sociální rozvoj (mezilidské vztahy, komunikace, kooperace)
morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty a postoje)
- VDO** občan a občanská společnost, přednosti a nesamozřejmost
demokracie – 17. Listopad
občanská společnost a škola
- MEGS** objevujeme kulturní památky
- MKV** lidské vztahy
- EVVO** vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí a základní podmínky života
- FG** náklady na údržbu památek
možné úspory vody a energií
finanční prostředky na získání drog, zadluženost, kriminalita
- MV** fungování a vliv médií ve společnosti
interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

9. Ročník

- MEGS** objevujeme Evropu a svět
- MKV** lidské vztahy, shody a rozdíly mezi národy a kulturami
- EVVO** vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí
dopady industrializace a urbanizace
výchova spotřebitele – důsledky spotřebního chování pro životní prostředí
- MV** vnímání mediálních sdělení
- OSV** řešení problémů a rozhodovací dovednosti – odolnost vůči vrstevnickému

- nátlaku, posouzení a zvládnutí krizové situace
- MV** vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, interpretace vztahů mediálních sdělení a reality
- lidé odlišných etnik, pronásledování menšin
- FG** náklady na léčení závislosti
- osobní rozpočet
- VDO** občanská společnost a škola

Celoškolní projekty (2. stupeň)

- OSV** osobnostní rozvoj (rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena)
- sociální rozvoj (poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace a kooperace)
- morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, etika)
- VDO** občan, občanská společnost a stát (práva a povinnosti jednotlivce)
- EVVO** ekosystémy, základní podmínky života
- MKV** lidské vztahy
- FG** výpočet nákladů, sestavení rozpočtu

Celoškolní akce

1. pololetí

Den otevřených dveří

- OSV** sociální rozvoj (mezilidské vztahy, komunikace, kooperace)
- morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti)
- VDO** občan a občanská společnost
- EVVO** vztah člověka k prostředí
- FG** náklady na zhotovení výrobků, stanovení cen prodeje

2. pololetí

- Projektový týden – dle aktuálních potřeb školy
- Ročníková práce – dle aktuálních témat

Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti.

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Osvojování klíčových kompetencí je dlouhodobý a složitý proces, který má svůj počátek v předškolním vzdělávání, pokračuje v základním a středním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života. Úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na konci základního vzdělávání, nelze ještě považovat za ukončenou, ale získané klíčové kompetence tvoří neopomenutelný základ žáka pro celoživotní učení, vstup do života a do pracovního procesu.

Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají nadpředmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

Ve vzdělávacím obsahu RVP ZV je učivo chápáno jako prostředek k osvojení činnostně zaměřených očekávaných výstupů, které se postupně propojují a vytvářejí předpoklady k účinnému a komplexnímu využívání získaných schopností a dovedností na úrovni klíčových kompetencí. V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány: **kompetence k učení; kompetence k řešení problémů; kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální; kompetence občanské; kompetence pracovní; kompetence digitální.**

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.

Dílčí kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
Vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení.	• Učíme práci s chybou. • Při výuce používáme pestré metody a formy práce s využitím znalostí o způsobu vnímání žáků. • Učíme trpělivosti, povzbuzujeme. • Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.
Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě.	• Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. • Ve vyučovacích předmětech podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
Operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších	• Ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo

celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy.	používáme jako prostředek k jejich získání. • Promýšlíme a využíváme mezipředmětové vztahy. • Ve všech předmětech používáme příslušnou symboliku, diagramy, piktogramy, grafy. • Propojujeme informace z různých oborů a jejich zpracování.
Samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti.	• Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. • Využíváme práce s různými zdroji informací (encyklopedie, internet, reálie). • Vedeme žáky ke zpracování dat do tabulek, grafů a vyvozování závěrů. • Podporujeme samostatnost a tvořivost. • Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle. • Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.
Poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplňuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.	• Umožňujeme žákům poznat souvislost jejich znalostí a dovedností a uplatnění ve světě práce. • Vedeme žáky k posuzování jejich pokroku, úspěšnosti, plánování práce.

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplňuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

Dílčí kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
Vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností.	• Předkládáme žákům problémové úlohy a modelové situace. • Seznamujeme žáky se strategiemi řešení problémů. • Vyvozujeme nové poznatky ze struktury dosavadních znalostí a dovedností.
Vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problémů.	• Vedeme žáky k využívání rozličných zdrojů informací a jejich zpracování. • Vedeme žáky k využívání předchozích znalostí při řešení nových problémů. • Užíváme motivačních a žákovských pokusů, vlastní tvorby žáků.
Samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy.	• Učíme formulovat požadavky na informace vedoucí k řešení. • Podporujeme samostatnost v práci žáků i originální přístupy k řešení.
Ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů.	• Vedeme žáky ke kontrole vlastní práce a postupu při řešení problémů. • Pracujeme s chybou jako zdrojem poučení pro další práci.
Kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.	• Učíme žáky posuzovat věrohodnost informací a možnosti jejich ověření. • Vedeme žáky k promýšlení důsledku jejich rozhodnutí, chování. • Umožňujeme žákům vyslovovat a obhajovat jejich názory, podporujeme schopnost argumentovat a prezentovat práci.

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Dílčí kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu.	• Vedeme žáky k vyjadřování a obhajování názorů a kultivujeme jejich projev. • Využíváme formy práce podporující vyjadřování žáků jako slohová cvičení, mluvní cvičení, dramatickou výchovu, projektovou výuku. • Vedeme žáky ke zpracování záznamu jejich práce formou popisů, protokolů z laboratorních cvičení, prezentace výsledků.
Naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje.	• Využíváme modelové a herní situace k nácviku dovednosti pozorně naslouchat a vnímat sdělení partnerů. • Učíme žáky věcně argumentovat a obhajovat svá řešení a své názory. • Zařazujeme skupinové kooperativní činnosti a učíme žáky zaujímat potřebné role a funkce ve skupině.
Rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění.	• Při prezentaci učiva i předkládání učebních úloh používáme bohatou škálu informačních a komunikačních prostředků (různé druhy textů, obrázky, grafy, tabulky, symboly atd.). • Využíváme možnosti ICT ve všech fázích vzdělávacího procesu. • Vedeme žáky k ovládnutí dovedností potřebných k vytvoření komunikačních sdělení včetně ICT. • Učíme žáky rozumět nonverbální komunikaci a využívat ji vhodným způsobem.
Využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.	• Ve výuce informatiky klademe důraz na zvládnutí prostředků ICT ke komunikaci. • Ve výuce všech předmětů efektivně využíváme prostředky ICT (dataprojektory, PC, interaktivní tabule, Internet).

	• Do cvičení zařazujeme praktické dovednosti pro práci s informacemi. • Dbáme na kvalitu komunikace mezi žáky a dětmi a dospělými, jdeme příkladem.
Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.	• Rozvíjíme pozitivní vztahy mezi žáky i mezi učiteli, přistupujeme k dětem jako k partnerům. • Pořádáme lyžařské kurzy, projektové dny. • Učíme žáky využívat jazykové i nonverbální prostředky komunikace v různých situacích adekvátně k účelu komunikace. • Vytváříme schopnost odolávat manipulativním způsobům komunikace.

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Dílčí kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
Účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.	• Skupinová práce, projekty, herní aktivity se změnou rolí.
Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá.	• Všichni pracovníci a zejména třídní učitelé jdou příkladem v jednání mezi lidmi. • Třídní učitelé dbají na vytváření zdravých kolektivů s dobrými vztahy.

Prispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.	• Ve vhodných případech zařazujeme kooperativní vyučování a jiné formy práce, které rozvíjejí dovednost komunikovat a spolupracovat na úkolu. • Dáváme prostor k diskusi a vyjádření vlastních názorů. • Vedeme žáky k dovednosti pozorně naslouchat druhým.
Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.	• Využíváme kooperativní a projektovou výuku. • Důraz klademe na činnostní učení.

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Dílčí kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
Respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí.	• Zařazujeme kolektivní metody práce (projektové a kooperativní vyučování). • Využíváme modelové situace a dramatickou výchovu k vytvoření modelů zvládání agresivity. • Vedeme žáky k hodnocení sebe a jiných v pozitivním duchu. • Umožňujeme žákům seznámit se s odlišnými kulturami, chápat je a respektovat.
Chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy,	• Seznamujeme žáky s funkcí samosprávy i státní správy.

je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu.	• Vytváříme třídní samosprávy a školní parlament. • Participace žáků při vytváření školních a třídních pravidel, školního řádu.
Rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka.	• Učíme žáky plánovat, organizovat a dodržovat bezpečnostní pravidla při vlastních činnostech. • Využíváme mezipředmětové vztahy a zkušenosti vlastní i žáků. • Vhodně hodnotíme příklady z okolí, tisku, sdělovacích prostředků, vyzdvihujeme pomoc ostatním.
Respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit.	• Zařazování učiva o významných osobnostech národa i regionu. • Návštěva kulturních představení. • Vycházky, výlety a exkurze – památky, galerie. • Organizace sportovního života školy – soutěže.
Chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví.	• Třídění odpadu, sbírání nebezpečných odpadů (baterie). • Péče o prostředí školy. • Průřezová témata.

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení.

Dílčí kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky.	• Ve všech oblastech dbáme na pečlivost práce, dokončení a hodnocení práce. • Vedeme žáky k promýšlení postupů a dobré organizaci činnosti

	vlastním příkladem a přiměřenými návody. • Poskytujeme žákům dostatek příležitosti k různorodým pracovním činnostem, a to jak samostatně, tak ve variabilních skupinách (zejména v rámci praktických činností a experimentů v ostatních předmětech).
Přístupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.	• Zpracujeme bezpečnostní předpisy pro potřebné činnosti a seznámíme s nimi žáky. Dbáme na jejich dodržování. • Vedeme žáky k objektivnímu posuzování kvality práce a k odpovědnosti a důslednosti. • Poukazujeme na souvislost lidské činnosti a životního prostředí.
Využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.	• Ukazujeme žákům souvislosti vzdělávacích obsahů s jejich praktickým užitím. • Seznamujeme žáky se světem práce na exkurzích a návštěvách na různých pracovištích. • Nabízíme žákům možnost otestovat schopnosti a volbu zaměření.
Rozvíjí své podnikatelské myšlení, orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání.	• Finanční matematika a statistika tvoří důležitou součást obsahu matematiky.

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

Dílčí kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
Ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít.	• Seznamujeme žáky s základními pravidly bezpečného a účinného užívání digitálních zařízení. • Poskytujeme žákům dostatek příležitostí k užívání informačních technologií napříč předměty tak, aby si osvojovali využití technologických řešení v praxi.
Získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.	• Poskytujeme žákům dostatek příležitostí k tomu získávat, vyhledávat, posuzovat a zpracovávat data, informace a digitální obsah. • Vedeme žáky k odpovědné práci s daty, informacemi a digitálním obsahem.
Vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.	• Vedeme žáky ke kreativní práci s digitálním obsahem.
Využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.	• Vedeme žáky k účinnému nakládání s informačními technologiemi, které jim umožní automatizovat či urychlit část pracovní činnosti.
Chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání.	• Vedeme žáky ke sledování aktuálního dění ve světě IT a hledání nových účinných řešení a k uvažování o vlivu informačních technologií na jejich život i na život společnosti.
Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.	• Vedeme žáky k bezpečnému užívání informačních technologií a k minimalizaci sociálního, zdravotního i ekonomického rizikového chování. • Vedeme žáky k etickému nakládání s digitálním obsahem a respektu k duševnímu vlastnictví.

4. Učební plán

1. stupeň

Předmět/ročník	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem
Český jazyk a literatura	8 (+1)	8 (+1)	8 (+1)	8 (+2)	7 (+1)	39 (+6)
Anglický jazyk	1 (+1)	1 (+1)	3	3	3	11 (+2)
Matematika	4	5 (+1)	5 (+1)	5 (+1)	5 (+1)	24 (+4)
Inf. a kom. technologie				1	1	2
Člověk a jeho svět	2	2 (+1)	3 (+1)	4 (+1)	4 (+1)	15 (+4)
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
Výtvarná výchova	1	2	2	1	1	7
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	5
Týdenní počet hodin	20	22	25	26	25	118 (+16)*

*Celkem 118, z toho 16 disponibilní časová dotace

Poznámky k učebnímu plánu 1. stupně

ČJ: 1. - 3. roč. 2 hodiny týdně jsou kombinovány čtení a psaní

4. - 5. roč. psaní není řazeno samostatně, prolíná všemi hodinami

TV: výuka plavání probíhá ve 3. a 4. ročníku, celkem 40 vyuč. hodin.

AJ:1. – 2. roč. 1 hodina týdně, angličtina hrou v návaznosti na znalosti z MŠ

2. stupeň

Předmět/ročník	6.	7.	8.	9.	Celkem
Český jazyk a literatura	4	4	4	4 (+1)	16 (+1)
Seminář z českého jazyka				1 (+1)	1 (+1)
Anglický jazyk	3	3	3	3	12
Konverzace v AJ	1 (+1)	1 (+1)	1 (+1)	1 (+1)	4 (+4)
Další cizí jazyk		2	2	2	6
Matematika	4	4	4	5 (+2)	17 (+2)
Seminář z matematiky				1 (+1)	1 (+1)
Inf. a kom. technologie	1	1	1	1	4
Dějepis	2	2	2 (+1)	2 (+1)	8 (+2)
Výchova k občanství	1	1	1	1	4
Fyzika	2	2	2 (+1)	2 (+1)	8 (+2)
Chemie			2	1	3
Přírodopis	2 (+1)	2 (+1)	2	1	7 (+2)
Zeměpis	2	2	2 (+1)	2 (+1)	8 (+2)
Hudební výchova	1	1	1	1	4
Výtvarná výchova	2	2	1	0	5
Tělesná výchova	3	3	2	2	10
Člověk a svět práce	0	1	1	1	3
Volitelné předměty				1 (+1)	1 (+1)
Robotika a programování					
Mediální výchova					
Etika					
Rodinná výchova					
Týdenní počet hodin	28	31	31	32	122 (+18)*

*Celkem 122, z toho 18 disponibilní časová dotace

Poznámky k učebnímu plánu 2. stupně

Volitelný předmět – Další cizí jazyk – žákům nabídnut výběr německého a ruského jazyka od 7. ročníku v dotaci 2-2-2 týdně.

Člověk a svět práce - výuka v 8. a 9. ročníku je realizována v bloku jedenkrát za měsíc 4 vyučovací hodiny na Střední škole technické, Zelený pruh 1294, Praha 4.

V 9. ročníku je matematika posílena o jednu hodinu týdně, ve které je probírána finanční gramotnost, v předmětu „seminář z matematiky“ a „seminář z českého jazyka“ si žáci zopakují a upevní doposud probrané učivo pro snadnější přestup do dalšího vzdělávacího stupně. Volitelný předmět (RoP, MV nebo RV) nabídne žákům rozvoj v oblasti individuálního zájmu.

V 9. ročníku žáci vypracují a obhájí (PowerPoint prezentace) ročníkovou práci na zadané téma. Ročníková práce je hodnocena do předmětů: VO, ČJ a IKT.

5. Vzdělávací oblasti

Vzdělávací obsah základního vzdělávání je rozdělen do deseti *vzdělávacích oblastí*. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním *vzdělávacím oborem* nebo více obsahově blízkými *vzdělávacími obory*:

- Jazyk a jazyková komunikace (Český jazyk a literatura, Cizí jazyk, Další cizí jazyk)
- Matematika a její aplikace (Matematika a její aplikace)
- Informatika (Informatika)
- Člověk a jeho svět (Člověk a jeho svět)
- Člověk a společnost (Dějepis, Výchova k občanství)
- Člověk a příroda (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis)
- Umění a kultura (Hudební výchova, Výtvarná výchova)
- Člověk a zdraví (Výchova ke zdraví, Tělesná výchova)
- Člověk a svět práce (Člověka svět práce)
- Doplňující vzdělávací obory

Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou v úvodu vymezeny **charakteristikou vzdělávací oblasti**, která vyjadřuje postavení a význam vzdělávací oblasti v základním vzdělávání a charakterizuje vzdělávací obsah jednotlivých vzdělávacích oborů dané vzdělávací oblasti.

Na charakteristiku navazuje **cílové zaměření vzdělávací oblasti**. Tato část vymezuje, k čemu je žák prostřednictvím vzdělávacího obsahu veden, aby postupně dosahoval klíčových kompetencí.

Následná **charakteristika vyučovacího předmětu a obsahové vymezení vyučovacího předmětu**, které vycházejí z příslušné vzdělávací oblasti, jsou tvořeny popisem vyučovacího předmětu, očekávanými výstupy a učivem. Zde je rozpracován vzdělávací obsah jednotlivých vzdělávacích oborů.

Očekávané výstupy mají činnostní povahu, jsou prakticky zaměřené, využitelné v běžném životě a ověřitelné. Vymezují předpokládanou způsobilost žáků využívat osvojené učivo v praktických situacích a v běžném životě na konci 5. a 9. ročníku.

Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje v oborech **Český jazyk a literatura**, **Cizí jazyk** a **Další cizí jazyk**. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Dovednosti získané ve výuce Českého jazyka a literatury jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i dneška. Vytváří se tak předpoklady k úspěšnému dorozumívání s lidmi tím, že učí interpretovat jejich vyjádření a reagovat na ně, učí však také porozumět sám sobě, své roli v různých komunikačních situacích, nalézt vlastní místo mezi vrstevníky i ve společnosti. Vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání.

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka. Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Úroveň A2: Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho/jejích nejnáléhavějších potřeb.

Úroveň A1: Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v mateřském jazyce a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je vést žáka k získání dobré úrovně kultury a mateřského jazyka, které patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání, a vybavit žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat. Dále vytvořit předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu český jazyk má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří specifických složek: **komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova**. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ

Vedeme žáky k výběru a využívání vhodných způsobů, metod a strategií, k plánování a organizování vlastního učení. Směřujeme žáka k vyhledávání a třídění informací. Klademe důraz na propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí, podněcujeme jejich tvořivost. Pomáháme při posuzování vlastního pokroku a určení překážek nebo problémů. Individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Nastolujeme nejrůznější problémové situace. Motivujeme k samostatnému řešení problémů. Učíme kriticky myslet. Napomáháme ke schopnosti obhájit žákova rozhodnutí. Dle schopností a dovedností zapojujeme žáka do soutěží.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Sledujeme a podporujeme výstižné vyjadřování, souvislý a kultivovaný projev, klademe důraz na písemný i ústní projev, na čtení s porozuměním a práci s textem. Podněcujeme k porozumění

s druhými lidmi. Umožňujeme diskuzi a obhájení názoru pomocí vhodné argumentace. Seznamujeme žáky s různými typy informačních a komunikačních prostředků. Analyzujeme s nimi texty, gesta, zvuky apod.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Využíváme práci v týmu. Rozvíjíme mezilidské vztahy (ohleduplnost, úctu).

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za její kvalitu.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Vyžadujeme plnění povinností, vedeme žáky k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

1. Ročník

ČTENÍ A LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Výstupy:

- ✓ skládá a rozkládá slova podle sluchu
- ✓ pozná jednotlivá písmena ve vztahu k jiným odpovídajícím hláskám, rozlišuje písmo tiskací a psací
- ✓ skládá a čte všechny druhy slabik
- ✓ skládá a čte všechny druhy slov
- ✓ pečlivě vyslovuje a opravuje výslovnost
- ✓ plynule čte slova ve větách, rozlišuje je sluchem i zrakem
- ✓ správně řadí slova ve větě, slabiky ve slově a hlásky ve slabice
- ✓ používá znaménka ve slovech i větách
- ✓ čte správně dlouhé a krátké samohlásky
- ✓ správně odpovídá na kontrolní otázky
- ✓ rozpozná členění textů
- ✓ naslouchá pohádkám, příběhům, vypráví podle obrázkové osnovy, dramatizuje
- ✓ recituje básničky, zná říkadla, rozpočítadla
- ✓ rozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti
- ✓ v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí tempo řeči.

Učivo:

- rozvoj fonetického sluchu, sluchová syntéza a analýza
- písmena malá, velká, tiskací, psací
- slabiky otevřené, zavřené, trojpísmenné
- slova - čtení otevřených slabik ve slovech, čtení zavřených slabik na konci slov, slova se skupinou dvou souhlásek
- čtení se slabikotvornými souhláskami
- slova s písmenem ě
- skupina di, ti, ni a se shluky souhlásek
- hlasité čtení jednoduchých vět se správnou intonací
- uspořádání slov ve větě
- interpunkční znaménka
- délka samohlásek

- porozumění přečteným větám
- nadpis, článek, řádek, odstavec
- poslech, vyprávění, dramatizace, recitace
- prosba, poděkování, omluva, blahopřání, pozdrav, oslovení.

PSANÍ

Výstupy:

- ✓ uvolňuje si ruku, správné držení těla, držení psacího náčiní
- ✓ píše čáry, oblouky, zátrhy, vlnovky
- ✓ rozlišuje písmo psací a tiskací
- ✓ píše správné tvary písmen, spojuje písmena a slabiky, píše interpunkční znaménka
- ✓ dodržuje správné pořadí písmen
- ✓ píše podle diktátu slova, jednoduché věty
- ✓ píše velká písmena u vlastních jmen osob a na počátku věty
- ✓ dodržuje úhlednost písma a zachovává hygienické a pracovní návyky.

Učivo:

- příprava na psaní
- psaní prvků písmen a číslic
- písmo psací a tiskací
- psaní - písmeno, slabika, slovo
- diktát slov, jednoduchých vět
- velké počáteční písmeno u vlastních jmen osob a prvního slova věty.

2. Ročník

MLUVNICE

Výstupy:

- ✓ vyjadřuje se ústně i písemně, tvoří krátké souvislé projevy, píše jednoduché věty
- ✓ rozlišuje věty oznamovací, rozkazovací, tázací a přací
- ✓ řadí věty podle děje
- ✓ určí nadřazenost a podřazenost slov
- ✓ řadí slova ve větě tak, aby věta dávala smysl
- ✓ rozlišuje hlásky, výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek, psaní i-y po měkkých a tvrdých souhláskách
- ✓ vyjmenuje řadu hlásek jdoucích po sobě v abecedě, řadí slova podle abecedy
- ✓ odůvodňuje psaní znělých a neznělých souhlásek uvnitř a na konci slov
- ✓ aplikuje v praxi výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě
- ✓ vyjmenuje slovní druhy, pozná podstatná jména, slovesa a předložky v textu
- ✓ rozlišuje obecná a vlastní jména, dodržuje pravidla psaní vlastních jmen osob a zvířat.

Učivo:

- věta jednoduchá, souvětí
- druhy vět podle postoje mluvčího
- pořadí vět v textu
- slovo, slabika, hláska, písmeno, rozdělení hlásek
- abeceda
- znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slov
- význam slabiky pro dělení slov
- psaní písmene ě ve slovech
- slovní druhy: podstatná jména, slovesa, předložky

- vlastní jména osob a zvířat.

SLOH

Výstupy:

- ✓ vyjadřuje se ústně i písemně, tvoří krátké souvislé projevy, píše jednoduché věty
- ✓ řadí věty podle děje
- ✓ řadí slova ve větě tak, aby věta dávala smysl
- ✓ užívá slušné oslovení, prosbu a poděkování
- ✓ pojmenuje předměty a popíše jejich vlastnosti
- ✓ plynule přečte jednoduchý text.

Učivo:

- základní formy společenského styku
- jednoduchý popis
- děj - základ vyprávění.

ČTENÍ

Výstupy:

- ✓ plynule přečte jednoduchý text
- ✓ čte s porozuměním nahlas i potichu
- ✓ spojuje obsah textu s ilustrací
- ✓ recituje básně
- ✓ čte pohádky, knihy o přírodě, věcech, vypráví o nich.

Učivo:

- plynulé čtení jednoduchých textů
- slovní přízvuk
- čtení hlasité a tiché
- soustředěný poslech čtených textů, poezie i prózy
- text a ilustrace
- vyprávění, dramatizace pohádek
- báseň (verš, rým)
- individuální četba.

PSANÍ

Výstupy:

- ✓ píše písmena a číslice podle normy psaní
- ✓ používá znaménka nad slovy a za větami
- ✓ opisuje a přepisuje jednoduché texty
- ✓ zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

Učivo:

- psaní správných tvarů písmen a číslic
- kontrola vlastního písemného projevu
- správné spojování písmen, slabik.

3. Ročník

ČTENÍ A LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Výstupy:

- ✓ plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- ✓ porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti

- ✓ pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- ✓ v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- ✓ volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- ✓ čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- ✓ vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- ✓ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- ✓ pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.

Učivo:

- plynulé čtení, členění textu
- rychlé čtení, tiché a hlasité
- četba jako zdroj poznatku o přírodě, současnosti a minulosti
- práce s literárním textem
- besedy o knihách
- základy literatury
- využití poezie, prózy, divadla, literatury umělecké a dětské, výtvarného doprovodu i ilustrací
- čte s porozuměním
- dialog
- zážitkové čtení a naslouchání
- reprodukce literárního textu
- literární pojmy: verš, rým, pohádka
- dětská literatura.

PSANÍ

Výstupy:

- ✓ zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- ✓ píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev.

Učivo:

- tvary písmen
- úprava zápisu
- kontrola vlastního projevu
- dopis, adresa
- vyplňování formulářů.

JAZYKOVÁ VÝCHOVA, SLOH

Výstupy:

- ✓ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- ✓ pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- ✓ volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- ✓ na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev
- ✓ napíše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- ✓ seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
- ✓ rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- ✓ porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná

- ✓ porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost
- ✓ rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- ✓ užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen
- ✓ spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- ✓ rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- ✓ odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických vlastních jménech osob zvířat a míst.

Učivo:

- věta jednoduchá a souvětí
- nauka o slově - slovo a skutečnost, synonyma, opozita, slova příbuzná
- hláskosloví
- stavba slova
- vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z
- slovní druhy - ohebné, neohebné
- podstatná jména
- vlastní jména měst, vesnic hor a řek
- slovesa - pojmenování děje, tvary sloves, časování
- stylizace a kompozice
- členění jazykového projevu
- souvislé jazykové projevy
- otázky a odpovědi
- vypravování
- popis
- osnova
- společenský styk a jeho formy
- inzerát
- dopis
- základy komunikace (SMS, internet, chat).

4. Ročník

JAZYKOVÁ VÝCHOVA, SLOH

Výstupy:

- ✓ rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- ✓ posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- ✓ reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- ✓ vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- ✓ rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích, zejména v reklamě
- ✓ volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- ✓ rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- ✓ píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- ✓ sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev

- ✓ porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- ✓ rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- ✓ určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- ✓ rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- ✓ vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- ✓ odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí
- ✓ užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- ✓ píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- ✓ vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- ✓ volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.

Učivo:

- nauka o slově, hlásková podoba slova, význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená
- stavba slova - kořen, předpona, přípona
- předložky
- vyjmenovaná slova po b, f, l, m, p, s, v, z
- slovní druhy - ohebné, neohebné
- vzory podstatných jmen
- infinitiv sloves, určité slovesné tvary
- slovesné způsoby
- stavba věty
- podmět a přísudek
- shoda podmětu s přísudkem
- vlastní jména - zeměpisné názvy, jména ulic a jména států.

SLOH

Výstupy:

- ✓ rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- ✓ posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- ✓ vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- ✓ rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích, zejména v reklamě
- ✓ volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- ✓ rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- ✓ píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- ✓ sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev
- ✓ rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- ✓ užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- ✓ vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- ✓ volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- ✓ při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.

Učivo:

- stylizace a kompozice
- osnova, nadpis, členění projevu

- vypravování
- popis rostlin, zvířat a věcí
- formy společenského styku
- čtení a naslouchání s porozuměním.

ČTENÍ A LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Výstupy:

- ✓ rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- ✓ posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- ✓ reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- ✓ volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- ✓ rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- ✓ vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- ✓ volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- ✓ rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- ✓ při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy
- ✓ čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.

Učivo:

- rozvoj techniky čtení
- čtení textů uměleckých a populárně naučných
- tiché čtení s porozuměním tvořivá práce s literárním textem
- práce s dětskou knihou
- výběr četby podle osobního zájmu
- divadelní a filmová představení
- základy literatury
- poezie: lyrika, epika, povídka
- rozhovory o knihách, besedy o ilustracích
- zážitkové čtení
- interpretace literárního díla
- literární pojmy: báje, pověst, bajka, komiks.

5. Ročník

ČTENÍ A LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Výstupy:

- ✓ čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- ✓ rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- ✓ posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- ✓ reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- ✓ vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- ✓ rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích, zejména v reklamě
- ✓ volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- ✓ rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace (dotvoří i obrázkem).

Učivo:

- výrazné hlasité čtení uměleckých i naučných textů

- výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu,
- předčítání textu, recitace-rým, verš, sloka
- volná reprodukce přečteného textu
- zápis textu, tvorba vlastních textů
- dramatizace, scénky
- beseda o knihách
- divadelní a filmová představení, televizní tvorba
- porozumění různým druhům textu věcné i odborné literatury
- poezie: lyrika, epika, přenášení významů, přirovnání
- próza: čas a prostředí děje, hlavní a vedlejší postavy, řeč
- čtení s porozuměním
- populárně naučné texty (encyklopedie, slovník)
- napíše pohádku, ohodnotí vlastní text – diskutuje o něm.

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Výstupy:

- ✓ porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova víceznačná
- ✓ porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- ✓ rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- ✓ správně píše předložku s, z
- ✓ určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- ✓ rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- ✓ vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- ✓ odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- ✓ určí mluvnické kategorie sloves (osoba, číslo, způsob, čas)
- ✓ vyhledává složené tvary sloves
- ✓ užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- ✓ píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- ✓ zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.

Učivo:

- mateřský jazyk - prostředek dorozumívání
- stavba slova - odvozování slov předponami a příponami, části slova, kořen - společný pro všechna příbuzná slova
- souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene
- přídavná jména odvozená od podstatných jmen, zakončena na s - ský -ští
- zdvojené souhlásky - předpony s, z, vz
- předložky s, z
- skupiny bě - bje, vě - vje,pě, mě - mně (bje, vje - tam, kde se setká předpona ob, v, s kořenem na je)
- pravopis i-y po obojetných souhláskách v koncovkách podstatných a přídavných jmen
- vlastní jména - víceslovné názvy států, jména národností, názvy uměleckých děl, novin a časopisů
- tvarosloví - slovní druhy (ohebné, neohebné)
- mluvnické kategorie podstatných jmen
- přídavná jména

- slovesa – mluvnické kategorie, složené slovesné tvary
- podmínovací způsob
- zájmena - jejich druhy
- zájmena osobní
- číslovky
- skladba - základní a rozvíjející větné členy
- podmět vyjádřený a nevyjádřený
- podmět několikanásobný
- přísudek slovesný, shoda podmětu s přísudkem
- věta jednoduchá a souvětí
- přímá řeč - nepřímá řeč.

SLOH

Výstupy:

- ✓ posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- ✓ reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- ✓ vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- ✓ rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích, zejména v reklamě
- ✓ rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- ✓ píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- ✓ volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- ✓ rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.

Učivo:

- reprodukce jednoduchých textů
- vypravování
- popis předmětu, děje pracovního postupu
- dopis, inzerát, zpráva, oznámení, pozvánka
- SMS zpráva, e-mail
- tiskopisy, poštovní poukázky, průvodky, podací listky
- vyjadřování v běžných komunikačních situacích
- poznámky a výpisky
- přímá řeč, věty uvozovací.

6. Ročník

TVAROSLOVÍ

Výstupy:

- ✓ třídí jednotlivé slovní druhy, zná mluvnické kategorie
- ✓ správně skloňuje slovní druhy a tvoří spisovné tvary slov
- ✓ rozliší podstatná jména abstraktní a konkrétní, pomnožná, hromadná a látková
- ✓ rozliší druhy zájmen a umí je využít v praxi
- ✓ rozliší druhy číslovek a uplatňuje pravopisná pravidla
- ✓ správně časuje slovesa, tvoří spisovné tvary.

Učivo:

- úvod do učiva – proč se učíme češtině
- opakování slovních druhů
- podstatná jména
- opakování – mluvnické kategorie

- podstatná jména konkrétní a abstraktní
- podstatná jména pomnožná, hromadná, látková
- podstatná jména obecná a vlastní
- procvičování tvarů podstatných jmen
- některé odchylky od pravidelného skloňování podstatných jmen – názvy částí těla
- pravidla českého pravopisu– používání jazykových příruček
- přídavná jména: druhy přídavných jmen, pravopis koncovek
- tvoření tvarů přídavných jmen– tvoření a pravopis (-ský, -ští...)
- stupňování přídavných jmen
- skloňování přídavných jmen
- jmenné tvary přídavných jmen
- zájmena
- opakování – druhy zájmen, vyhledávání a určování zájmen, tvary osobních zájmen
- skloňování zájmen
- číslovky: druhy a pravopis číslovek, skloňování číslovek
- slovesa: mluvnické kategorie, podmiňovací způsob, slovesný čas
- používání jazykových příruček.

SKLADBA

Výstupy:

- ✓ rozpoznává základní i rozvíjející větné členy
- ✓ v písemném projevu zvládá pravopis.

Učivo:

- větné členy
- opakování – základní skladební dvojice
 - druhy podmětu a přísudku
 - shoda přísudku s podmětem
- rozvíjející větné členy
- věta jednoduchá
- grafické znázornění věty jednoduché
- souvětí
- určování vět hlavních a vedlejších
- nejobvyklejší spojovací výrazy.

ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA

Výstupy:

- ✓ spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná slova.

Učivo:

- zvuková stránka jazyka
- opakování o hláskách
- výslovnost
- zvuková stránka slova a věty.

ROZVRSTVENÍ NÁRODNÍHO JAZYKA, JAZYKOVĚDA A JEJÍ SLOŽKY

Výstupy:

- ✓ rozliší spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.

Učivo:

- rozvrstvení národního jazyka

- řeč a jazyk - ukázky spisovného a nespisovného jazyka
 - útvary národního jazyka
 - nářečí, slang, argot, obecná čeština
- jazykověda a její složky- používání jazykových příruček.

KOMUNIKACE A SLOH

Výstupy:

- ✓ na základě získaných poznatků o jazyce a stylu rozlišuje základní slohové postupy
- ✓ vyjadřuje postoje ke sdělovanému obsahu
- ✓ dokáže vyplnit jednoduché tiskopisy
- ✓ uspořádá informace v textu
- ✓ odliší spisovný a nespisovný projev
- ✓ rozliší spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.

Učivo:

- úvod k výuce slohu - projev mluvený a psaný, komunikace, stylistika
- vyplňování jednoduchých tiskopisů
- jednoduché komunikační žánry
 - vypravování
 - popis
 - výpisky, výtah
 - dopis.

LITERATURA

Výstupy:

- ✓ vyjadřuje postoje ke sdělovanému obsahu
- ✓ uceleně reprodukuje přečtený text
- ✓ formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby
- ✓ porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- ✓ tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí
- ✓ rozlišuje základní literární druhy a žánry
- ✓ vyhledává informace.

Učivo:

- literární žánry - píseň, mýtus, legenda, pohádka, pověst, veršovaná epika
- základní pojmy - báje, balada, lyrika, epika, hrdina, legenda, lidová slovesnost, lidová píseň, mýtus, personifikace, poezie, próza, refrén, verš ad.

7. Ročník

NAUKA O VÝZNAMU SLOV

Výstupy:

- ✓ spisovných tvarů slov vědomě používá v různých komunikačních situacích (určuje věcné významy slov, vědomě užívá různých významů slov mnohoznačných a slova jednoznačná, vhodně volí synonyma, slova citově zabarvená, odborné názvy)
- ✓ využívá termíny z ostatních vyučovacích předmětů, pracuje s jazykovými příručkami.

Učivo:

- opak. 6. ročníku
- nauka o významu slov
 - slova jednoznačná a mnohoznačná
- slovo a sousloví, rčení

- synonyma a homonyma
- slova citově zabarvená
- odborné názvy.

NAUKA O TVOŘENÍ SLOV

Výstupy:

- ✓ rozlišuje nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov
- ✓ v písemném projevu zvládá slovotvorný pravopis
- ✓ tvoří spisovné tvary slov.

Učivo:

- nauka o tvoření slov
- slovní zásoba a její obohacování
- tvoření slov – odvozování, skládání, zkracování
- přenesená pojmenování.

TVAROSLOVÍ

Výstupy:

- ✓ správně třídí slovní druhy
- ✓ tvoří spisovné tvary slov
- ✓ v písemném projevu zvládá pravopis.

Učivo:

- co už umíme z tvarosloví - opakování slovních druhů, mluvnické kategorií a pravopisu
- co už umíme o slovesech - opakování určování mluvnických kategorií sloves
- slovesný rod
- příslovce
- příslovečné spřežky
- stupňování příslovcí
- neohebná slova.

SKLADBA

Výstupy:

- ✓ využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů
- ✓ vytváří gramaticky i věcně správný projev
- ✓ zvládne práci s jazykovými příručkami
- ✓ osvojuje si dialog jako základ komunikace mezi lidmi.

Učivo:

- druhy vět podle postoje mluvčího
- věty dvojčlenné
- věty jednočlenné, větné ekvivalenty
- základní větné členy
- rozvíjející větné členy
- přístavek
- rozlišování hlavní a vedlejší věty
- druhy vedlejších vět
 - spojovací výrazy.

PRAVOPIS

Výstupy:

- ✓ správně tvoří spisovné tvary slov
- ✓ využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů.

Učivo:

- procvičování pravopisu
- vyjmenovaná slova - opakování a procvičování i/y
- psaní –i/-y v koncovkách podstatných jmen
- psaní –i/-y v koncovkách přídavných jmen
- shoda přísudku s podmětem
- psaní velkých písmen ve vlastních jménech.

KOMUNIKACE A SLOH

Výstupy:

- ✓ vhodně užívá spisovné jazykové prostředky
- ✓ vytváří gramaticky i věcně správný písemný projev
- ✓ tvořivě pracuje s textem, pokusí se o vlastní tvořivé psaní (vypravování)
- ✓ rozlišuje objektivní a subjektivní sdělení (charakteristika, líčení)
- ✓ využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu (vytvořit výpisky a výtah z přečteného textu)
- ✓ uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel (žádost, životopis)
- ✓ čte s porozuměním.

Učivo:

- popis - popis statický a dynamický
- popis výrobku
- popis uměleckého díla
- popis pracovního postupu
- charakteristika
- líčení
- výtah
- žádost
- životopis
- vypravování
- projev mluvený a psaný, komunikace.

LITERATURA

Výstupy:

- ✓ pracuje s literárním textem
- ✓ uceleně reprodukuje přečtený text
- ✓ porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- ✓ formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby
- ✓ tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí
- ✓ vyhledává informace.

Učivo:

- literární žánry: bajky, cestopisy, povídka, novela, lyricko- epická poezie
- základní pojmy: rým, verš, sloka, metafora, metonymie, personifikace, přirovnání, kronika, povídka, román.

8. Ročník

OBOHACOVÁNÍ SLOVNÍ ZÁSObY

Výstupy:

- ✓ prohlubuje osvojování spisovné podoby českého jazyka
- ✓ rozliší nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby
- ✓ rozpoznává přenesená pojmenování, zvl. ve frazémeh.

Učivo:

- nauka o tvoření slov
- synonyma, homonyma
- tvoření slov – odvozování, skládání, zkracování
- přenášení slovního významu
- spojování slov v sousloví
- přejímání slov z cizích jazyků
- věcný význam slov
- slova přejatá (výslovnost, pravopis).

TVAROSLOVÍ

Výstupy:

- ✓ tvoří tvary běžně užívaných cizích slov
- ✓ užívá tvarů cizích vlastních jmen
- ✓ pracuje s jazykovými příručkami.

Učivo:

- skloňování jmen přejatých a cizích vlastních jmen
- užití vlastních jmen v textu
- pravopis přejatých slov
- výslovnost přejatých slov
- skloňování cizích obecných a vlastních jmen osobních
- nesklonná cizí jména
- slovesný vid.

PRAVOPIS

Výstupy:

- ✓ využívá poznatků v jazyce ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu
- ✓ využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů
- ✓ v písemném projevu zvládá pravopis.

Učivo:

- psaní i/y v koncovkách
- psaní předpon s-, z-, vz- a předložek s/se, z/ze
- psaní skupin bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně.
- slovesa dokonavá, slovesa nedokonavá
- pravidla psaní i/y v koncovkách podst. a příd. jmen podle vzorů
- shoda přísudku s podmětem
- mluvnické kategorie jmen a sloves.

SKLADBA

Výstupy:

- ✓ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek v souvětí
- ✓ v písemném projevu zvládá pravopis.

Učivo:

- věta jednoduchá a souvětí
- druhy vedlejších vět, větné členy
- věta dvojčlenná, věta jednočlenná, větný ekvivalent
- určování vět jednoduchých a souvětí
- spojovací výrazy v souvětí
- významové poměry mezi hlavními větami
- významové poměry mezi větnými členy
- souvětí souřadné a podřadné
- několikanásobné větné členy
- grafické znázornění souvětí
- souřadné spojení vedlejších vět
- interpunkce v souvětí
- jazykové rozbory, složitější souvětí.

OBECNÉ VÝKLADY O ČESKÉM JAZYCE**Výstupy:**

- ✓ zaměří se na zvyšování úrovně jazykového vyjadřování a jazykovou kulturu
- ✓ odliší spisovný a nespisovný projev, vhodně užívá spisovnou češtinu
- ✓ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu.

Učivo:

- slovanské jazyky
- útvary českého jazyka
- rozdělení slovanských jazyků
- spisovná čeština
- nespisovná čeština – slang, argot, obecná čeština, nářečí
- jazyková kultura – úroveň jazykového vyjadřování.

KOMUNIKACE A SLOH**Výstupy:**

- ✓ pracuje s odborným textem – čte s porozuměním, vypracuje výpisky, souvislý výtah
- ✓ osvojí si základy studijního čtení – formuluje hlavní myšlenky textu
- ✓ naučí se uspořádat informace s ohledem na jejich účel
- ✓ rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení
- ✓ pokusí se o vlastní tvořivé psaní, o vyjádření vlastního postoje ke sdělovanému obsahu
- ✓ vyhledává a třídí informace a využívá je.

Učivo:

- výtah z odborného textu, citace
- osnova
- výpisky
- charakteristika literární postavy
- vnější a vnitřní charakteristika
- přímá a nepřímá charakteristika
- jazykové prostředky charakteristiky
- výklad
- výklad mluvený a psaný
- jazykové prostředky výkladu
- líčení

- kompozice líčení
- jazykové prostředky líčení
- úvaha
- souhrnné poučení o slohu
- jazykový projev – mluvený, psaný.

LITERATURA

Výstupy:

- ✓ tvořivě pracuje s literárním textem
- ✓ uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- ✓ interpretuje literární díla
- ✓ ovládá základy literární teorie
- ✓ zná literární druhy a žánry - poezie, próza, drama.

Učivo:

- osvícenství
- preromantismus
- romantismus
- realismus
- naturalismus
- literatura přelomu 20. století
- moderní umělecké směry
- meziválečná literatura.

9. Ročník

SLOVNÍ ZÁSoba A VÝZNAM SLOV

Výstupy:

- ✓ dokáže rozlišit nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby
- ✓ spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí jména, pracuje s jazykovými příručkami.

Učivo:

- slovo a sousloví, věcné významy slov
- slova nadřazená, podřazená, souřadná; sousloví
- významové vztahy mezi slovy: synonyma, homonyma, antonyma
- rozvrstvení slovní zásoby; odborné názvy, slova domácí a cizí
- způsoby obohacování slovní zásoby
- odborné názvy.

NAUKA O TVOŘENÍ SLOV

Výstupy:

- ✓ dokáže rozlišit nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby.

Učivo:

- stavba slova
- odvozování, skládání, zkracování slov.

TVAROSLOVÍ

Výstupy:

- ✓ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov.

Učivo:

- slovní druhy – slova ohebná a neohebná
- podstatná jména
- zásady tvoření českých slov
- významy slov
- slovotvorba
- správné třídění slovních druhů a jejich vědomé používání ve vhodných komunikačních situacích
- rozlišení druhů podstatných jmen (obecná, vlastní, konkrétní, abstraktní) – mluvnické kategorie jmen
- přídavná jména – druhy, stupňování, mluvnické významy
- zájmena a číslovky – druhy, skloňování
- slovesa a jejich mluvnické významy
- druhy a skloňování zájmen a číslovek.
- příslovce
- předložky a spojky.

SKLADBA

Výstupy:

- ✓ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- ✓ dokáže se orientovat i ve složitých souvětích
- ✓ v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.

Učivo:

- stavba věty a souvětí
- věty podle postoje mluvčího
- věty dvojčlenné a jednočlenné, větné ekvivalenty
- mluvnické kategorie u sloves
- druhy a stupňování příslovčí
- předložky
- spojky
- věta jednoduchá a souvětí
- zápor
- skladební dvojice
- věta hlavní a vedlejší, řídící a závislá
- souvětí souřadné a podřadné, druhy vedlejších vět
- významové poměry mezi souřadně spojenými větnými členy a vedlejšími větami
- přívlastek těsný, volný
- složité souvětí
- řeč přímá a nepřímá
- samostatný větný člen, oslovení, vsuvka
- pořádek slov v české větě.

PRAVOPIS

Výstupy:

- ✓ umí aplikovat při tvorbě vlastního jazykového projevu zásady českého pravopisu.

Učivo:

- uvozovací věta, přímá řeč, uvozovky
- vlastní jména

- opakování základních pravopisných jevů.

ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA

Výstupy:

- ✓ správně vyslovuje.

Učivo:

- hlásky a hláskové skupiny
- větný přízvuk, větná melodie.

OBECNÉ VÝKLADY O JAZYCE

Výstupy:

- ✓ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu
- ✓ orientuje se v jazykovědných disciplínách
- ✓ uvědomuje si důležitost jazykové kultury.

Učivo:

- projev mluvený a psaný, řeč, jazyk
- slovanské jazyky, vývoj jazyka, útvary jazyka
- jazykověda a jazyková kultura
- obecné zásady pro psaní velkých písmen
- práce s jazykovými příručkami
- neverbální komunikace
- práce s textem.

KOMUNIKACE A SLOH

Výstupy:

- ✓ rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- ✓ dokáže rozlišit spisovný a nespisovný projev a vhodně užít spisovné jazykové prostředky vzhledem ke konkrétní situaci
- ✓ vhodně se zapojuje do diskuze
- ✓ využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému projevu
- ✓ v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- ✓ komunikuje kultivovaně, výstižně volí vhodné jazykové prostředky.

Učivo:

- úvod do učiva slohu
- výklad
- popis
- popis pracovního postupu
- popis uměleckého díla
- popis děje
- subjektivně zabarvený popis
- charakteristika
- úvaha
- vypravování
- proslov
- diskuse
- fejeton.

LITERATURA

Výstupy:

- ✓ tvořivě pracuje s literárním textem - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu
- ✓ záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu
- ✓ rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- ✓ rozliší literaturu hodnotnou a konzumní
- ✓ uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře.

Učivo:

- světová literatura 2. poloviny 20. století – poezie, próza a drama
- česká literatura 1945-1948
- česká literatura 1948 – polovina 50. let – poezie a próza
- česká literatura 2. poloviny 50. a 60. let – poezie, próza a drama
- česká literatura 70. a 80. let
- česká literatura po roce 1989.

Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka cizích jazyků zaujímá významné postavení ve vzdělávacím procesu. Cílem jazykové výchovy je hlavně podpora rozvoje komunikačních schopností, žáci se učí správně vnímat různá jazyková sdělení reagovat na ně. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá ke zvýšení mobility jednotlivců v jejich životě, ve studiu i pracovním uplatnění. Poskytují živý základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa a zvyšuje multikulturní povědomí žáků.

Obsah vyučovacího předmětu „Anglický jazyk“ (Aj) je tvořen obsahem vzdělávacího oboru „Cizí jazyk“ a jsou v něm integrovány tematické okruhy průřezových témat.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ

Vedeme žáky k poznání důležitosti a uplatnění anglického jazyka v budoucnosti. Propojujeme poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Žák vyhledává a vyhodnocuje informace a využívá je v učebním procesu.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Využíváme vlastní úsudek a zkušenosti žáka. Podle schopností žáka ho zapojujeme do různých soutěží. Umožňujeme žákovi prezentovat své výsledky. Žák se snaží se vyjádřit a obhájit vlastní názor.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Vedeme žáka ke vhodné komunikaci a k obhajobě svých názorů. Používáme různé zdroje informací, materiálů, časopisů, vedeme žáky k aktivnímu využití moderních informačních zdrojů.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Učíme žáky týmové práci. Vedeme k respektování dohodnutých pravidel. Podporujeme u žáků vypracování projektů ve skupinách.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Seznamujeme žáky s kulturou v anglicky mluvících zemích i ostatních států světa – geografie, zvyky, tradice, svátky.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Pomáháme žákům poznávat a rozvíjet reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Ve třídách s větším počtem jsou žáci na anglický jazyk děleni do dvou menších skupin. Výuka probíhá v kmenových třídách a v učebnách vybavených interaktivní tabulí či v počítačové učebně, využívají se různé výukové programy a stránky. Vyučovací proces probíhá za využití různých metod, stylů výuky a organizačních forem. Žákům jsou nabízeny i rozšiřující aktivity, např. práce s časopisy, soutěže, exkurze, divadelní představení, CLIL. Žáci mají taky možnost praktického využití jazyka v mezinárodních programech – Edison, Erasmus+, a výletů do anglicky mluvících zemí.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Na 1. stupni se zaměřujeme především na získání zájmu žáka o učení se anglickému jazyku a budování pozitivního vztahu k předmětu. Obsahovou náplní anglického jazyka je nácvik řečových dovedností, a to receptivních, produktivních, interaktivních a mediačních pomocí jazykových prostředků. Cizojazyčné vzdělávání na 1. stupni vede k dosažení úrovně A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Zařazení doporučeného rozšiřujícího učiva zváží vyučující s ohledem na specifika třídy a individuální potřeby žáků.

Cílem vyučovacího předmětu Anglický jazyk na druhém stupni je pomoci žákům osvojit si tento cizí jazyk na úrovni, která vychází ze Společného evropského rámce. Na konci 9. ročníku se jedná o úroveň A2 pro Cizí jazyk a úroveň A1 pro další cizí jazyk. Vzdělávání v cizím jazyce má za cíl připravit žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, k čemuž se v nemalé míře využívá i znalostí z jiných předmětů.

1. Ročník

Výstupy:

- ✓ žák ovládá základní pozdravy,
- ✓ umí říct, jak se jmenuje a zeptat se jiného na jeho jméno,
- ✓ pojmenuje základní barvy,
- ✓ pojmenuje základní předměty kolem sebe
- ✓ reaguje na základní pokyny v angličtině
- ✓ obeznámí se s abecedou, rozeznává fonetickou formu slovíček z vyučovaných oblastí.

Učivo:

- pozdravy
- základní části těla
- základní barvy
- oblíbené jídlo a nápoj
- členové blízké rodiny
- nejběžnější zvířata

2. Ročník

Výstupy:

- ✓ žák ovládá základní prvky komunikace – oslovení, pozdravy
- ✓ popisuje základní předměty kolem sebe
- ✓ ovládá barvy a základní tvary
- ✓ počítá do 20
- ✓ pojmenuje nejběžnější zvířata, části těla a oblíbená jídla
- ✓ pojmenuje členy rodiny
- ✓ umí přečíst základní slovíčka
- ✓ rozumí jednoduchým, zřetelně vyslovovaným slovům a krátkým větám
- ✓ osvojuje si psanou formu základních slovíček.

Učivo:

- moje škola
- moje hračky
- moje rodina
- lidské tělo
- oblíbené jídlo
- oblíbené oblečení a mazlíčci

3. Ročník

Výstupy:

- ✓ žák rozumí jednoduchým pokynům
- ✓ pojmenovává běžné předměty doma i ve škole, členy svojí rodiny, základní jídlo, zvířata, oblečení
- ✓ pojmenovává základní denní aktivity
- ✓ rozumí jednoduchým krátkým textům
- ✓ obeznamuje se s psanou formou slov a jednoduchých vět
- ✓ počítá do 100
- ✓ reaguje na jednoduché otázky z vyučovaných oblastí
- ✓ čte foneticky správně jednoduchá slova a krátké věty.

Učivo:

- pozdravy
- škola
- hračky
- rodina
- tělo
- jídlo
- bydlení
- zvířata.

4. Ročník

Výstupy:

- ✓ žák ovládá a reaguje na běžné pozdravy
- ✓ rozumí pokynům pro běžné aktivity ve vyučovací hodině
- ✓ umí pojmenovat svoje školní pomůcky a věci kolem sebe, svoje hračky, zvířata
- ✓ pojmenovává členy rodiny a základní vztahy mezi nimi

- ✓ umí sestavit jednoduchou větu a otázku v přítomném čase
- ✓ počítá do 1000
- ✓ rozumí krátkým jednoduchým textům a umí je přečíst
- ✓ umí pojmenovat základní vlastnosti a aktivity lidí, věcí a běžných zvířat
- ✓ popisuje, co má na sobě a svoje každodenní základní aktivity
- ✓ popíše jednoduchou formou, co kdo dělá
- ✓ reaguje na jednoduché otázky z vyučovaných oblastí
- ✓ čte foneticky správně jednoduchá slova a krátké vět
- ✓ píše krátké jednoduché věty na probíraná témata.

Učivo:

- škola
- třída
- počasí
- můj pokoj
- orientace v čase
- části dne, dny v týdnu
- svět práce
- jídlo

5. Ročník

Výstupy:

- ✓ rozumí krátkým textům probíraných témat a umí je přečíst
- ✓ popisuje lidi a předměty kolem sebe doma i ve škole, popisuje jejich základní vlastnosti a aktivity
- ✓ žák ovládá a reaguje na běžné pozdravy
- ✓ počítá do 1000
- ✓ pojmenuje běžná jídla, zvířata, umí říct, co dělají, vyjádří základní množství
- ✓ popíše běžný den doma i ve škole
- ✓ jednoduchou formou vyjádří, co má a nemá rád
- ✓ ovládá základní časové údaje – čas, dny, měsíce, roční období
- ✓ vyjádří pořadí předmětů, dějů nebo lidí
- ✓ popíše běžné dopravní prostředky a pojmenuje, k čemu slouží
- ✓ umí se jednoduše zeptat na cestu a umí jednoduchou cestu popsat
- ✓ popíše, co dělá ve volném čase
- ✓ reaguje na jednoduchou otázku na probíraná témata a umí se na daná témata jednoduše zeptat
- ✓ čte foneticky správně krátké texty a píše správně krátká sdělení a věty
- ✓ pojmenovává základní děje v minulosti.

Učivo:

- moje místo ve světě
- doprava
- smysly
- kde žijí lidé a zvířata
- jídlo
- denní režim
- péče o zdraví
- volný čas

6. Ročník

Výstupy:

- ✓ žák si osvojí slovní zásobu spojenou s danými tématy
- ✓ rozumí přiměřeně dlouhým textům týkajícím se osvojovaných témat
- ✓ čte a mluví foneticky správně, ovládá správnou grafickou podobu slov
- ✓ umí sestavit gramaticky správné věty i jednoduchá souvětí
- ✓ umí reprodukovat text z probíraných oblastí vlastním slovy
- ✓ popíše místo, kde bydlí
- ✓ popíše základní kontinenty, moře a oceány
- ✓ umí podat základní informace o krajině a městě
- ✓ rozeznává základní použití prostého a průběhového času
- ✓ popisuje přítomné a minulé děje
- ✓ napíše stručný dopis na dané téma
- ✓ ovládá správnou psanou formu slov u probíraných témat.

Učivo:

- rodina a vztahy v ní
- kamarádi
- škola
- místa, kde žijí lidé a zvířata
- lidé a technika
- svět a vesmír kolem nás
- cestování

7. Ročník

Výstupy:

- ✓ žák si osvojí slovní zásobu spojenou s danými tématy
- ✓ rozumí přiměřeně dlouhým textům týkajícím se osvojovaných témat
- ✓ čte a mluví foneticky správně, ovládá správnou grafickou podobu slov, umí sestavit jednoduché věty i jednoduchá souvětí
- ✓ umí reprodukovat přiměřeně dlouhý text vlastním slovy
- ✓ napíše stručný dopis na dané téma
- ✓ popisuje běžné minulé děje, rozeznává základní použití prostého a průběhového času.
- ✓ popíše a porovnává běžně používané technické prostředky, předměty a děje
- ✓ umí popsat jednoduchou formou, jak vidí svoji budoucnost
- ✓ popisuje jednoduchým způsobem prožitou událost.

Učivo:

- pozdravy
- svět práce
- místa, kde žijí lidé
- soužití člověka a přírody
- móda
- svět techniky v minulosti a dnes
- pohled do minulosti člověka.

8. Ročník

Výstupy:

- ✓ žák si osvojí slovní zásobu spojenou s danými tématy
- ✓ rozumí přiměřeně dlouhým textům týkajícím se osvojovaných témat
- ✓ pojmenuje běžné problémy mezi rodiči a dětmi, mezi kamarády
- ✓ popisuje prožitou událost
- ✓ popíše části těla, pojmenuje, k čemu slouží
- ✓ popíše běžné zdravotní problémy a navrhuje jednoduchá doporučení pro udržení zdraví
- ✓ popisuje problémy životního prostředí a dá návrh na jejich řešení
- ✓ diskutuje jednoduchou formou o problémech mezi lidmi
- ✓ pojmenuje technologická zařízení, která běžně používá, pojmenuje jejich funkce.
- ✓ popíše, co v běžném životě smí a nesmí dělat a dá jednoduchou radu či doporučení
- ✓ čte a mluví foneticky správně, ovládá správnou grafickou podobu slov, umí sestavit věty i souvětí
- ✓ umí reprodukovat přiměřeně dlouhý text vlastním slovy
- ✓ napíše přiměřeně dlouhý text na dané téma
- ✓ popisuje běžné přítomné, minulé a budoucí děje, popisuje (ne)prožitou zkušenost, plánuje, co by mohlo v budoucnosti být
- ✓ rozlišuje použití prostých a průběhových časů.

Učivo:

- rodina
- kamarádi a známí
- záliby a trávení volného času
- minulé, přítomné a budoucí děje
- prožité zkušenosti
- fyzické a psychické zdraví
- moderní technologie
- životní prostředí, jeho problémy a ochrana
- vztahy mezi lidmi.

9. Ročník

Výstupy:

- ✓ žák si osvojí slovní zásobu spojenou s danými tématy, diskutuje o probíraných oblastech, vyjádří vlastní názor na probíraná témata
- ✓ dává návrhy na řešení problémů v probíraných oblastech
- ✓ rozumí přiměřeně dlouhým textům týkajícím se osvojovaných témat
- ✓ umí reprodukovat přiměřeně dlouhý text vlastním slovy
- ✓ čte a mluví foneticky správně, ovládá správnou grafickou podobu slov, umí sestavit věty i souvětí
- ✓ napíše přiměřeně dlouhý text na dané téma
- ✓ popisuje běžné přítomné, minulé a budoucí děje, popisuje (ne)prožitou zkušenost.
- ✓ rozlišuje použití prostých a průběhových časů a vyjádření reálné i nereálné podmínky
- ✓ umí vyjádřit, co by se stalo, kdyby (ne)byla splněna určitá podmínka.

Učivo:

- osobnost člověka
- trávení volného času
- mezilidské vztahy a jejich problémy

- příroda v životě člověka a její místo v ekosystému
- móda a lidská společnost
- lidská společnost a její problémy
- objevování vesmíru.

Konverzace v anglickém jazyce

Charakteristika vyučovacího předmětu

Konverzace v anglickém jazyce je vyučovací předmět, který pomáhá žáku snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení jeho sebevědomí jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Pokud je to možné, je předmět vyučován rodilým mluvčím. Předmět se vyučuje od 6. ročníku jednu hodinu týdně.

Hlavním cílem předmětu je zvyšování aktivních komunikačních schopností v cizím jazyce a rozšiřování aktivní slovní zásoby u témat probíraných v předmětu Anglický jazyk, ale i témat týkajících se běžného života. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance. Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce směřují v ŠVP k dosažení úrovně A2, Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

6. Ročník – 9. Ročník

Výstupy:

- ✓ žák čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu
- ✓ rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky.
- ✓ rozumí přiměřeným tempem vyslovované promluvě a konverzaci
- ✓ odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu
- ✓ používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku
- ✓ žák sestaví přiměřeně dlouhé (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy
- ✓ písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje věty a krátké texty
- ✓ stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace, vyžádá informaci a reaguje na dotazy v probíraných tématech.
- ✓ žák se přiměřeným způsobem domluví v běžných každodenních situacích.

Učivo:

- témata učiva jsou navázány na obsah předmětu Anglický jazyk v jednotlivých ročnících se zaměřením na komunikativní zvládnutí probíraných témat.

Další cizí jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Ruský jazyk a německý jazyk jsou vyučovací předměty v rámci vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Jejich postupné osvojování pomáhá žákovi snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí a jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání v dalším cizím jazyce směřují v ŠVP k dosažení úrovně A1, Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Časová dotace:

7. ročník	2 hodiny týdně
8. ročník	2 hodiny týdně
9. ročník	2 hodiny týdně

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka cizího jazyka představuje úvod do cizojazyčného vzdělávání. Jde především o probuzení zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby jazyka a o zvládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjadřovat, postupně je do výuky zařazováno čtení a písemné vyjádření.

Pozornost se věnuje rozvoji všech řečových dovedností, čtení a písemné vyjadřování nabývá postupně na významu. Žáci stále více pracují s autentickými materiály různého druhu (tištěnými i audiovizuálními), více se do výuky zařazuje integrované používání cizího jazyka v kombinaci s PC a internetem. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích zemí. Podporuje se další rozvíjení komunikačních dovedností žáků navazováním kontaktů s cizojazyčně hovořícími osobami zejména prostřednictvím internetu a osobními kontakty.

Německý jazyk

7. Ročník

Výstupy:

- ✓ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně
- ✓ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- ✓ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech
- ✓ zapojí se do jednoduchých hovorů
- ✓ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy.

Učivo:

- pozdravy a představení se
- vyjádření svého názoru a přání
- vyjádření negace
- počítání do 100
- popsání rodiny a rodinných příslušníků
- základní informace o škole, rozvrh hodin, dny v týdnu
- slovní zásoba spojena s probíranými tématy.

8. Ročník**Výstupy:**

- ✓ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- ✓ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, a reaguje na ně
- ✓ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech
- ✓ zapojí se do jednoduchých hovorů
- ✓ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- ✓ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá
- ✓ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.

Učivo:

- popíše den ve škole a obvyklé školní pomůcky
- vyjádření času, hodin, data
- jídlo a pití
- moje hobby
- můj volný čas
- slovní zásoba spojena s probíranými tématy.

9. Ročník**Výstupy:**

- ✓ zapojí se do jednoduchých hovorů
- ✓ rozumí pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně
- ✓ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- ✓ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech
- ✓ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- ✓ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá
- ✓ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- ✓ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- ✓ rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci
- ✓ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

- ✓ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- ✓ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.

Učivo:

- věci, jejich nákup a prodej
- oblečení
- vyjádření vykání
- popis svého domova, pozvání přátel
- moje domácí zvířata
- slovní zásoba spojena s probíranými tématy.

Ruský jazyk

7. Ročník

Výstupy:

- ✓ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně
- ✓ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- ✓ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech
- ✓ zapojí se do jednoduchých hovorů
- ✓ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy.

Učivo:

- základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích- pozdrav, poděkování, představování
- tematické okruhy: domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost
- počítá do 100
- azbuka, základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov
- věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě, slovní zásoba spojena s probíranými tématy
- čtení krátkých textů, jednoduchý ústní a písemný projev na probíraná témata

8. Ročník

Výstupy:

- ✓ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- ✓ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, a reaguje na ně
- ✓ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech
- ✓ zapojí se do jednoduchých hovorů
- ✓ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- ✓ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá
- ✓ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.

Učivo:

- prázdniny, rodina, škola, oblečení, kalendář, bydlení, svět práce
- slovní zásoba spojena s probíranými tématy
- základní gramatické struktury a typy vět, lexikální principy pravopisu slov
- věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě
- čtení krátkých textů, jednoduchý ústní a písemný projev na probíraná témata

9. Ročník**Výstupy:**

- ✓ zapojí se do jednoduchých hovorů
- ✓ rozumí pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně
- ✓ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- ✓ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech
- ✓ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- ✓ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá
- ✓ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- ✓ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- ✓ rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci
- ✓ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení
- ✓ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- ✓ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.

Učivo:

- tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost, oblékání, nákupy, sport a zdraví
- slovní zásoba a tvoření slov - synonyma, antonyma, význam slov v kontextu
- základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov
- věta jednoduchá,
- tvorba otázky a záporu
- pořádek slov ve větě.

Seminář z českého jazyka***Charakteristika vyučovacího předmětu***

Seminář z českého jazyka vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Obsah učiva navazuje na témata probíraná v běžných vyučovacích hodinách předmětu českého jazyka. Cílem je u žáků 9. ročníku rozvíjet a prohlubovat dovednosti potřebné k úplnému osvojení spisovné podoby českého jazyka. Důraz je kladen zejména na dobré zvládnutí lexikálního, slovotvorného, morfologického i syntaktického pravopisu a porozumění textu. Předmět se také věnuje přípravě žáků na přijímací zkoušky na střední školu.

Při výuce využíváme výchovně vzdělávací strategie, které vytvářejí a rozvíjí klíčové kompetence žáků:

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ

- žáci si osvojují základní jazykové pojmy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- žáci samostatně využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých možností řešení.
- vyhledávají informace k řešení problémů

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- žáci se vyjadřují kultivovaně ústně i písemně
- zapojují se vhodně do diskuze a obhajují své názory
- rozumí různým typům textů.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- žáci se zapojují do práce ve skupině.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- žáci jsou vedeni k plnění svých povinností a vytrvalosti.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- žáci využívají svých znalostí v praxi.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

9. Ročník

Výstupy:

- ✓ správně tvoří spisovné tvary slov
- ✓ využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů
- ✓ vhodně užívá spisovné jazykové prostředky
- ✓ správně píše interpunkci ve větě jednoduché a souvětí
- ✓ vyhledává informace
- ✓ tvořivě pracuje s textem
- ✓ uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel
- ✓ pracuje s literárním textem
- ✓ pracuje s odborným textem – čte s porozuměním
- ✓ ovládá základy literární teorie, pracuje se základními literárními pojmy
- ✓ orientuje se v základních slohových útvarech
- ✓ komunikuje kultivovaně.

Učivo:

- psaní –i/-y v koncovkách podstatných jmen
- psaní –i/-y v koncovkách přídavných jmen
- shoda přísudku s podmětem
- pravopis související se stavbou slova a s tvořením slov

- psaní velkých písmen ve vlastních jménech
- psaní předpon s-, z-, vz- a předložek s/se, z/ze
- psaní skupin bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně
- interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí
- pravidla českého pravopisu – používání jazykových příruček
- všestranné jazykové rozbory
- základní literární pojmy (epika, lyrika, drama, metafora, metonymie, rým...)
- slohové útvary.

Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. očníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy.

V tematickém okruhu **Čísla a početní operace** na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh **Číslo a proměnná**, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu **Geometrie v rovině a v prostoru** žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

V tematickém okruhu **Závislosti, vztahy a práce s daty** žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou **Nestandardní aplikační úlohy a problémy**, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulatory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika je předmět, který by měl být chápán jako odraz reálných vztahů v hmotném světě. V základním vzdělávání je především založen na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Žáci v něm mají získat početní dovednosti v oboru přirozených a racionálních čísel, aby si uměli poradit s praktickými úlohami denní potřeby ve všech oblastech bez problémů rozpoznat příčiny a důsledky, odvodit nové skutečnosti, naučit se rýsovat, pracovat s tabulkami a grafy, vyhledávat informace, ověřovat pravdivost svých tvrzení. Vzdělání v tomto předmětu by mělo směřovat k rozvíjení z vlastních zkušeností, potřebě počítat, kreslit a hrát si. Práce by měla být zajímavá a povzbuzující. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika je na 1. i 2. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy (1. stupeň - Číslo a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy; 2. stupeň - Číslo a proměnná, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy). Vyučovací předmět Matematika se vyučuje na 1. stupni v 1. - 5. ročníku v minimální hodinové dotaci 22 hodin. Na 2. stupni v 6. - 9. ročníku je 4 hodinová týdenní dotace (celkem 16 hodin), která může být podle specifických vzdělávacích potřeb žáků v 7. - 9. ročníku disponibilně navýšena o další 1 hodinu týdně (celkem 16 - 19 hodin).

Výuka Matematiky je organizována zpravidla v budově školy. Žáci využívají prostředků výpočetní techniky (především kalkulatorů, vhodného počítačového softwaru, určitých typů výukových programů).

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ

Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělání. Učíme žáky využívat matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech. Rozvíjíme paměť žáků a abstraktní a exaktní myšlení.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Učíme žáky nebát se problémů. Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. Při řešení problémových úloh učíme provádět rozbor a plán řešení. Nabízíme žákům úlohy a příklady, které vycházejí z reálného života. Učíme žáky nalézat a objevovat různé varianty řešení.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor. Vedeme žáky k tomu, aby využívali vhodné matematické symboliky. Vedeme žáky k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Učíme žáky pracovat v týmech. Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. Podporujeme vzájemnou pomoc žáků.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Nabízíme žákům projekty a další činnosti (modelování a výroba různých těles).

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární projevy chování žáků.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

1. Ročník

ČÍSLA 0 - 20

Výstupy:

- ✓ zapíše čísla 0-20, rozliší číslice tiskací a psací
- ✓ doplní chybějící čísla v řadě
- ✓ podle obrázku rozhodne o vztahu více, méně
- ✓ spočítá prvky daného souboru do 20 včetně
- ✓ sčítá a odčítá v oboru 0-10, 10-20
- ✓ řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel
- ✓ řeší slovní úlohy se sčítáním a odčítáním v oboru 0-20 bez přechodu desítky
- ✓ řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahu: o x-více, méně v oboru do 20
- ✓ porovnává přirozená čísla
- ✓ zobrazí číslo na číselné ose
- ✓ sčítá a odečítá s přechodem desítky orientace na číselné ose.
- ✓ čte a nastavuje celé hodiny a orientuje se ve struktuře času.

Učivo:

- čtení a psaní čísel
- znaménka větší, menší, rovná se
- součet čísel bez přechodu desítky
- rozdíl čísel bez přechodu desítky
- počítání předmětů v daném souboru
- vytvoření souboru s daným počtem prvků
- řešení a tvoření slovních úloh na porovnávání čísel
- sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu desítky
- řešení a tvoření úloh na sčítání a odčítání
- řešení slovních úloh
- sčítání a odčítání s přechodem desítky.
- pamětné počítání
- struktura času: rok, měsíc týden, den, hodina
- počítání s penězi.

GEOMETRIE

Výstupy:

- ✓ orientuje se v prostoru, rozlišuje pojmy před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole
- ✓ porovnává předměty podle velikosti, používá pojmy menší, větší, stejný, nižší, vyšší
- ✓ orientace v tabulce (sloupec, řádek)
- ✓ rozeznává geometrické tvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh
- ✓ poznává krychli, kvádr, válec, kouli
- ✓ uvádí příklady těchto tvarů ve svém okolí.

Učivo:

- geometrické pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, před, hned před, hned za, nahoře, dole
- menší, větší, stejný, nižší, vyšší, široký, úzký
- rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh
- tělesa: krychle, kvádr, válec, koule
- skládání obrazců z geometrických tvarů
- stavění staveb ze stavebnice.

2. Ročník

ČÍSELNÝ OBOR 0 - 100

Výstupy:

- ✓ spočítá prvky souboru do 100
- ✓ vytváří konkrétní soubory s daným počtem prvků do sta (na počítadle, s penězi)
- ✓ zaokrouhluje čísla na desítky
- ✓ porovná čísla do 100
- ✓ orientuje se na číselné ose
- ✓ sčítá a odčítá dvojciferná a jednociferná čísla v oboru do 100
- ✓ užívá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh
- ✓ řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání v oboru do 100
- ✓ řeší slovní úlohy s využitím vztahů o x více, o x méně
- ✓ užívá spoje násobek 2,3,4,5
- ✓ využívá komutativnosti násobení
- ✓ řeší slovní úlohy se dvěma početními výkony
- ✓ řeší jednoduché slovní úlohy se vztahy x krát více, x krát méně
- ✓ rozezná časové jednotky-hodina, minuta, sekunda.

Učivo:

- čísla 0-100, orientace na číselné ose, čtení a zápis čísel, počítání po jedné, po desítkách do 100
- řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel
- zaokrouhlování čísel na desítky
- součet a rozdíl čísel
- počítání s použitím závorek
- sčítání a odčítání s přechodem přes desítku v oboru do 100
- sčítání a odčítání násobků deseti
- řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání
- názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů
- násobení jako opakované sčítání
- násobek, činitel, záměna činitelů
- násobilky 2,3,4,5, automatizace násobílek, dělení v oboru těchto násobílek
- vztahy mezi násobením a dělením

- řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobílek
- řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahů x - krát více, x -krát méně
- orientace v čase - den, hodina, minuta.

GEOMETRIE

Výstupy:

- ✓ kreslí křivé a rovné čáry
- ✓ změří délku úsečky (cm, mm)
- ✓ rozezná geometrická tělesa v praxi.

Učivo:

- práce s pravítkem
- křivá čára, lomená čára, rovná čára
- kreslení rovných a křivých čar
- rýsování a měření úseček
- označení bodů a úseček
- přímka
- modelování těles.

3. Ročník

ČÍSELNÝ OBOR 0 - 1000

Výstupy:

- ✓ používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- ✓ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- ✓ užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose, pomocí osy porovnává, rozloží číslo v desítkové soustavě
- ✓ používá závorčky při výpočtech
- ✓ provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v jednoduchých případech
- ✓ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace
- ✓ orientuje se v čase, převádí jednotky času
- ✓ popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- ✓ doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.

Učivo:

- číselná řada, zápis čísel, číselná osa, počítání po stovkách, desítkách a jednotkách
- znázornění trojčíslicových čísel na číselné ose, čtení a zápisy trojčíslicových čísel
- porovnávání čísel, porovnávání čísel pomocí číselné osy
- řešení slovních úloh na porovnávání trojčíslicových čísel
- zaokrouhlování na stovky a desítky
- rozklad pomocí slov a tabulek čísla v desítkové soustavě a zápis
- součet a rozdíl čísel
- sčítání a odčítání násobků sta
- písemné algoritmy sčítání a odčítání
- sčítání a odčítání bez přechodu násobků sta
- sčítání a odčítání čísel s přechodem násobků sta
- písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledku záměnou sčítanců
- písemné odčítání, kontrola výsledku sčítáním

- řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání
- odhad a kontrola výsledku
- násobilky 6,7, 8,9, dělení v oboru těchto násobílek, automatizace všech spojů násobení a dělení v oboru násobílek
- násobení 10, nejbližší násobek čísla
- násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným
- dělení se zbytkem
- součin, podíl, zbytek
- pamětné násobení dvojciferného čísla jednociferným mimo obor násobílek
- násobení součtu nebo rozdílu dvou čísel
- užití závorek
- řešení slovních úloh se dvěma různými početními výkony
- rozlišení sudých a lichých čísel
- práce s daty: jízdní řády, teplota (tabulka jako nástroj řešení)
- řešitelské strategie: pokus, omyl, řetězení od konce.

GEOMETRIE

Výstupy:

- ✓ rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
- ✓ porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
- ✓ rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.

Učivo:

- přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek, různoběžky, rovnoběžky
- rovinné obrazce: trojúhelník, čtyřúhelník, čtverec, obdélník
- strana rovinného obrazce, obvod
- rýsování přímek označení průsečíku různoběžek
- vyznačování polopřímek
- kreslení a rýsování rovinných obrazců ve čtvercové síti
- jednotky délky
- měření úseček s přesností na milimetry, odhad délky úsečky
- rýsování úseček dané délky - např. v milimetrech a centimetrech
- měření délek stran rovinných obrazců
- převody jednotek délky
- výpočet obvodu rovinného obrazce sečtením jeho stran
- modelování staveb tvaru kvádra, krychle apod.
- osově souměrné rovinné útvary.

4. Ročník

ČÍSELNÝ OBOR 0 - 1 000 000

Výstupy:

- ✓ využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- ✓ sčítá a odčítá čísla v daném oboru
- ✓ provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- ✓ zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel

- ✓ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
- ✓ vyhledává, sbírá a třídí data (tabulka, graf)
- ✓ používá rozvinutý zápis desítkové soustavy
- ✓ porovnává čísla a znázorňuje na číselné ose
- ✓ pracuje s kalkulaátorem.

Učivo:

- čtení a zápis čísel, číselná osa
- zápis čísel v desítkové soustavě, počítání po statisících, desetitisících, tisících
- porovnávání čísel do 1 000 000, řešení jednoduchých nerovnic
- zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky
- sčítání a odčítání čísel v daném oboru, sčítání a odčítání z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0, např. $2\,700 + 4\,600$
- vztahy mezi sčítáním a odčítáním
- násobení a dělení čísel v daném oboru, vztahy mezi násobením a dělením
- pamětné násobení a dělení jednociferným číslem
- písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem, kontrola výpočtu
- práce s kalkulačkou, provádění kontroly
- písemné dělení jednociferným dělitelem, kontrola násobením
- pořadí početních výkonů
- slovní úlohy na porovnávání čísel, na početní výkony, na vztahy o x - více, méně, x - krát více, méně
- užívání závorek
- diagram, zjišťování údajů z diagramu, sestavení jednoduchého diagramu
- celek, část, zlomek
- polovina, čtvrtina, pětina, desetina, pomocí obrázků určovat části celku
- řešení a vytváření slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetin z celku
- vytvoření celku z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetin
- jednoduché případy sčítání zlomků se stejným jmenovatelem
- římské číslice
- hospodaření v domácnosti (rozpočet, příjmy, výdaje)
- třídění dat, tabulky, diagramy.

GEOMETRIE

Výstupy:

- ✓ narýsuje a znázorňuje základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce
- ✓ měří vzdálenosti, používá vhodné jednotky délky a převádí je
- ✓ sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- ✓ sestaví rovnoběžky a kolmice
- ✓ určí vzájemnou polohu přímek v rovině
- ✓ určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- ✓ určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- ✓ určí osu souměrnosti
- ✓ souměrností útvaru překládáním papíru
- ✓ řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školní matematiky.

Učivo:

- vzájemná poloha přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky, průsečík, kreslení a rýsování rovnoběžek a různoběžek, vyznačování průsečíku
- kolmice, kolmost, rýsování kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou
- kružnice, kruh, střed a poloměr kružnice, rýsování kružnice s daným středem a daným poloměrem
- osa souměrnosti, určování os souměrnosti, překládání papíru na obrázcích, souměrné tvary
- rovnoramenný trojúhelník, rovnostranný trojúhelník
- souměrné útvary ve čtvercové síti, konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti
- síť kvádrů a krychle, modelování kvádrů a krychle ze sítě, síť kvádrů a krychle rozložením krabíčky
- jednotky obsahu: cm^2 , mm^2 , m^2 .

5. Ročník

ČÍSELNÝ OBOR 0-1 000 000, DESETINNÁ ČÍSLA, TABULKY, GRAFY, DIAGRAMY

Výstupy:

- ✓ využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- ✓ čte a zapisuje čísla v daném oboru
- ✓ propojuje písemné a pamětné počítání
- ✓ provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- ✓ zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel (i na kalkulátoru)
- ✓ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
- ✓ orientuje se v situacích z každodenního života, v nichž se využívá nejjednodušších případů kvantitativního vyjádření části celku zlomkem, desetinným číslem, procenty
- ✓ využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- ✓ vyhledává, sbírá a třídí data
- ✓ čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.

Učivo:

- posloupnost přirozených čísel, číselná osa
- zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě
- čtení a zápis čísel do miliardy, zobrazování na číselné ose
- porovnávání přirozených čísel, řešení jednoduchých rovnic
- zaokrouhlování přirozených čísel na miliony, statisíce, tisíce, sta, desítky
- pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel
- pamětné násobení a dělení přirozených čísel
- písemné sčítání tří až čtyř přirozených čísel
- písemné odčítání dvou přirozených čísel
- písemné násobení až čtyřciferným činitelem
- písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem
- řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony
- odhad a kontrola výpočtů, práce s kalkulačkou, posouzení reálnosti výsledku
- užití vlastností početních výkonů (komutativnost, asociativnost, distributivnost)
- římské číslice, přepis větších čísel zapsaných arabskými číslicemi
- grafy, soustava souřadnic, doplňování tabulek, čtení a sestrojování sloupkového a kruhového diagramu

- orientace v jednoduchých situacích, vyjádření části celku, zlomky se jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis desetinným číslem, desetina, setina
- vyjádření setiny zlomkem a desetinným číslem
- praktické modely desetinných čísel (peníze)
- písemné sčítání a odčítání desetinných čísel řádu desetin a setin.

GEOMETRIE

Výstupy:

- ✓ narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce
- ✓ sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- ✓ sestrojí rovnoběžky a kolmice
- ✓ určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- ✓ rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru
- ✓ ovládá některé řešitelské strategie.

Učivo:

- konstrukce obdélníku a čtverce
- výpočty obvodu a obsahu obdélníka a čtverce
- další jednotky obsahu: a, ha, km², mm²
- rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem
- rýsování pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku
- výpočet povrchu krychle a kvádra sečtením obsahů jejich podstav a stěn
- složené obrazce ve čtvercové síti
- nestandardní úlohy (sudoku, apod.).

6. Ročník

ARITMETIKA - ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE - DESETINNÁ ČÍSLA

Výstupy:

- ✓ zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
- ✓ počítá s desetinnými čísly.

Učivo:

- číselná osa, desetinná čísla, kartézská soustava - zakreslení čísel
- rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě
- porovnávání desetinných čísel, zaokrouhlování desetinných čísel
- sčítání a odčítání desetinných čísel
- násobení a dělení desetinného čísla 10, 100, 1000, ...
- násobení a dělení desetinných čísel z paměti i písemně
- převádění jednotek délky, obsahu, hmotnosti
- vlastnosti početních výkonů s desetinnými čísly
- řešení slovních úloh.

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE - DĚLITELNOST

✓ Výstupy

- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
- ✓ používá znaky dělitelnosti v praktických příkladech
- ✓ dovede použít společný násobek a dělitel čísel ve slovních úlohách.

Učivo:

- násobek, dělitel
- znaky dělitelnosti
- prvočíslo a složené číslo
- společný násobek a dělitel
- číselné a logické řady.

GRAFY - ÚVOD**Výstupy:**

- ✓ vynáší a odečítá údaje z grafu.

Učivo:

- procházky po čtvercové síti
- čtení z grafu
- základní interpretace dat.

GEOMETRIE - LINEÁRNÍ ROVINNÉ ÚTVARY**Výstupy:**

- ✓ charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- ✓ určuje velikost úhlu měřením a výpočtem.

Učivo:

- bod, přímka, polopřímka, úsečka
- vzájemná poloha bodů a přímek v rovině
- úhel, druhy úhlů.

TROJÚHELNÍK**Výstupy:**

- ✓ načrtne a správně vyznačí dané prvky trojúhelníku.

Učivo:

- vnitřní úhly v trojúhelníku, součet vnitřních úhlů v trojúhelníku
- trojúhelníková nerovnost
- rovnoramenný trojúhelník
- rovnostranný trojúhelník.

SHODNOST, SOUMĚRNOST**Výstupy:**

- ✓ načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar.

Učivo:

- shodnost
- osová a středová souměrnost
- osa úsečky a úhlu.

OBJEM A POVRCH KVÁDRU A KRYCHLE**Výstupy:**

- ✓ rozliší pojem rovina a prostor
- ✓ načrtne jednoduchá tělesa.

Učivo:

- povrch kvádrů a krychle, jednotky obsahu
- objem těles v krychlové síti

- jednotky objemu, objem krychle a kváдру
- stěnová a tělesová úhlopříčka.

7. Ročník

ARITMETIKA - ZLOMKY

Výstupy:

- ✓ provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel
- ✓ užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem).

Učivo:

- zlomek, desetinné číslo
- úpravy zlomků
- převrácené číslo, smíšené číslo
- porovnávání zlomků
- operace se zlomky, složený zlomek.

CELÁ ČÍSLA

Výstupy:

- ✓ rozlišuje kladná a záporná čísla.

Učivo:

- kladné a záporné číslo
- absolutní hodnota
- operace s celými čísly, číselná osa.

RACIONÁLNÍ ČÍSLA

Výstupy:

- ✓ analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.

Učivo:

- operace s racionálními čísly
- číselná osa.

POMĚR - MĚŘÍTKO, ÚMĚRA, TROJČLENKA

Výstupy:

- ✓ řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- ✓ určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti.

Učivo:

- poměr, postupný a převrácený poměr
- měřítko plánu a mapy
- úměra, přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka.

ALGEBRA - PROCENTA

Výstupy:

- ✓ řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek).

Učivo:

- procento, promile
- procentová část, základ, počet procent.

GEOMETRIE - ROVINNÉ ÚTVARY

Výstupy:

- ✓ odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- ✓ načrtne a sestrojí síť základních těles.

Učivo:

- trojúhelník
- věty o shodnosti trojúhelníků a jejich užití
- konstrukce trojúhelníků podle vět sss, sus, usu
- opakování osově a středově souměrnosti
- konstrukce os vnitřních úhlů, kružnice vepsaná trojúhelníku
- konstrukce os stran trojúhelníku, kružnice opsaná trojúhelníku
- výšky trojúhelníku a jejich průsečíky
- těžnice trojúhelníku, těžiště, jeho vlastnosti
- střední příčky trojúhelníku
- čtyřúhelníky, mnohoúhelníky
- n-úhelníky, čtverec, obdélník, kosočtverec, kosodélník a lichoběžník
- nekonvexní mnohoúhelníky - pouze seznámení
- obvody a obsahy
- obvod a obsah rovnoběžníku
- obsah trojúhelníku
- obvod a obsah lichoběžníku
- hranoly
- krychle, kvádr, hranol (kolmý)
- objem, povrch, síť hranolu.

8. Ročník

MOCNINY A ODMOCNINY

Výstupy:

- ✓ užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.

Učivo:

- ✓ druhá a třetí mocnina
- ✓ druhá odmocnina
- ✓ mocniny s přirozeným mocnitelem
- ✓ operace s mocninami s přirozeným mocnitelem a jejich vlastnosti
- ✓ zápis čísla v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti
- ✓ zápis čísel v desítkové soustavě ve tvaru $a \cdot 10^n$ na entou, kde $a < 10$.

VÝRAZY A ROVNICE

Výstupy:

- ✓ matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- ✓ formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic.

Učivo:

- výrazy
- číselný výraz, hodnota číselného výrazu
- proměnná - výrazy s proměnnou
- dosazování do výrazu

- zápis slovního textu pomocí výrazů
- celistvý výraz
- početní operace s mnohočleny (sčítání, odčítání, násobení, dělení, vytýkání)
- dvočleny - základní vzorce $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, a^2-b^2
- lineární rovnice, ekvivalentní úpravy
- vyjádření neznámé ze vzorce
- zápis a řešení slovních úloh pomocí lineárních rovnic.

ÚVOD DO STATISTIKY

Výstupy:

- ✓ vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- ✓ porovnává soubory dat.

Učivo:

- statistický soubor
- statistické šetření
- jednotka, znak, četnost
- aritmetický průměr
- medián, modus
- grafy, diagramy.

GEOMETRIE - PYTHAGOROVA VĚTA

Výstupy:

- ✓ rozlišuje pojmy odvěsna a přepona.

Učivo:

- pravoúhlý trojúhelník – výpočet odvěsny a přepony
- použití ve slovních úlohách.

ROVINNÉ ÚTVARY

Výstupy:

- ✓ využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- ✓ načrtne a sestrojí rovinné útvary.

Učivo:

- kruh, kružnice
- množiny bodů dané vlastnosti
- základní pravidla přesného rýsování
- základní konstrukční úlohy: trojúhelníky
- rovnoběžníky
- lichoběžníky
- čtyřúhelníky
- rozbor, popis konstrukce, konstrukce, diskuse.

9. Ročník

ALGEBRA - SOUSTAVY LINEÁRNÍCH ROVNIC O DVOU NEZNÁMÝCH

Výstupy:

- ✓ formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav.

Učivo:

- metoda dosazovací

- metoda sčítací
- grafické řešení
- varianty řešení
- slovní úlohy.

LOMENÉ VÝRAZY

Výstupy:

- ✓ používá vzorce $(a+b)^2$, ...

Učivo:

- podmínky existence
- krácení a rozšiřování
- sčítání a odčítání lomených výrazů
- násobení a dělení lomených výrazů

ROVNICE S NEZNÁMOU VE JMENOVATELI

Výstupy:

- ✓ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.

Učivo:

- podmínka existence
- úprava rovnice na lineární tvar
- varianty řešení s odkazem na podmínku
- slovní úlohy - společná práce.

FUNKCE

Výstupy:

- ✓ vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
- ✓ matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
- ✓ zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- ✓ řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí uspořádaná dvojice čísel - soustava souřadnic.

Učivo:

- funkce jako závislost
- definiční obor funkce
- obor hodnot funkce
- lineární funkce a její vlastnosti (přímá úměrnost)
- nepřímá úměrnost a její vlastnosti
- konstantní funkce
- grafy funkcí
- goniometrické funkce ostrého úhlu v pravoúhlém trojúhelníku
- použití v planimetrii a stereometrii.

FINANČNÍ GRAMOTNOST

Výstupy:

- ✓ chápe pojmy hotovostní a bezhotovostní peníze
- ✓ vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet

- ✓ uvede příklady různých způsobů hotovostního a bezhotovostního placení
- ✓ posoudí výhody a rizika používání platebních karet
- ✓ vysvětlí co je měna, valuty, devizy
- ✓ porovná nákup a prodej valut
- ✓ vysvětlí pojmy trh, poptávka a nabídka
- ✓ vysvětlí nakládání s penězi, tvorba ceny, inflace
- ✓ uvede příklady vlastnictví
- ✓ uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti
- ✓ sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti
- ✓ vysvětlí rozdíl mezi vyrovnaným, schodkovým a přebytkovým rozpočtem
- ✓ chápe pojmy úrok, daň, DPH, inflace
- ✓ vysvětlí pojmy půjčky, poplatky, leasing.

Učivo:

- peníze
- hotovostní a bezhotovostní placení
- účet, typy účtů
- platební karty
- měna
- trh, poptávka, nabídka
- tvorba ceny
- inflace
- rozpočet – osobní, domácnosti
- finanční produkty
- jednoduché úrokování a složené úrokování
- běžný účet, spořicí účet, stavební spoření, penzijní připojištění, akcie
- podílové listy, dluhopisy
- hypoteční úvěr, spotřebitelský úvěr, osobní půjčka
- finanční leasing, splátkový prodej
- pojištění.

GEOMETRIE - TĚLESA

Výstupy:

- ✓ určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- ✓ odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- ✓ načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- ✓ řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí
- ✓ načrtne a sestrojí síť těles.

Učivo:

- hranoly, válec, jehlan, kužel, koule
- síť těles
- výpočet povrchu a objemu
- druhy čar, využití při konstrukci těles
- slovní úlohy.

PODOBNOST

Výstupy:

- ✓ užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků.

Učivo:

- poměr podobnosti.

Seminář z matematiky

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět je zaměřen na procvičení a prohlubování učiva ZŠ a na přípravu ke studiu na střední škole. Jako rozšiřující učivo je užítí goniometrických funkcí a úvod do řešení kvadratických rovnic. Pro řešení příkladů se využijí počítačové programy (tabulkové procesory).

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

9. Ročník

Výstupy:

- ✓ užívá matematické operace pro složitější číselné a algebraické výrazy
- ✓ užívá logickou úvahu a nalézá různá řešení
- ✓ vyřeší slovní úlohy pomocí rovnic a jejich soustav
- ✓ užívá goniometrických funkcí při řešení úloh
- ✓ vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí a grafem
- ✓ řeší jednoduché kvadratické rovnice
- ✓ odhaduje a vypočítá příklady z praxe na povrch a objem těles
- ✓ sestrojí základní i složitější rovinné obrazce.

Učivo:

- celá čísla, racionální čísla
- číselné výrazy
- poměr, měřítko, trojčlenka
- algebraické výrazy, mocniny a odmocniny
- rovnice, soustavy rovnic, kvadratické rovnice
- funkce, goniometrické funkce
- početní geometrie v planimetrii a stereometrii
- konstrukční úlohy – rovinné útvary.

Informační a komunikační technologie

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Informatika** se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka :

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace

- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat.

Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Charakter výuky informatiky je činnostní. Výuku orientujeme tak, aby žák dovednosti a znalosti získával výhradně na základě individuální nebo maximálně dvoučlenné skupinové práce s počítači, periferiemi a používaným softwarem. Žák provádí takové činnosti, které vedou k získání základních znalostí a dovedností práce s digitálními technologiemi

Cílem naší práce je vybavit žáka takovými kompetencemi, aby byl schopen digitální technologie v budoucnosti cílevědomě využívat k organizaci a řízení svého života. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informatika umožňují žákovi aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího softwaru a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní a zájmové činnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ

Vedeme žáky k poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií, k porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím. Učíme žáky porovnávat informace a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů (za účelem dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací). Vedeme žáky k pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů. Učíme žáky v praxi využívat korekci textu pomocí vnitřních nástrojů vhodného softwaru.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů. Učíme žáky nebát se problémů; prakticky je vedeme k používání techniky v duchu myšlenky: „technika má sloužit nám a ne my jí“. Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit. Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Vedeme k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce. Podporujeme formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa využíváním internetové sítě. Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt. prezentace apod.).

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Vedeme žáky k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu a v jiných médiích. Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. Žáky se speciálními vzdělávacími potřebami učíme výhodám využívání informačních technologií. Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, tak aby se vzájemně žáci nevyrušovali při tvořivé práci.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Netolerujeme záliby žáků v informacích, které mohou vést k sociálně patologickým jevům. Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům. Rozumně a zodpovědně využíváme informačních zdrojů – s ohledem na jejich účinnost a vliv na osobnost jedince. V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Vedeme žáky využíváním výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru, ke zvýšení efektivnosti jejich učební činnosti a k racionálnější organizaci jejich práce. Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s technikou napojenou na elektrickou síť.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

4. ročník

SEZNÁMENÍ SE SE ZÁKLADNÍMI FUNKCEMI POČÍTAČE

Výstupy:

- ✓ rozpozná typ počítače
- ✓ pojmenuje jednotlivé části počítače a jeho periferie
- ✓ bezpečně zapne a vypne PC v učebně, přihlásí se a odhlásí se ze sítě
- ✓ rozpozná stav počítače – zapnutý, vypnutý, úsporný režim
- ✓ ovládá hardware počítače – klávesnici, myš, zná význam důležitých kláves a umí je využívat
- ✓ orientuje se v prostředí MS Windows
- ✓ umí uspořádat ikony na ploše, dokáže změnit pozadí pracovní plochy

Učivo:

- co je počítač
- základní počítačové pojmy
- postup při zapnutí a vypnutí počítače
- přihlášení a odhlášení ze sítě
- popis základních částí PC
- hardware počítače – klávesnice a myš
- pracovní plocha počítače – práce s okny, pozadí plochy

PRAVIDLA BEZPEČNÉ PRÁCE S HARDWARE A SOFTWARE

Výstupy:

- ✓ zná a dodržuje zásady při práci s počítačem, dodržuje hygienu
- ✓ umí využít programy Příslušenství (Poznámkový blok, Kalkulačka, Malování)
- ✓ vytváří složky nebo soubory, které pojmenuje, přejmenuje, přesouvá, kopíruje a maže

Učivo:

- zásady bezpečnosti práce při využívání výpočetní techniky
- nabídka Start
- Příslušenství
- složky, soubory

OCHRANA DAT PŘED POŠKOZENÍM, ZTRÁTOU A ZNEUŽITÍM

Výstupy:

- ✓ dokáže přesunout, přejmenovat, zkopírovat, uložit soubor do jiné složky
- ✓ dokáže zapsat celou abecedu s diakritikou
- ✓ pracuje s textem a obrázkem v programu Malování
- ✓ zná programy MS Office a jejich význam
- ✓ v textovém editoru otevře existující soubor, upraví formát písma a odstavce, vloží tvar, symbol, obrázek a umístí jej do textu
- ✓ v textovém editoru dokáže vytvořit jednoduchý plakát atd.
- ✓ v textovém editoru vytvoří jednoduchou tabulku

Učivo:

- průzkumník
- Malování
- MS Office – aplikace
- MS Word – formát textu, tvary, symboly, klipart a obrázek, WordArt, tabulka

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Výstupy:

- ✓ dokáže najít a spustit internetový prohlížeč
- ✓ umí napsat internetovou adresu
- ✓ vyhledává jednoduché informace a pracuje s internetem
- ✓ nastaví domovskou stránku
- ✓ zařadí stránku do záložky Oblíbené
- ✓ vytvoří vlastní emailovou schránku – napíše, přečte a odpoví na došlou zprávu, připojí přílohu

Učivo:

- internetový prohlížeč (Google Chrome, Opera, Microsoft Edge....)
- informační zdroje
- ukládání informací z webu – obrázek, text
- základní způsoby komunikace – e-mail

5. ročník

HARDWAROVÉ PLATFORMY, OPERAČNÍ SYSTÉMY A DRUHÝ SOFTWARE

Výstupy:

- ✓ Historie vývoje hardware a jeho platform
- ✓ Význam operačních systémů a požadavky na něj
- ✓ Orientace v druzích software a v příponách souborů

- ✓ Orientace v licenčních podmínkách a autorských právech

Učivo:

- K čemu slouží počítač
- Od prvního počítače až po první PC
- Vývoj PC a jeho různých platform
- Vývoj operačních systémů a požadavky na jejich funkce a obsluhu
- Druhy software a jejich přípony souborů
- Průzkumník souborů – zobrazení přípon souborů
- I software je zboží, za které se platí

TVORBA A ZPRACOVÁNÍ GRAFIKY

Výstupy:

- ✓ Zpracování grafiky v 3D malování

Učivo:

- 3D Malování
 - seznámení s programem
 - rozdíl mezi 2D a 3D zobrazením
 - tvorba 2D grafiky
 - orientace v 3D prostoru
 - tvorba 3D grafiky

BEZPEČNÁ PRÁCE NA INTERNETU

Výstupy:

- ✓ Základy bezpečné práce na Internetu
- ✓ Ochrana osobních údajů
- ✓ Sociální sítě a jejich nebezpečí
- ✓ Fake News a Hoax

Učivo:

- Základy bezpečného chování na Internetu – stahování dat – počítačová kriminalita
- Počítačové viry – popis nebezpečí a možná ochrana
- Co jsou osobní údaje a jak je chránit
- Bezpečné chování na sociálních sítích
- Ověřování stažených informací – ochrana před Fake News a Hoax

ZPRACOVÁNÍ TEXTU A GRAFIKY V TEXTOVÝCH EDITORECH A V PREZENTACÍCH

Výstupy:

- ✓ Zpracování textu v programu Poznámkový blok, WordPad a MS Word
- ✓ Využití grafiky v programech WordPad a MS Word
- ✓ Zpracování dat z Internetu v textových editorech
- ✓ Základy počítačové prezentace
- ✓ Tvorba prezentace v PowerPointu

Učivo:

- Seznámení s textovými editory Poznámkový blok, WordPad a MS Word a rozdíly mezi nimi
- Vlastnosti programu Poznámkový blok a práce v něm
- Seznámení s programem WordPad
- MS Word
 - pohyb po dokumentu, klávesové zkratky

- zpracování textu
- formátování textu
- formátování odstavců
- vkládání, zpracování a formátování grafiky (obrázků)
- vkládání, zpracování a formátování dat z Internetu
- tisk dokumentů
- Jak má správně vypadat počítačová prezentace
- MS PowerPoint
 - popis programu a základní funkce
 - tvorba, vkládání, zpracování a formátování textu
 - vkládání a formátování grafiky
 - přechody a animace
 - tisk dokumentu
 - veřejné představení prezentace

6. ročník

TISKÁRNY A ZPŮSOBY TISKU

Výstupy:

- ✓ Vývoj a typy tiskáren
- ✓ Připojení tiskáren k PC
- ✓ Péče o tiskárny

Učivo:

- Historie a vývoj tiskáren
- Jehličkové tiskárny
- Inkoustové tiskárny
- Laserové a LED tiskárny, 3D tiskárny
- Připojení tiskáren – lokální a síťový tisk
- Jak tiskárny tisknou barevně – principy tisku a skládání barev
- Spotřební materiál tiskáren a jejich údržba

ELEKTRONICKÁ KOMUNIKACE

Výstupy:

- ✓ Způsoby elektronické komunikace
- ✓ Pravidla elektronické komunikace
- ✓ Bezpečnost elektronické komunikace
- ✓ Běžné používání elektronické komunikace

Učivo:

- Popis způsobů komunikace
- Elektronická pošta – přehled důležitých pojmů
- Weboví poštovní klienti a práce s nimi
- MS Outlook
 - seznámení s programem
 - základní položky e-mailové zprávy
 - důležitá pravidla pro správné a bezpečné používání elektronické pošty
 - psaní a odesílání e-mailů
 - přílohy e-mailů
 - odpovědi a přeposílání doručených e-mailů
- Weboví poštovní klienti a práce s nimi

ZPRACOVÁNÍ, POUŽITÍ A PŘEHLEDY DAT

Výstupy:

- ✓ Tvorba tabulek v textových editorech
- ✓ Znalost a použití tabulkových procesorů
- ✓ Tvorba tabulek v tabulkových procesorech
- ✓ Základy výpočtů v tabulkových procesorech
- ✓ Třídění dat v tabulkových procesorech
- ✓ Tisk z tabulkových procesorů

Učivo:

- MS Word – tvorba a formátování tabulek
- Přehled nejznámějších tabulkových procesorů
- MS Excel
 - základní seznámení s programem
 - popis struktury dokumentu a pohybu po něm
 - formátování písma a tabulek
 - vkládání grafiky a její zpracování
 - výpočty a vzorce
 - třídění a vyhledávání dat v tabulkách

ZAPRACOVÁNÍ PODPŮRNÝCH INFORMACÍ DO DOKUMENTŮ

Výstupy:

- ✓ Záhloví a zápatí v dokumentech
- ✓ Poznámky pod čarou v dokumentech
- ✓ Komentáře v dokumentech
- ✓ Hypertextové odkazy v dokumentech

Učivo:

- Záhloví a zápatí v MS Word, MS Excel a MS PowerPoint
- Poznámky pod čarou v MS Word
- Komentáře v MS Word, MS Excel a MS PowerPoint

7. ročník

HARDWARE – POČÍTAČOVÉ PERIFERIE, ULOŽIŠTĚ A PAMĚŤ

Výstupy:

- ✓ Dokáže vymezit pojem počítačové periferie a popsat rozdíl mezi vstupními, výstupními a smíšenými periferiemi
- ✓ Dokáže rozpoznat způsoby připojení periferií k systému a účinně a bezpečně připojit či odpojit periferní zařízení
- ✓ Dokáže popsat vztahy mezi PC, periferiemi a uživatelem s ohledem na tok instrukcí a informací
- ✓ Dokáže identifikovat druhy uložistě
- ✓ Dokáže popsat rozdíly mezi druhy paměti

Učivo:

- Vstupní, výstupní a smíšené periferie
- Konektory, redukce, bezdrátové připojení
- Vytvoření schématu PC a zapojených periferních zařízení
- Orientace v schématu PC a zapojených periferních zařízení
- Druhy uložistě a jejich vlastnosti
- Druhy paměti, jejich užití a vlastnosti

PRÁCE S TEXTOVÝMI EDITORY A EDITORY PREZENTACÍ – POKRAČOVÁNÍ

Výstupy:

- ✓ Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla při zadávání textu v digitální formě (textové editory, elektronická komunikace)
- ✓ Při spolupráci užívá referenčních funkcí kancelářských programů: komentáře, poznámky pod čarou
- ✓ Užívá pokročilejší funkce v textovém editoru a editoru prezentací ke zpřehlednění vytvářených dokumentů

Učivo:

- MS Word
 - formát stránky, pozadí, vodoznak
 - záhlaví, zápatí
 - oprava typografických a estetických chyb, skryté znaky
 - tok textu: tabulátory, sloupce, oddíly, konce stránek/oddílů
- MS PowerPoint – prezentace a její náležitosti
- Referenční funkce: Poznámky pod čarou v MS Word, komentáře v MS Word, MS Excel a MS PowerPoint

ZPRACOVÁNÍ, POUŽITÍ A PŘEHLEDY DAT – POKRAČOVÁNÍ

Výstupy:

- ✓ Užívá tabulkového procesoru k organizaci dat
- ✓ Užívá tabulkového procesoru k provádění relevantních výpočtů
- ✓ Užívá funkcí tabulkového procesoru k třídění dat a základní vizualizaci dat

Učivo:

- MS Excel
 - organizace dat v tabulce
 - výpočty a vzorce
 - podmíněné formátování, třídění a vyhledávání dat v tabulkách

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE, JÁ A SPOLEČNOST

Výstupy:

- ✓ Reflektuje existenci digitální stopy a potřebu její kultivace

Učivo:

- Soubory cookies, digitální stopa

8. ročník

SOFTWARE A INTERNET

Výstupy:

- ✓ Popíše princip, na němž fungují internetové prohlížeče
- ✓ Pracuje s výpočetní technikou v souladu s pravidly bezpečného užívání

Učivo:

- Internetový prohlížeč: HTML
- Druhy malware

PRÁCE S TEXTOVÝMI EDITORY A EDITORY PREZENTACÍ – POKRAČOVÁNÍ

Výstupy:

- ✓ Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla při zadávání textu v digitální formě (textové editory, elektronická komunikace)

- ✓ Užívá funkce najít a nahradit a styly k rozsáhlým úpravám textu

Učivo:

- MS Word
 - oprava typografických a estetických chyb, skryté znaky
 - grafické a vizualizační funkce: WordArt, SmartArt
 - styly, najít a nahradit
- MS PowerPoint – tvorba prezentace: opakování

ZPRACOVÁNÍ, POUŽITÍ A PŘEHLEDY DAT – POKRAČOVÁNÍ

Výstupy:

- ✓ Dokáže podle zadání vytvořit rozsáhlou tabulku
- ✓ Vybírá pro typy dat typy grafů tak, aby byly vypovídající
- ✓ Využívá internetové aplikace k tvorbě jednoduchého dotazníku, rozlišuje rozdíly mezi kvantitativním a kvalitativním dotazováním
- ✓ Interpretuje výsledky dotazníku

Učivo:

- MS Excel
 - tvorba rozsáhlé tabulky
 - grafy a vizualizace dat
- MS Forms
 - tvorba dotazníku
 - vyhodnocení dotazníku

VEKTOROVÁ GRAFIKA

Výstupy:

- ✓ Orientuje se v základních funkcích grafických programů
- ✓ Upravuje obrázky s ohledem na základní estetická a typografická pravidla

Učivo:

- Formát a rozlišení obrázku
- Editor vektorové grafiky, uživatelské rozhraní
- Vložení obrázku
- Nástroje Výběr a editace objektu a Tvarování objektu
- Zrcadlení, duplikace
- Exportování a ukládání souborů vektorové grafiky

ELEKTRONICKÁ KOMUNIKACE – POKRAČOVÁNÍ

Výstupy:

- ✓ Uplatňuje základní stylistická a typografická pravidla při psaní formálního e-mailu

Učivo:

- Typografické, stylistické a ostatní náležitosti e-mailu
- Formální e-mailová komunikace

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE, JÁ A SPOLEČNOST

Výstupy:

- ✓ Dokáže monitorovat míru užívání digitálních technologií a popsat závislostní chování, včetně jeho rizik
- ✓ Popíše rizika internetových seznamovacích služeb a formuluje zásady bezpečného užívání těchto služeb

Učivo:

- Digitální rovnováha, netolismus
- Nebezpečí jménem kyberstalking, kybergrooming

9. ročník

HARDWARE – SYSTÉM

Výstupy:

- ✓ Rozezná jednotlivé komponenty, popíše jejich funkce v systému a parametry
- ✓ Popisuje vztahy mezi komponentami a užívá znalosti těchto vztahů k identifikaci technických problémů

Učivo:

- Komponenty
 - základní deska a procesor
 - grafická karta, rozšiřující karty, paměť a uložště
 - zdroj, skříň a chlazení
- Vytvoření schématu PC komponent

SOFTWARE A INTERNET

Výstupy:

- ✓ Vysvětlí funkci operačního systému
- ✓ Orientuje se v redakčním systému webových stránek
- ✓ Aplikuje znalosti HTML kódu při tvorbě jednoduchých webových stránek

Učivo:

- Operační systémy
- Principy HTML kódu
- Představení rozhraní redakčního systému webových stránek
- Tvorba v HTML WYSIWYG editoru
- Umístění jednoduchých stránek na server

PRÁCE S TEXTOVÝMI EDITORY A EDITORY PREZENTACÍ – POKRAČOVÁNÍ

Výstupy:

- ✓ Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla při zadávání textu v digitální formě (textové editory, elektronická komunikace)
- ✓ Zpracuje ročníkovou práci v textovém editoru a editoru prezentací

Učivo:

- MS Word
 - styly, tok textu a formát (opakování)
 - automatické opravy pravopisu a gramatiky
 - tvorba ročníkové práce
- MS PowerPoint – tvorba ročníkové práce

ZPRACOVÁNÍ, POUŽITÍ A PŘEHLEDY DAT – POKRAČOVÁNÍ

Výstupy:

- ✓ Prakticky aplikuje znalosti matematických vztahů k tvorbě tabulek s automatizovanými výpočty

Učivo:

- MS Excel
 - představení kontingenčních tabulek
 - praktická aplikace

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE, JÁ A SPOLEČNOST

Výstupy:

- ✓ Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví
- ✓ Vyhledává informace na internetu a vědomě je vybírá a ověřuje
- ✓ Vyhledává informace a diskutuje o nejnovějších technologiích (např. kryptoměny)

Učivo:

- Informační etika a právo na internetu
- Duševní vlastnictví
- Nejnovější technologie, fenomény a aktuální dění (např. kryptoměny)

Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků. Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech člověk a společnost, člověk.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvarům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně

- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí, objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemoci
- k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých.

Člověk a jeho svět

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů.

V tematickém okruhu **Místo, kde žijeme** se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu **Lidé kolem nás** si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu. Je možné tradičně vytvářet jeden předmět v 1. - 3. ročníku (tj. přiřazovat očekávaným výstupům pro 1. období vhodné učivo vybrané z jednotlivých tematických okruhů) a dva předměty ve 4. a 5. ročníku (tj. tematické okruhy 1, 2 a 3 využít jako základ pro Vlastivědu a okruhy 4 a 5 pro Přírodovědu), je však možné vytvářet jen jeden předmět i ve 4. a 5. ročníku nebo jeden souvislý předmět od 1. do 5. ročníku. Není nutno se vždy striktně držet tematických okruhů, podle potřeby je lze různě strukturovat, propojovat učivo a přiřazovat ho k očekávaným výstupům.

V tematickém okruhu **Lidé a čas** se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu **Rozmanitost přírody** žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze,

kteřou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu **Člověk a jeho zdraví** žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

Charakteristika vzdělávacího oboru „Člověk a jeho svět“ ve variantách vyučovacích předmětů prvouka, přírodověda a vlastivěda

Propojováním tematických okruhů uvedených výše je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu.

Vyučovací předmět **Prvouka** je komplexně pojatým předmětem s mnoha vazbami k ostatním předmětům. Cílem je rozvoj osobnosti žáka v oblasti vědomostí, dovedností a postojů týkajících se přírody a společnosti. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují se vzdálenějšími jevy a složitějšími ději. Učí se vnímat krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorují a přemýšlí o nich. Na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí chápe organizaci života v rodině, ve škole, obci a ve společnosti. Různé činnosti a úkoly by měly probudit kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet vztah k naší zemi. Seznamují se s problémy, které provázejí soužití lidí, celé společnosti nebo jsou problémy globálními.

V předmětu **Přírodověda** žáci poznávají, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Poznávají planetu Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé neživé přírody. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací si žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat, hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji. Dále poznávají člověka jako živou bytost, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a co je pro člověka vhodné či nevhodné. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech i o bezpečném chování v různých životních situacích. Uvědomují si svoji odpovědnost za své zdraví i za zdraví jiných lidí.

V předmětu **Vlastivěda** na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí chápe organizaci života v rodině, ve škole, obci a ve společnosti. Různé činnosti a úkoly by měly probudit kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet vztah k naší zemi a k evropanství. Seznamují se s problémy, které provázejí soužití lidí, celé společnosti nebo i

globální problémy. Žáci poznávají jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Poznávají historii a současnost České republiky i v kontextu Evropy.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacích předmětů prvouka, přírodověda a vlastivěda

KOMPETENCE K UČENÍ

Podporujeme samostatnost a tvořivost. Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle. Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující). Učíme práci s chybou. Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Učíme žáky nebát se problémů, hovořit o nich a přijímat odpovědnost za své chování. Vytvářením praktických problémových úloh a situací z třídního kolektivu učíme žáky prakticky problémy řešit. Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému. Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet. Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí. Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích. Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu jako přípravu na dodržování zákonných norem a morálky společnosti. Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. Vedeme žáky k odsouzení nežádoucích projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu. Učíme žáky toleranci a uznání přirozené autority svých spolužáků.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

V žácích upevňujeme hrdost na svou osobu, rodinu a obec. Vedeme žáky k aktivní ochraně životního prostředí a svého zdraví. Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci druhých, učíme je vážit si pracovního úsilí kamarádů a respektovat výsledky jejich práce. Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků. Učíme žáky pracovat přiměřeným pracovním tempem, aby neplýtvali svojí energií ani energií druhých.

Obsahové vymezení vyučovacích předmětů prvouka, přírodověda a vlastivěda

1. Ročník

ŠKOLA

Výstupy:

- ✓ orientuje se v budově školy, ve třídě
- ✓ zapojuje se do kolektivu třídy
- ✓ poznává základní pravidla chování ve vyučování
- ✓ napodobuje vhodné vzory komunikace
- ✓ osvojuje si vhodné způsoby komunikace s dětmi a dospělými ve škole
- ✓ chápe význam práce a odpočinku pro člověka
- ✓ chápe funkci rozvrhu školy
- ✓ upevňuje si základní školní režimové návyky během dne
- ✓ zdokonaluje si motoriku ruky
- ✓ volí si bezpečnou cestu do školy
- ✓ dokáže bezpečně přejít ulici v nejbližším okolí školy, bydliště
- ✓ seznamuje se s pojmy semafor dopravní značka.

Učivo:

- vstup do školy
- navazování vztahů mezi spolužáky
- seznamování se školou, s učebnou
- orientace ve třídě
- správné a bezpečné používání vybavení učebny
- škola – riziková místa a situace
- vnímání organizace školy, pozdrav, školní pravidla
- třída, třídní kolektiv
- pravidelný režim dne
- příprava do školy, spánek, vstávání
- základní orientační směry a orientace v prostoru.

PODZIM

Výstupy:

- ✓ žáci pozorují, popisují a porovnávají zřetelné proměny na podzim
- ✓ žáci se učí vnímat okolní svět všemi smysly
- ✓ třídí přírodniny podle nápadných a určujících znaků
- ✓ sledují chování některých živočichů na podzim
- ✓ učí se chápat střídání ročních období
- ✓ jmenují některé pracovní činnosti, které se provádějí na podzim na zahradě a na poli.

Učivo:

- barvy podzimu
- podzimní počasí, oblečení vhodné vzhledem k roční době
- odlet ptáků
- podzim na zahradě, v sadě, na poli
- sklizeň nejznámějších druhů zeleniny a ovoce
- stromy listnaté a jehličnaté
- popis stromů.

RODINA

Výstupy:

- ✓ rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině
- ✓ role jednotlivých členů rodiny
- ✓ učí se chápat potřebu vzájemné pomoci a důvěry mezi členy rodiny
- ✓ vnímá nezrušitelné vztahy v rodině
- ✓ seznamuje se s pojmem rodinná oslava.

Učivo:

- pojem rodina, členové rodiny, příbuzenské vztahy
- soužití v rodině, vzájemná pomoc, úcta k rodičům
- organizace domácnosti a individuální potřeby jejích členů
- práva a povinnosti členů rodiny
- péče o domácnost
- vytváření pracovních návyků
- oslavy v rodině.

ZIMA

Výstupy:

- ✓ pozoruje, popisuje a srovnává viditelné projevy v zimě
- ✓ připomene si oslavu Vánoc
- ✓ sleduje chování některých živočichů v zimě
- ✓ chápe potřebu lidí pomáhat v zimě volně žijícím živočichům
- ✓ pozorování života na krmítku pro ptáky
- ✓ seznámení se s některými zimními sporty
- ✓ zásady bezpečnosti u zimních sportů, ochrana zdraví.

Učivo:

- zimní počasí, měsíce, přiměřený oděv vzhledem k ročnímu období
- příprava a oslava Vánoc
- zvířata v zimě, péče o ně
- stromy v zimě
- zimní sporty a ochrana před úrazy.

ČLOVĚK

Výstupy:

- ✓ uplatňuje základní znalosti o lidském těle
- ✓ chápe oblast osobní hygieny a správné výživy
- ✓ snaží se dodržovat zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své i ostatních
- ✓ chápe nutnost znalosti znát své jméno, datum narození, adresu bydliště.

Učivo:

- správná výživa, význam pitného režimu
- péče o lidské tělo
- základní hygienické návyky
- základní stravovací návyky a správné stolování
- nemoc, příznaky nemoci a chování v období nemoci
- ochrana proti nemocem
- znalost důležitých telefonních čísel
- součásti lidského těla
- úraz, předcházení úrazům a nemocem, zásady první pomoci.

DOMOV

Výstupy

- ✓ chápe význam a dovede používat adresu
- ✓ orientuje se v místě svého trvalého bydliště
- ✓ zvládá telefonování
- ✓ orientuje se ve vlastním domě
- ✓ zná a poznává důležité orientační body ve svém okolí
- ✓ chápe vlastní řeč
- ✓ chápe pojem domov.

Učivo:

- znalost správných údajů o bydlišti
- telefonování, kontakty na rodiče
- dům, místnosti
- vnímání hodnoty předmětů v domácnosti
- provedení hostů po naší domácnosti
- rozdíly město, vesnice: příroda, bydlení, služby, doprava, výhody- nevýhody
- symboly státu, hlavní město
- začít v sobě budovat pocit národní hrdosti.

ČAS

Výstupy:

- ✓ žáci se seznamují s pojmy rok, roční období, měsíce v roce
- ✓ poznává kalendáře, kalendářní a školní rok
- ✓ uplatňuje názvy dnů při orientaci v blízké minulosti a budoucnosti
- ✓ jmenuje dny v týdnu
- ✓ rozlišuje den a noc
- ✓ pojmenuje části dne
- ✓ učí se hodiny - celá hodina.

Učivo:

- rok, roční období
- měsíce v roce
- kalendář přírody
- dny v týdnu
- orientace v čase: dnes, včera, zítra, bylo, je, bude
- noc a den
- činnosti v průběhu dne: ráno, poledne, odpoledne, večer, noc, operace s pojmy
- čas, celá hodina.

JARO

Výstupy:

- ✓ popisuje, posuzuje a porovnává viditelné proměny přírody na jaře
- ✓ třídí přírodniny podle nápadných a určujících znaků
- ✓ sleduje chování některých živočichů na jaře
- ✓ chápe pojem Velikonoce
- ✓ seznamuje se s některými hrami na jaře
- ✓ připomíná si zásady bezpečného chování při hrách v přírodě.

Učivo:

- jarní počasí a oblékání lidí vzhledem k roční době
- příroda na jaře, jarní květiny, přilet ptáků, pozorování, práce na zahradě

- stromy a keře na jaře
- domácí zvířata a jejich mláďata
- svátky jara, lidové zvyky, Velikonoce
- jarní hry dětí v přírodě, sportování, dodržování pravidel
- význam pohybu na jaře pro zdraví
- nebezpečné momenty při hře a sportování.

VĚCI A LIDÉ KOLEM NÁS

Výstupy:

- ✓ poznává smysl a proces nakupování
- ✓ učí se používat drobné peníze
- ✓ oceňuje význam různých zaměstnání a povolání
- ✓ provádí pokusy se skupinami různých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti.

Učivo:

- určuje materiál u výrobků
- recyklace odpadů ve třídě i doma
- pojem práce a volný čas
- nakupování, funkce platidel - peněz
- druhy obchodů, zboží
- různá zaměstnání a povolání
- služby, které lidé nabízejí.

LÉTO

Výstupy:

- ✓ pozoruje, popisuje a porovnává viditelné proměny v přírodě v létě
- ✓ sleduje chování některých živočichů v létě
- ✓ třídí přírodniny podle nápadných a určujících znaků
- ✓ osvojuje si základní pravidla chování v přírodě
- ✓ snaží se volit vhodný oděv pro různé aktivity v přírodě v létě
- ✓ popisuje způsob péče o rostliny v létě, květiny, zalévání, péče o zahrádku.

Učivo:

- letní proměny v přírodě, počasí, oblékání se lidí vzhledem k letnímu počasí
- rostliny na zahradě a na poli
- rostliny v lese, na louce,
- lesní plody, léčivé byliny
- nebezpečí sběru neznámých hub a rostlin
- vhodné chování se o prázdninách, dovolené, odpočinku.

SEXUÁLNÍ VÝCHOVA

Výstupy:

- ✓ orientuje se v příbuzenských vztazích v úzkém rodinném kruhu
- ✓ rozumí pojmu rodina.

Učivo:

- příbuzenské vztahy v rodině
- vztahy mezi členy rodiny
- osobní bezpečí
- člověk
- lidská postava.

2. Ročník

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Výstupy:

- ✓ žák dodržuje správné dopravní návyky chodce
- ✓ zapíše adresu domu, školy
- ✓ uvede významné kulturní a historické památky a události regionu, interpretuje některé pověsti spjaté s místem, kde žije
- ✓ uvede příklady správného chování chodce a cyklisty.

Učivo:

- orientace v místě bydliště a okolí školy
- cesta na určené místo, dopravní značení
- škola-prostředí školy, činnosti ve škole
- obec, místní krajina - její poloha.

LIDÉ KOLEM NÁS

Výstupy:

- ✓ popíše role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi
- ✓ zapíše datum narození
- ✓ vyjmenuje a popíše různá povolání a pracovní činnosti
- ✓ vysvětlí potřebu různosti lidí a jejich povolání pro společnost
- ✓ v modelových situacích předvede základní pravidla slušného chování ve společnosti
- ✓ objasní termíny ohleduplnost, kamarádství
- ✓ uvede příklady tolerance k nedostatkům a přednostem spolužáků.

Učivo:

- život a funkce rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy
- práce fyzická a duševní, zaměstnání
- soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným
- obchod a firmy
- chování lidí - pravidla slušného chování, základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, principy demokracie.

LIDÉ A ČAS

Výstupy:

- ✓ orientuje se v čase - na příkladech porovnává minulost a současnost
- ✓ rozlišuje kalendářní a školní rok, vymezí týdny, dny, hodiny, minuty
- ✓ stanoví denní režim vhodný pro dítě, vymezí v něm vhodné pracovní a odpočinkové aktivity
- ✓ uvede významné kulturní a historické památky a události regionu, interpretuje některé pověsti spjaté s místem, kde žije.

Učivo:

- současnost a minulost v našem životě
- proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života
- státní svátky a významné dny.

PŘÍRODA KOLEM NÁS

Výstupy:

- ✓ pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě
- ✓ popíše ohleduplné chování k přírodě

- ✓ pozná a pojmenuje domácí zvířata a jejich mláďata
- ✓ rozezná pokojové rostliny, zeleninu, ovoce
- ✓ navrhne způsob pomoci živočichům v přírodě za nepříznivých situací.

Učivo:

- rostliny a živočichové: rozmanitost, stavba těla
- domácí a volně žijící zvířata
- pěstované a planě rostoucí rostliny
- počasí
- krajina, zásahy člověka v krajině
- péče člověka o životní prostředí.

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Výstupy:

- ✓ vysvětlí péči o sluch a zrak, vysvětlí rozdíly
- ✓ předškolního, školního a dospělého věku
- ✓ popíše prevenci nemoci a úrazů
- ✓ předvede ošetření drobného poranění
- ✓ uvede, jak se chovat v situaci obecného ohrožení
- ✓ rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času
- ✓ uplatňuje základní pravidla účastníka silničního provozu a jedná podle nich
- ✓ ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.

Učivo:

- lidské tělo - funkce, vývoj jedince, smyslové orgány
- péče o zdraví - drobné úrazy a poranění, první pomoc.

SEXUÁLNÍ VÝCHOVA

Výstupy:

- ✓ orientuje se v příbuzenských vztazích
- ✓ rozumí pojmu rodina
- ✓ rozumí pojmu bezpečí
- ✓ orientuje se v základních biologických rozdílech mezi lidmi.

Učivo:

- život rodiny
- vrstevnické vztahy
- komunikace mezi pohlavími
- týrané, zneužívané a zanedbávané děti
- dětská krizová centra
- nebezpečí elektronické komunikace - bezpečný internet
- vrozené biologické rozdíly mezi lidmi.

3. Ročník

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Výstupy:

- ✓ vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- ✓ začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)

Učivo:

- orientace v místě bydliště a okolní krajině
- cesta z domova do školy
- obec, místní krajina - její části, poloha v krajině
- naše vlast – základy státního zřízení a politického systému ČR, armáda ČR
- světové strany, práce s jednoduchým plánem
- minulost a současnost obce
- význačné budovy
- dopravní síť.

ROZMANITOST PŘÍRODY**Výstupy:**

- ✓ pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- ✓ rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- ✓ provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.

Učivo:

- látky a jejich vlastnosti - změny skupenství látek, vlastnosti látek
- životní podmínky - voda a vzduch - vlastnosti
- půda - význam, složení
- Slunce a Země
- některé hospodářsky významné horniny a nerosty
- rostliny, houby, živočichové - výskyt v regionu, význam v přírodě a pro člověka
- ochrana životního prostředí - likvidace odpadů.

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ**Výstupy:**

- ✓ uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- ✓ dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- ✓ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě
- ✓ uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu
- ✓ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.

Učivo:

- lidské tělo - životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce
- péče o zdraví - intimní a duševní hygiena, denní režim
- správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim
- osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí
- krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru.

LIDÉ A ČAS**Výstupy:**

- ✓ rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi

- ✓ odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- ✓ projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- ✓ využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- ✓ pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu,
- ✓ uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí (na příkladech porovnává minulost a současnost).

Učivo:

- lidé a čas - orientace v čase
- lidská činnost
- práce a volný čas
- lidé a výrobky, technika

SEXUÁLNÍ VÝCHOVA

Výstupy: 1. období (1. - 3.ročník)

- ✓ uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím znalostí o lidském těle
- ✓ projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví, dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- ✓ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná, v případě potřeby požádá o pomoc.

Učivo:

- funkce rodiny
- významné události v rodině
- problémy v rodině
- nácvik chování v rizikových situacích
- komunikace v dospívání
- bezpečné užívání internetu, ochrana osobních dat
- změny v průběhu života, puberta, dospívání
- osobní a intimní hygiena dívek a chlapců.

4. Ročník

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Výstupy:

- ✓ určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- ✓ určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- ✓ rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky
- ✓ vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam
- ✓ rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.

Učivo:

- místní oblast, region - zdroje, výroba, služby
- poloha a povrch ČR

- grafické znázornění povrchu - mapy, plány
- orientační body a linie
- světové strany
- zvláštnosti krajů a oblastí ČR
- státní zřízení a politický systém v ČR
- státní správa a samospráva
- státní symboly.

LIDÉ KOLEM NÁS

Výstupy:

- ✓ vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického
- ✓ rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam
- ✓ v běžných situacích dokáže odhadnout a zkontrolovat cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.

Učivo:

- základní lidská práva a práva dítěte
- práva a povinnosti žáků školy
- podoby a projevy kultury, kulturní instituce.

LIDÉ A ČAS

Výstupy:

- ✓ rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam
- ✓ rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
- ✓ srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
- ✓ objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.

Učivo:

- báje, mýty, pověsti - minulost kraje, předků, domov, vlast, rodný kraj
- Staré pověsti české
- nejstarší osídlení naší vlasti
- Konstantin a Metoděj
- Přemyslovci - knížata i králové
- Kosmova kronika
- Lucemburkové na českém trůnu
- Husitské války
- Jiří z Poděbrad
- Jagellonci
- počátek vlády Habsburků (Rudolf II.)
- bitva na Bílé hoře - 30ti letá válka
- J.A.Komenský
- Marie Terezie a Josef II.

ROZMANITOST PŘÍRODY

Výstupy:

- ✓ objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- ✓ vysvětlí na základě elementárních poznatků o zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- ✓ stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí. V modelové situaci prokáže schopnost se účinně bránit.

Učivo:

- neživá příroda
- látky a jejich vlastnosti- třídění látek
- změny látek a skupenství
- porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- voda a vzduch - význam pro přírodu a člověka, oběh vody v přírodě
- nerosty a horniny, vznik půdy a její význam
- živá příroda - třídění rostlin, hub, živočichů
- podmínky života na Zemi a jejich rozmanitost - slunce voda, půda, vzduch
- životní podmínky rostlin
- přírodní společenstva - lesy, vody, pole a zahrady
- význam lesů pro člověka
- přizpůsobení rostlin a živočichů změnám prostředí během roku
- význam zemědělství pro člověka
- vzájemné vztahy rostlin, hub a živočichů
- ochrana přírody, likvidace odpadů
- rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi. Mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi.

SEXUÁLNÍ VÝCHOVA A ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Výstupy:

- ✓ uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- ✓ uplatňuje ohleduplné chování k druhému.

Učivo:

- funkce a vývoj rodiny, vztahy v rodině
- komunikace v rodině, mezi lidmi
- pravidla soužití ve škole, mezi chlapci a děvčaty, v rodině
- pravidla bezpečné komunikace na internetu
- základy lidské reprodukce
- infekční nemoci
- základy prevence pohlavních nemocí
- mimořádné události a rizika, ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru), integrovaný záchranný systém.

5. Ročník

LIDÉ KOLEM NÁS

Výstupy:

- ✓ vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
- ✓ rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou
- ✓ orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích

Učivo:

- soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace
- chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktů
- právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy
- vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; peníze, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky.

LIDÉ A ČAS

Výstupy:

- ✓ pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- ✓ využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti
- ✓ srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifík

Učivo:

- orientace v čase a časový řád - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, režim dne, roční období
- současnost a minulost v našem životě - státní svátky a významné dny
- člověk a technika
- regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj.

ROZMANITOST PŘÍRODY

Výstupy:

- ✓ vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- ✓ zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy
- ✓ založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu
- ✓ porovnává na základě porovnávání základní projevy života na konkrétních organismech, praktiky třídí organismy do známých supin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
- ✓ zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.

Učivo:

- voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- Vesmír a Země - sluneční soustava, den a noc, roční období

- rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- rovnováha v přírodě - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy.

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Výstupy:

- ✓ využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života
- ✓ rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- ✓ účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- ✓ uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- ✓ předvede v modelových osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- ✓ ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
- ✓ vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
- ✓ rozpozná život ohrožující zranění

Učivo:

- lidské tělo - životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy - rodina a partnerství, biologické a psychické změny v dospívání, etická stránka sexuality, HIV/AIDS (cesty přenosu), nemoci přenosné, nepřenosné (hepatitida)
- péče o zdraví, zdravá výživa - denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana; osobní, intimní a duševní hygiena - stres a jeho rizika; reklamní vlivy
- nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- označování nebezpečných látek
- návykové látky a zdraví - odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače
- osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.), brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci.

MÍSTO KDE ŽIJEME

Výstupy:

- ✓ vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
- ✓ zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.

Učivo:

- regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod

- naše vlast - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly
- Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky.

SEXUÁLNÍ VÝCHOVA

Výstupy - 2.období (4. - 5.ročník)

- ✓ využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života
- ✓ rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- ✓ uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou

Učivo:

- vztahy mezi lidmi
- konflikty v mezilidských vztazích
- sexuální chování
- etapy lidského života
- péče o novorozence, kojence, batole
- ochrana před přenosnými chorobami.

Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vyučovací předměty **Dějepis** a **Výchova k občanství**. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět.

Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovední část předmětu Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti člověk a příroda.

Vyučovací předmět **Dějepis** přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vyučovací předmět **Výchova k občanství** se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k

pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv.

Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka dějepisu přináší žákům základní poznatky o hlavních obdobích dějinného vývoje lidstva a vlastního národa, seznamuje je s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily život předcházejících generací a mají význam i v současnosti. Jeho hlavním posláním je zachování historického vědomí jedince, uchování historické paměti, ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důraz je kladen na hlubší poznání dějin vlastního národa v kontextu s evropským a světovým vývojem, dějin kultury a vzdělanosti. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace – příprava žáků na život v integrované Evropě, v Evropské Unii. Učivo je určeno k trvalému osvojení, má přispívat ke komplexnějšímu pohledu na historii, k pochopení historických dějů a jevů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není uzavřenou minulostí s definitivními závěry, ale je kladením otázek, pomocí kterých se současnost pomocí minulosti ptá na budoucnost.

Výuka dějepisu vede žáky k podchycení zájmu o minulost a současnost, k rozvoji jejich samostatného a kritického myšlení.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ

Podporujeme rozvíjení aktivního zájmu žáků o poznávání historie své vlasti, Evropy, světa. Vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je žáci efektivně využívají v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě. Motivujeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování. Rozvíjíme schopnost žáků získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Rozvíjíme schopnost žáků prakticky ověřovat správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikovat při řešení obdobných nebo nových problémových situací. Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit. Učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti historických faktů. Učíme, jak některým problémům předcházet.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci. Učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup, výsledky a závěry svých zjištění. Podporujeme kritiku a sebekritiku.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu. Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. Podporujeme žáky, aby se zapojili do diskuze v malé skupině i debatě v celé třídě. Učíme žáky ocenit zkušenosti a znalosti druhých lidí. Rozvíjíme schopnost žáků respektovat různá hlediska a čerpat poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Rozvíjíme zájem o veřejné záležitosti. Vedeme žáky k aktivnímu zapojení se do života společnosti, učíme je poznávat a chránit svá práva a respektovat práva ostatních. Vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí a učíme je vážit si jejich vnitřních hodnot. Podporujeme žáky ve vcítění se do situací ostatních lidí. Netolerujeme útlak a hrubé zacházení. Učíme žáky uvědomovat si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi s blízkým vztahem k dějepis. Vedeme žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost. Učíme žáky činit vlastní rozhodnutí v dalším vzdělávání a profesním zaměření. Učíme žáky optimálně plánovat a činnosti vyhodnocovat.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

6. Ročník

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Výstupy:

- ✓ seznámí se s náplní dějepisného studia a umí vysvětlit jeho přínos pro současného člověka
- ✓ popíše prameny, ze kterých historie čerpá a vyjmenuje instituce, kde se tyto prameny shromažďují
- ✓ rozumí základní periodizaci dějin
- ✓ uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány a popíše jejich činnost
- ✓ orientuje se na časové ose a v historické mapě.

Učivo:

- úvod do učiva dějepis
- prameny
- historické datování - časová osa, kalendáře
- historické vědy, archeologie, muzeum
- o vzniku Země.

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Výstupy:

- ✓ charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu
- ✓ vysvětlí nezbytnost přechodu neolitické společnosti od lovu k chovu a od sběru k pěstování na základě změny klimatu
- ✓ objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost
- ✓ uvede příklady využití kovů v životě pravěké společnosti
- ✓ zná život Keltů na našem území.

Učivo:

- Pravěk
- Doba kamenná - starší, střední, mladší, pozdní
- Doba bronzová
- Doba železná
- Keltové a Germáni na našem území.

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE

Výstupy

- ✓ pomocí mapy lokalizuje oblasti vzniku nejstarších států
- ✓ rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací
- ✓ uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
- ✓ uvede příklady náboženství ve staroorientálních státech
- ✓ objasní zrod křesťanství a jeho souvislost s judaismem.

Učivo:

- staroorientální státy - hospodářství, kultura, vzdělanost
- Starověká Mezopotámie
- Starověký Egypt
- Palestina
- Indie
- Čína.

KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Výstupy:

- ✓ popíše vznik řeckých městských států a různé formy jejich zřízení
- ✓ popíše vznik starověkého Říma
- ✓ porozumí funkci konkrétních státních institucí v antickém Řecku a Římě
- ✓ vysvětlí příčiny a důsledky řeckých a římských expanzí
- ✓ porovná formy vlády a vznik antické demokracie
- ✓ demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury.

Učivo:

- Minojská Kréta, Mykény, Trojská antika
- temná století, řečtí bohové
- městské státy
- Athény a Sparta – formy vlády
- antická demokracie - Solón, Perikles
- války Řeků
- Alexandr Veliký
- každodenní život Řeků
- Řím - království, republika, císařství
- římská správa
- výboje Říma
- občanské války - Caesar, Oktavián
- rozkvět a krize císařství
- zrod křesťanství
- dědictví římské říše.

7. Ročník

STŘEDOVĚKÁ EVROPA A KŘESŤANSTVÍ

Výstupy:

- ✓ ovládá periodizaci středověku
- ✓ popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala po pádu západořímské říše v důsledku příchodu nových etnik

- ✓ učí se chápat úlohu křesťanství a jeho vliv na formování evropské civilizace
- ✓ objasní situaci prvních Slovanů na našem území
- ✓ vysvětlí okolnosti vzniku českého státu
- ✓ porozumí smyslu učení o trojím lidu
- ✓ rozliší základní znaky románského a gotického architektonického slohu.

Učivo:

- stěhování národů
- první středověké státy
- Slované přicházejí
- Velká Morava
- České knížectví v 10. – 12. století
- Svátá říše římská
- křížové výpravy
- život v raném středověku
- románská kultura
- české království za Přemyslovců
- české království za Lucemburků
- Karel IV.
- život ve vrcholném středověku
- gotická kultura.

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY

Výstupy:

- ✓ seznámí se s problémy, jež vedly ke kritice církve
- ✓ vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
- ✓ uvědomuje si změny v české společnosti po husitském hnutí
- ✓ seznámí se s pojmy humanismus a renesance v kultuře, myšlení a životě lidí
- ✓ popíše průběh zámořských objevů, příčiny a důsledky
- ✓ porovná postavení českého státu v Evropě před nástupem Habsburků na český trůn a po něm
- ✓ obeznámí se s Prahou za Rudolfa II.
- ✓ objasní příčiny Českého stavovského povstání a důsledků Bílé hory
- ✓ popíše průběh třicetileté války a posoudí její důsledky.

Učivo:

- česká reformace - Jan Hus
- počátek husitské revoluce
- Čechy po husitské revoluci
- Jiřík z Poděbrad
- České království za Jagellonců
- objevné plavby
- humanismus a renesance
- náboženská reformace
- Habsburkové na české trůně
- Stavovské povstání, Bílá hora a doba pobělohorská
- Třicetiletá válka.

8. Ročník

EVROPA PO TŘICETILETÉ VÁLCE

Výstupy:

- ✓ seznámí se se situací po třicetileté válce v habsburské monarchii a v českých zemích
- ✓ chápe rozdíl mezi monarchií absolutní a konstituční
- ✓ popíše hlavní rysy baroka jako životního stylu a uměleckého směru
- ✓ seznámí se s významnými barokními památkami v českých zemích a jejich tvůrci
- ✓ chápe podstatu osvícenství.

Učivo:

- Evropa a české země po třicetileté válce
- Habsburská monarchie na přelomu 17. /18.stol
- baroko
- Habsburská monarchie v době osvícenství
- Marie Terezie, Josef II.

ČAS REVOLUCÍ A ZMĚN

Výstupy:

- ✓ zná průběh vzniku USA
- ✓ chápe příčiny francouzské revoluce, stručně popíše průběh a výsledky revoluce
- ✓ popíše hlavní události období Napoleonovy vlády
- ✓ objasní význam vídeňského mírového kongresu pro politické uspořádání Evropy po napoleonských válkách
- ✓ zná hlavní kultu
- ✓ seznámí se s příčinami, průběhem, hlavními postavami českého národního obrození
- ✓ uvědomí si prudký rozvoj průmyslu a jeho souvislost se společenskými změnami
- ✓ má povědomí o situaci v habsburské monarchii a v českých zemích v 1. polovině 19. století
- ✓ umí vysvětlit příčiny, jež vedly k revolucím v některých zemích Evropy v roce 1848.

Učivo:

- vznik USA
- Velká francouzská revoluce
- Napoleon Bonaparte a napoleonské války
- konec Napoleonovy vlády a Vídeňský kongres
- české země na přelomu 18/19 století
- první fáze průmyslové revoluce
- Habsburkové a české země do roku 1848
- Rok 1848.

SVĚT A ČESKÉ ZEMĚ VE DRUHÉ POLOVINĚ 19. STOLETÍ

Výstupy:

- ✓ je seznámen se situací ve vybraných zemích Evropy ve druhé polovině 19. století
- ✓ je seznámen se situací v habsburské monarchii ve druhé polovině 19. století a s hlavními představiteli českého politického života
- ✓ seznámí se s osobností T. G. Masaryka
- ✓ uvědomuje si, proč považovali Češi Rakousko – uherské vyrovnání za nespravedlivé
- ✓ uvědomuje si vliv průmyslové revoluce na sociální dopady na obyvatelstvo a snahu za lepší životní podmínky
- ✓ seznámí se s dalšími světovými vynálezy

- ✓ uvědomuje si rozrůstání kolonií a jejich význam pro mateřské státy.

Učivo:

- Evropa a svět ve druhé polovině 19. století
- proměna rakouské říše, Bachův absolutismus
- Rakousko-uherské vyrovnání
- T. G. Masaryk
- druhá fáze průmyslové revoluce, světové vynálezy
- proměny společnosti ve 2. polovině 19. století a snahy za lepší životní podmínky
- rozvoj hospodářství v českých zemích
- umělecký život v českých zemích.

SVĚT SPĚJE K „VELKÉ VÁLCE“

Výstupy:

- ✓ uvědomuje si situaci ve společnosti na přelomu století díky vědeckému pokroku
- ✓ zná příčiny konfliktů, které vedly k Velké válce
- ✓ rozlišuje příčiny a záminku první světové války
- ✓ je seznámen s průběhem první světové války
- ✓ zná osudy Čechů v průběhu první světové války..

Učivo

- postavení států na přelomu století
- první světová válka
- průběh a konec 1. světové války
- české země za první světové války.

9. Ročník

SVĚT A ČR PO PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLCE

Výstupy:

- ✓ zná důvody a průběh vzniku nového státu Československo
- ✓ s pomocí mapy popíše hlavní rysy nového uspořádání v Evropě po 1. světové válce
- ✓ charakterizuje vnitřní i zahraniční situaci ČSR v období první republiky
- ✓ chápe souvislost mezi špatným hospodářským vývojem a nástupem extrémních hnutí
- ✓ rozumí pojmům nacismus, fašismus, komunismus
- ✓ porozumí zřetelnosti nacistického politického systému
- ✓ posoudí výhody a nedostatky demokratického systému proti totalitním státům
- ✓ dokáže zaujmout postoj k mnichovským událostem 1938
- ✓ charakterizuje hlavní rysy vnitřní i zahraniční situace ČSR v období druhé republiky.

Učivo:

- dozvuky Velké války, svět po skončení 1. světové války, versailleský systém
- vznik Československa
- První republika ve 20. letech
- světová hospodářská krize
- totalitní režimy - nástup fašismu v Itálii, nacismu v Německu, bolševismus v SSSR
- konec ČSR a Mnichovská konference a Druhá republika
- Protektorát Čechy a Morava
- umění a kultura ve 20. a 30. letech.

II. SVĚTOVÁ VÁLKA

Výstupy:

- ✓ s pomocí mapy popíše hlavní rysy nového uspořádání v Evropě po 1. světové válce
- ✓ charakterizuje vnitřní i zahraniční situaci ČSR v období první republiky
- ✓ s pomocí mapy vyznačuje oblasti hlavních bojů, místa obrátu ve válce
- ✓ dokáže určit hlavní osobnosti a jejich úlohu v událostech 2. světové války
- ✓ charakterizuje hlavní rysy období Protektorátu
- ✓ stručně popíše domácí a zahraniční československý odboj
- ✓ ví, co znamená „holocaust“.

Učivo:

- v předvečer války, pakt Molotov-Ribbentrop
- začátek války, napadení Polska
- napadení SSSR
- válka mimo Evropu, vstup USA do války
- Protektorát Čechy a Morava
- zahraniční odboj
- domácí odboj, atentát na Heydricha
- poslední roky války, otevření „druhé“ fronty
- konec války v Evropě a ve světě
- holocaust
- vojenské zbraně a technika.

ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SVĚT

Výstupy:

- ✓ chápe příčiny vzniku bipolárního světa
- ✓ rozumí pojmu studená válka
- ✓ pomocí mapy ukáže a stručně popíše hlavní oblasti válečných střetů v poválečném světě
- ✓ popíše rozdíly v uspořádání a vývoji západních zemí, komunistického bloku
- ✓ je seznámen s poválečným obdobím v ČSR a co vedlo ke komunistickému převratu v únoru 1948
- ✓ zná totalitní praktiky komunistického režimu, hlavně v 50. letech
- ✓ nastíní hlavní etapy politického a hospodářského vývoje Československa od roku 1948 (Pražské jaro, normalizace, rok 1989, 1993)
- ✓ zhodnotí vliv globalizace na život ve vybraných oblastech světa.

Učivo:

- rozdělená Evropa
- Československo na rozcestí
- budování socialismu
- vztahy mezi Východem a Západem a hlavní místa konfliktu
- „Pražské jaro“ a „Sametová revoluce“
- integrace na Západě a rozpad na Východě
- první léta demokracie a svobody
- globální problémy dneška.

Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ

Vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování. Umožňujeme žákům získané výsledky porovnávat a kriticky posuzovat-kultivovat kritické myšlení. Učíme žáky vyvodit závěry z dosažených znalostí a dovedností a využít je v budoucím životě.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Rozvíjíme a podporujeme kritické myšlení žáků. Vedeme je k uvážlivým rozhodnutím, ke schopnosti tato rozhodnutí obhájit. Apelujeme na osobní odpovědnost žáků za svá rozhodnutí. Učíme žáky autoevaluaci svých výsledků.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Vedeme žáky k naslouchání druhých, ke snaze porozumět a vhodně reagovat. Učíme žáky diskutovat, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat. Vedeme žáky k úspěšnému využívání získaných komunikativních dovedností v praxi. Přípravujeme žáky k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Vedeme žáky ke smysluplné diskuzi či debatě v malé skupině i celé třídě. Podporujeme potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení problému a ocenit jejich zkušenosti. Učíme žáky respektovat různá hlediska a čerpat poučení z toho, co si druzí myslí, říkají, dělají a vytváří. Akceptujeme u žáků vytváření pozitivní představy o sobě samém. Podporujeme u žáků sebedůvěru a samostatný rozvoj. Vedeme žáky k sebeovládání, k pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Podporujeme u žáků využívání znalostí a zkušeností získaných ve vzdělávacích oblastech v reálném životě a svém profesním zaměření v budoucnosti.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Učíme žáky respektovat přesvědčení různých lidí. Vážít si jejich hodnot. Kultivujeme u žáků empatii. Vedeme žáky k odmítání úplatků a násilí. Rozvíjíme u žáků schopnost postavit se proti jakémukoliv násilí.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

6. Ročník

OBČAN A STÁT

Výstupy:

- ✓ vymezí pojmy občan a obec a vztáhne je k sobě
- ✓ rozpozná státní symboly ČR (oficiální/neoficiální) a objasní jejich účel a užití
- ✓ vymezí složky státní moci.

Učivo:

- občan, obec
- naše samospráva
- státní symboly
- ústava, rozdělení státní moci.

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Výstupy:

- ✓ popíše krajinu a obyvatelstvo českých zemí
- ✓ objasní rozdíl mezi slávou a popularitou a popíše, podle čeho přisuzuje slavným osobnostem význam
- ✓ objasní potřebu respektu vůči ostatním lidem a jejich kulturním i individuálním specifikám, respektu k lidem s odlišným názorem
- ✓ rozliší občanská a lidská práva
- ✓ popíše svou školu a český vzdělávací systém.

Učivo:

- vlast – krajina a lidé
- významné osobnosti
- člověk, lidstvo a lidskost – nesnášenlivost a diskriminace
- úvod do lidských práv – lidská práva, práva dětí.

RODINNÝ ŽIVOT

Výstupy:

- ✓ vymezí role jednotlivých členů rodiny
- ✓ sestrojí jednoduchý rodokmen vlastní rodiny
- ✓ vyjmenuje funkce rodiny a uvede, jak tyto funkce bude ve své budoucí rodině naplňovat
- ✓ uvede podmínky, za jakých lze v ČR uzavřít manželství
- ✓ rozpozná rozdíl mezi rodinou jako ideálním typem a vlastní rodinou se specifickými znaky a zvyky.

Učivo:

- rodina
- rodinné a příbuzenské vztahy; úloha peněz a majetku v životě člověka, materiální funkce rodiny; vliv rodiny na výchovu dítěte výchovná funkce rodiny
- manželství
- význam rolí v životě dnešního člověka.

ŽIVOT VE ŠKOLE

Výstupy:

- ✓ seznámí se se systémem našeho školství
- ✓ vysvětlí, jaký význam má základní vzdělání pro vlastní vývoj a budoucí život v dospělosti.

Učivo:

- škola – základ života
- umění učit se
- vzdělávání – celoživotní proces, školní docházka, systém vzdělávání.

7. Ročník**ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI****Výstupy:**

- ✓ uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
- ✓ kriticky přistupuje k mediálním informacím.

Učivo:

- patříme k lidem
- vliv rodiny - sociální skupina
- ve škole - chování mezi spolužáky
- mezi vrstevníky - vliv skupiny
- komunikace – verbální a neverbální komunikace
- média.

ČLOVĚK A KULTURA**Výstupy:**

- ✓ vysvětlí obsah pojmu kultura
- ✓ rozlišuje různé druhy umění
- ✓ rozlišuje pojmy krása, kýč, móda
- ✓ seznamuje se s nejstaršími a nejvýznamnějšími náboženskými systémy a jejich principy
- ✓ upevňuje své znalosti slušného chování
- ✓ respektuje kulturní zvláštnosti.

Učivo:

- umění
- krása kolem nás
- víra a náboženství
- nejstarší formy náboženství
- slušnost pro každý den - pravidla slušného chování
- kultura.

PŘÍRODNÍ A KULTURNÍ BOHATSTVÍ**Výstupy:**

- ✓ objevuje krásná a zajímavá místa v naší zemi,
- ✓ seznamuje se s nejvýznamnějšími architektonickými a uměleckými styly a jejich základními znaky
- ✓ zná organizace a úřady pro ochranu životního prostředí.

Učivo:

- krásy naší země - přírodní a kulturní památky, základní architektonické styly a jejich znaky
- ochrana přírodního a kulturního bohatství.

MAJETEK V NAŠEM ŽIVOTĚ**Výstupy:**

- ✓ rozlišuje psychické potřeby od potřeb hmotných

- ✓ rozumí pojmům statek, služba, zná funkce peněz
- ✓ rozlišuje druhy majetku a vlastnictví.

Učivo:

- naše potřeby
- majetek a vlastnictví
- životní úroveň.

ŘÍZENÍ SPOLEČNOSTI

Výstupy:

- ✓ pojmenuje základní znaky státu, rozlišuje různé formy státu
- ✓ chápe základní demokratické principy a jedná podle nich, respektuje odlišné názory
- ✓ vysvětlí význam volebního práva, rozlišuje aktivní a pasivní volební právo.

Učivo:

- stát
- cesta k demokracii - základní demokratické principy
- volby
- začlenění do veřejného života.

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT - SVĚT KOLEM NÁS

Výstupy:

- ✓ uvědomuje si potřebu vzájemné spolupráce mezi zeměmi, zajímá se o dění ve světě,
- ✓ seznámí se s úkoly EU
- ✓ porozumí pojmům tolerance, předsudek, rasismus, xenofobie, diskriminace
- ✓ rozlišuje nadnárodní organizace.

Učivo:

- spolupráce mezi zeměmi Evropy - Evropská unie
- tolerance k národnostním menšinám - pojmy tolerance, předsudky, diskriminace
- mezinárodní organizace.

STÁT A PRÁVO - LIDSKÁ PRÁVA

Výstupy:

- ✓ posuzuje svá vlastní práva a práva druhých,
- ✓ seznamuje se s Všeobecnou deklarací lidských práv a Listinou základních práv a svobod
- ✓ rozlišuje různé druhy diskriminace a odmítá je
- ✓ porozumí pojmu morálka, rozpoznává, co je dobré a morální.

Učivo:

- lidská práva v dokumentech - základní lidská práva, Všeobecná deklarace lidských práv, Listina základních práv a svobod
- rovnost a nerovnost
- mravnost a morálka.

8. Ročník

OSOBNOST

Výstupy:

- ✓ vysvětlí, kdo je osobnost
- ✓ snaží se o vlastní sebepoznání
- ✓ uvede příklad kladných a záporných charakterových vlastností a jejich projevů
- ✓ určí své kladné a záporné vlastnosti.

Učivo:

- rozdíly mezi lidmi, změny biologické, psychické a sociální
- osobnost, puberta, adolescence
- představy o budoucnosti, dospělost a stáří
- sebepojetí, sebepoznání, sebehodnocení, sebevědomí, vůle
- temperament, charakter
- motivy, zájmy, potřeby, hodnoty
- schopnosti, dovednosti, inteligence, nadání, talent.

PSYCHICKÉ PROCESY A STAVY**Výstupy:**

- ✓ rozpozná rozdíly mezi prožíváním, jednáním a vlastnostmi svými a jiných lidí
- ✓ uvede možnosti a prostředky osobního sebepoznání, snaží se o sebepoznání - pomocí testů, psychologických cvičení a sebereflexe.

Učivo:

- smyslové poznávání skutečnosti
- rozumové poznávání skutečnosti
- hra, učení, práce
- city.

ČLOVĚK V SOCIÁLNÍCH VZTAZÍCH**Výstupy:**

- ✓ uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
- ✓ uvede možnosti řešení konfliktu a nenásilně je užívá
- ✓ uvede příklady spolupráce mezi lidmi.

Učivo:

- asertivní, pasivní a agresivní jednání
- stres, konflikt
- tělesné a duševní zdraví.

HOSPODAŘENÍ**Výstupy:**

- ✓ rozlišuje služby a statky a uvede jejich příklad
- ✓ vysvětlí, čím se zabývá výroba, obchod a služby
- ✓ vysvětlí, jak funguje trh.

Učivo:

- dělba práce
- výrobní a nevýrobní odvětví
- statky a služby
- trh, nabídka, poptávka, fungování trhu.

PŘÁVNÍ MINIMUM**Výstupy:**

- ✓ vyjmenuje příklady základních lidských práv
- ✓ hájí svá práva a respektuje práva druhých
- ✓ vysvětlí rozdíl mezi vztahy upravenými právními a mravními normami
- ✓ uvede příklad postihů za porušování právních norem
- ✓ vysvětlí, proč je důležité dodržovat pravidla
- ✓ respektuje a dodržuje právní normy.

Učivo:

- právní a morální normy
- Ústava ČR
- Listina základních práv a svobod
- moc zákonodárná
- moc výkonná
- moc soudní
- volby
- politika, politické strany
- orgány EU.

9. Ročník**SPRÁVNÁ VOLBA****Výstupy:**

- ✓ zamýšlí se nad volbou povolání
- ✓ dokáže zhodnotit své vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- ✓ vytváří si představu o vlastní budoucnosti
- ✓ vyhledává potřebné informace o budoucím zaměstnání.

Učivo:

- správná volba
- první brigáda, první zaměstnání
- pracovní právo.

OBČAN A PRÁVO**Výstupy:**

- ✓ dokáže rozlišit morálku a právo
- ✓ je schopen dělit právo dle různých kritérií
- ✓ má objasněn pojem vlastnictví
- ✓ zná některé typy smluv
- ✓ je obeznámen o odpovědnosti za způsobení škody.

Učivo:

- odvětví práva ČR
- občanskoprávní vztahy
- vlastnictví
- ochrana majetku
- uzavírání smluv.

PRÁVNÍ OCHRANA**Výstupy:**

- ✓ ví, co je protiprávní jednání
- ✓ zná orgány právní ochrany
- ✓ rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin
- ✓ je obeznámen s průběhem trestního řízení a jeho aktéry
- ✓ rozlišuje trestní právo u mladistvých
- ✓ ví, co je znamená softwarové pirátství.

Učivo:

- orgány právní ochrany
- přestupky a trestné činy

- trestní právo.

NÁRODNÍ HOSPODAŘSTVÍ

Výstupy:

- ✓ má základní znalost o ekonomice státu
- ✓ ví, co je státní rozpočet, daňová soustava
- ✓ porozumí sociální politice státu, co jsou sociální dávky a systém sociální péče
- ✓ zná základní druhy pojištění.

Učivo:

- stát a národní hospodářství
- státní rozpočet
- záchytná sociální síť.

RODINA A ZÁKONY

Výstupy:

- ✓ přemýšlí o významu rodiny
- ✓ rozliší sňatek a registrované partnerství
- ✓ zná, co je společné jmění manželů.

Učivo:

- rodina
- manželství a registrované partnerství
- společný majetek rodiny.

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Výstupy:

- ✓ zná hlavní světové organizace
- ✓ ví o způsobech integrace ČR v mezinárodních organizacích s důrazem na její bezpečnost a ekonomickou spolupráci.

Učivo:

- světové organizace
- integrace ČR v mezinárodních organizacích.

ŽIVOTNÍ PERSPEKTIVY

Výstupy:

- ✓ uvede příklady životních hodnot určujících kvalitu života
- ✓ vyjádří své životní vize a předpoklady jejího dosažení.

Učivo:

- můj talent a hodnoty; kam nasměrovat svou energii.

Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vyučovací předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**, jimiž jsou **Fyzika**, **Chemie**, **Přírodopis** a **Zeměpis**, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti. Vzdělávací oblast člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí.

Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

V předmětu Fyzika si žáci osvojují, především na základě pozorování, měření a pokusů, důležité fyzikální pojmy, veličiny a zákonitosti potřebné k porozumění fyzikálním jevům a procesům vyskytujícím se v přírodě, v běžném životě i v technické či technologické praxi. Spolu s ostatními přírodovědnými předměty směřuje výuka fyziky i k tomu, aby si žáci uvědomovali bohatost a mnohotvárnost skutečnosti i existenci souvislostí a zákonitostí v ní, aby si uvědomovali hodnotu vědeckého poznání i potřebu jeho využívání ku prospěchu jedince i lidské společnosti (ochrana životního prostředí a celé naší planety). Předmět Fyzika rozvíjí dovednosti žáků objektivně a spolehlivě pozorovat, měřit, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat.

Obsahové, časové a organizační vyučovacího předmětu

Fyzika je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. až 9. ročníku. Vyučuje se ve 2 hodinové týdenní dotaci. Vyučovací předmět Fyzika je vyučován v kmenových třídách. Ve vhodných případech může výuka fyziky probíhat i v jiných prostorách školy a mimo budovu školy. Důraz je kladen na vytváření pozitivního vztahu žáků k procesu poznávání a rozvíjení intelektuálních schopností, které překračují hranice fyziky. Považujeme fyziku, jako vyučovací předmět, za nezastupitelné prostředí k rozvíjení řady základních (životních) zručností, mezi něž patří zvědavost, spolupráce, trpělivost, iniciativa, flexibilita, řešení problémů. Jednotlivá probíraná fyzikální témata budou vycházet z otázek, úkolů a potřeb denní praxe (el. energie –

úspora el. energie – spotřebiče třídy A). Přednost budeme dávat spontánnímu učení, které je nesporně efektivnější než učení nazpaměť.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ

Vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení. Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě. Operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy. Samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti. Poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností. Vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému. Samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy. Ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů. Kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce. Přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu. Naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje. Rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění. Využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem. Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, Rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky. Přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot. Využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

6. Ročník

LÁTKY A TĚLESA

Výstupy:

- ✓ uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
- ✓ rozliší pojmy atom, jádro, obal a molekula.

Učivo:

- tělesa kolem nás a látky, ze kterých se skládají
- skupenství látek
- molekulová stavba látek, difuze.

VLASTNOSTI TĚLES, FYZIKÁLNÍ VELIČINY

Výstupy:

- ✓ změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
- ✓ předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
- ✓ využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů.

Učivo:

- délka, hmotnost, objem, hustota a čas
- teplota (změna rozměrů tělesa při jeho zahřívání).

SÍLA A JEJÍ MĚŘENÍ

Výstupy:

- ✓ změří velikost působící gravitační síly.

Učivo:

- síla a její účinky na těleso
- zemská přitažlivost, gravitační síla
- velikost síly a její měření, jednotka 1N.

ELEKTRICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK, ELEKTRICKÝ OBVOD

Výstupy:

- ✓ sestaví správně podle schématu jednoduchý elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu
- ✓ rozliší vodič, izolant na základě analýzy jejich vlastností
- ✓ umí nakreslit model atomu a vznik iontů
- ✓ analyzuje důvody, proč elektrický proud prochází a neprochází el. obvodem
- ✓ osvojí si zásady bezpečnosti práce s elektrickými spotřebiči.

Učivo:

- elektrování těles třením a dotykem
- model atomu, kladný a záporný iont
- elektroskop a zdroje elektrického náboje
- elektrické vodiče a nevodiče
- elektrické pole, tělesa v elektrickém poli
- ochrana před bleskem
- sestavení elektrického obvodu
- zásady správného používání el. spotřebičů
- bezpečnost při práci s elektřinou.

MAGNETICKÉ VLAŠTNOSTI LÁTEK

Výstupy:

- ✓ využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole
- ✓ určí, zda je těleso z feromagnetické látky.

Učivo:

- magnety přírodní a umělé
- magnetizace látek, magnetické pole
- magnetické pole Země, kompas
- elektromagnet a jeho užití.

7. Ročník

POHYB TĚLES

Výstupy:

- ✓ rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
- ✓ využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
- ✓ znázorní grafem závislost dráhy rovnoměrného pohybu na čase
- ✓ převádí jednotky rychlosti.

Učivo:

- klid a pohyb těles, relativnost klidu a pohybu
- druhy pohybů - posuvný a otáčivý
- rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb
- průměrná a okamžitá rychlost
- vztah mezi rychlostí, dráhou a časem
- grafické znázornění pohybu.

SÍLY

Výstupy:

- ✓ určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici

- ✓ užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy, na níž síla působí.

Učivo:

- účinky síly na těleso
- skládání sil, výslednice sil
- tíhová (gravitační) síla, těžiště tělesa
- Newtonovy pohybové zákony
- otáčivý účinek síly, moment síly
- rovnováha na páce a pevné kladce
- třecí síla, tlaková síla a tlak.

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Výstupy:

- ✓ využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů
- ✓ vysvětlí princip jednoduchých hydraulických zařízení.

Učivo:

- Pascalův zákon - hydraulická zařízení
- souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny
- Archimédův zákon - vztlaková síla
- potápění, vznášení se a plavání těles v klidných kapalinách
- tlak vzduchu, měření atmosférického tlaku
- Archimédův zákon pro plyny
- tlak plynů v uzavřeném prostoru a jeho měření.

SVĚTELNÉ DĚJE

Výstupy:

- ✓ využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh
- ✓ rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice
- ✓ zakreslí chod význačných paprsků na zrcadlech
- ✓ rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží.

Učivo:

- světelné zdroje, optické prostředí, přímočaré šíření světla
- rychlost šíření světla ve vakuu a v různých prostředích
- měsíční fáze, stín, zatmění Měsíce a Slunce
- odraz světla, zobrazení předmětu rovinným zrcadlem
- kulová zrcadla, odraz paprsků na kulovém zrcadle
- lom světla, lom světla na rovinném rozhraní dvou optických prostředí
- rozklad světla optickým hranolem, barva těles.

8. Ročník

MECHANICKÁ PRÁCE A MECHANICKÁ ENERGIE

Výstupy:

- ✓ využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem.

Učivo:

- mechanická práce, jednotka práce

- formy energie - pohybová a polohová energie
- mechanická práce na jednoduchých strojích
- výkon, účinnost.

TEPELNÉ JEVY - VNITŘNÍ ENERGIE TĚLESA

Výstupy:

- ✓ určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem
- ✓ vysvětlí význam velikosti měrné tepelné kapacity pro technickou praxi a život v přírodě
- ✓ vysvětlí rozdíl mezi vznětovým a zážehovým pístovým motorem
- ✓ rozliší, při kterých skupenských přeměnách se energie přijímá a při kterých odevzdává.

Učivo:

- vnitřní energie tělesa
- teplota, teplo
- tepelná výměna, tepelné proudění, záření
- změny skupenství, skupenské teplo
- tání a tuhnutí
- vypařování, var, kapalnění
- tepelné motory - parní stroj, pístové spalovací motory.

ELEKTRICKÁ ENERGIE

Výstupy:

- ✓ zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
- ✓ vysvětlí rozdíl mezi příkonem a výkonem elektrického proudu
- ✓ umí používat jednotky elektrické práce (energie) v běžném životě.

Učivo:

- výkon a příkon elektrického proudu
- elektrická energie a její měření
- přeměna el. energie na tepelnou
- úspora el. energie, spotřebiče třídy A.

ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY - ELEKTRICKÝ PROUD A NAPĚTÍ

Výstupy:

- ✓ sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu

Učivo:

- elektrický proud a elektrické napětí
- měření velikosti elektrického proudu a el. napětí
- zdroje el. napětí
- Ohmův zákon. elektrický odpor
- zapojení rezistorů
- reostat.

ZVUKOVÉ DĚJE

Výstupy:

- ✓ rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku
- ✓ posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí
- ✓ pochopí rozdíl mezi světlem a zvukem

- ✓ umí vyhledat rychlosti šíření zvuku v různých prostředích a použít pro výpočet praktického příkladu.

Učivo:

- zdroje zvuku
- látkové prostředí - podmínky pro šíření zvuku
- rychlost šíření zvuku v různých prostředích
- pohlcování zvuku na překážce, ozvěna
- výška zvukové tónu, slyšitelnost zvuku.

9. Ročník

ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY

Výstupy:

- ✓ využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh
- ✓ zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
- ✓ rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
- ✓ rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
- ✓ využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vzniku indukovaného napětí v ní

Učivo:

- cívka, elektromagnet, el. zvonek, jistič a relé
- působení magnetického pole na cívku s el. proudem
- magnetoelektrické měřicí přístroje
- elektromotor
- elektromagnetická indukce - vznik indukovaného napětí
- vlastnosti střídavého napětí
- generátory elektrického proudu - alternátor, dynamo
- výroba a přenos el. energie, transformátor, rozvodná síť
- využití elektřiny v domácnosti
- bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními
- vedení el. proudu v kapalinách a plynech – rozšiřující učivo
- vedení el. proudu v polovodičích
- polovodičová dioda
- přehled elektromagnetických vln – rozšiřující učivo.

SVĚTELNÉ JEVY

Výstupy:

- ✓ rozliší pokusně spojku a rozptylku
- ✓ zakreslí chod význačných paprsků na čočkách
- ✓ porozumí pojům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad brýlemi.

Učivo:

- lom světla, lom světla na rovinném rozhraní dvou optických prostředí
- čočky, zobrazení předmětu čočkou
- optické vlastnosti oka
- optické přístroje – lupa, mikroskop a dalekohled.

JADERNÁ ENERGIE

Výstupy:

- ✓ využívá poznatky o jaderné energetice k vysvětlení svých postojů k problému využití jaderné energie.

Učivo:

- jádro atomu, jaderné síly
- radioaktivita
- jaderné reakce, řetězová reakce
- jaderný reaktor, jaderná elektrárna, termonukleární reakce
- ochrana lidí před radioaktivním zářením.

ZEMĚ A VESMÍR

Výstupy:

- ✓ objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet
- ✓ umí znázornit (nakreslit) sluneční soustavu v daném měřítku.

Učivo:

- sluneční soustava
- galaxie a hvězdy (souhvězdí)
- kosmonautika (významné lety do vesmíru) - rozšiřující učivo.

Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

V předmětu chemie se zdůrazňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovednosti objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Velmi důležité je učit se rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Ve vzdělávacím oboru chemie směřujeme výuku ještě specificky k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických prvků a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích;
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů;
- získávání a upevňování dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout 1. pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ

Učíme žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů. Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. Učíme žáky vyhledávat,

zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. Učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment. Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení. Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit. Na modelových příkladech naučíme žáky algoritmu řešení problémů. Učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů. Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení. Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. Podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů. Průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci. Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci. Učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů. Klademe důraz na „kulturní úroveň“ mluveného i písemného projevu. Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem. Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky (mezi žáky a učiteli).

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Vedeme žáky k poznání možností rozvoje i zneužití chemie. Vedeme žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí. Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k aktivní ochraně životního prostředí. Vedeme žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání (a nadměrnému užívání) léků. Netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci. Učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích. Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. Učíme žáky poskytnout účinnou první pomoc. Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel (manipulace s chemickými látkami, pravidla chování ve škole, v učebně chemie, v chemické laboratoři) a dodržování stanovených pracovních postupů. Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat. V rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky. Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování. Vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků. Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky

vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi v oblasti chemické výroby.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

8. Ročník

ÚVOD DO CHEMIE

Výstupy:

- ✓ uvede příklady chemického děje, rozliší fyzikální tělesa a látky
- ✓ rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek
- ✓ uvede příklady chemické výroby.

Učivo:

- vymezení chemie
- látky a tělesa
- chemické děje
- chemická výroba.

VLASTNOSTI LÁTEK

Výstupy:

- ✓ uvedeme fyzikální a chemické vlastnosti látek
- ✓ rozliší známé látky podle jejich různých vlastností.

Učivo:

- vlastnosti látek - barva, skupenství, rozpustnost ve vodě, kujnost, tepelná a elektrická vodivost, hustota
- změny skupenství - tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace.

BEZPEČNOST PŘI EXPERIMENTÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy:

- ✓ uvede zásady bezpečné práce v chemické pracovně, uvede příklady nebezpečných chemických látek.

Učivo:

- zásady bezpečné práce v laboratoři (pracovně), první pomoc při úrazu v laboratoři (poleptání, popálení, pořezání).

SMĚSI

Výstupy:

- ✓ rozliší různorodé a stejnorodé směsi
- ✓ rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým, mlhu a uvede příklady pevné, kapalné a plynné stejnorodé směsi
- ✓ použije správně (v souvislostech) pojmy: složka roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, vypočítá složení roztoků.

Učivo:

- různorodé a stejnorodé směsi (roztoky) složky směsi
- složení roztoků hmotnostní zlomek.

ODDĚLOVÁNÍ SLOŽEK SMĚSÍ

Výstupy:

- ✓ sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci
- ✓ vysvětlí princip destilace

- ✓ navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě.

Učivo:

- usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace.

VODA A VZDUCH

Výstupy:

- ✓ rozezná a uvede názvy vody v plynném, kapalném a pevném skupenství
- ✓ rozliší vodu destilovanou, pitnou, užitkovou, odpadní, vysvětlí oběh vody v přírodě
- ✓ charakterizuje kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek
- ✓ vysvětlí princip hašení
- ✓ popíše, co je teplotní inverze a smog.

Učivo:

- voda - destilovaná, pitná, odpadní
- výroba pitné vody, čistota vody vzduch - složení, vlastnosti, čistota ovzduší, ozonová vrstva.

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK

Výstupy:

- ✓ používá pojmy atom, molekula, popíše složení atomu a vznik kationtu a aniontu z neutrálních atomů.

Učivo:

- molekula, atomy
- atomové jádro, protony, neutrony
- elektrony, elektronový obal atomu, valenční elektrony, ionty.

CHEMICKÉ PRVKY A CHEMICKÉ SLOUČENINY

Výstupy:

- ✓ vysvětlí, co udává protonové číslo
- ✓ používá pojmy chemická látka, chemický prvek, chemická sloučenina a chemická vazba ve správných souvislostech.

Učivo:

- chemické prvky
- vybrané názvy a značky chemických prvků
- protonové číslo.

CHEMICKÉ PRVKY A PERIODICKÁ SOUSTAVA CHEMICKÝCH PRVKŮ

Výstupy:

- rozliší kovy a nekovy a uvede příklady vlastností a praktického využití vybraných kovů, slitin a nekovů
- rozliší periody a skupiny v periodické soustavě prvků.

Učivo:

- ✓ kovy - železo, hliník, zinek, měď, stříbro, zlato
- ✓ slitiny - mosaz, bronz, dural
- ✓ nekovy - vodík, kyslík, dusík, chlor, síra a uhlík.

CHEMICKÉ REAKCE

Výstupy:

- ✓ rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních příkladech.

Učivo:

- výchozí látky a produkty
- chemický děj.

CHEMICKÉ ROVNICE**Výstupy:**

- ✓ uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení úloh
- ✓ zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce.

Učivo:

- zákon zachování hmotnosti
- látkové množství
- molární hmotnost
- jednoduché chemické rovnice.

OXIDY**Výstupy:**

- ✓ určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech
- ✓ zapíše z názvů vzorce oxidů a naopak ze vzorců jejich názvy
- ✓ popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí.

Učivo:

- oxid siřičitý, sírový, uhličitý, uhelnatý, vápenatý, dusnatý, dusičitý, křemičitý
- názvosloví oxidů, oxidační číslo
- skleníkový efekt.

HALOGENIDY**Výstupy:**

- ✓ určí oxidační číslo atomů prvků v halogenidech
- ✓ zapíše z názvů halogenidů a naopak ze vzorců jejich názvy
- ✓ popíše vlastnosti, použití a význam chloridu sodného.

Učivo:

- fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy
- ionty
- názvosloví halogenidů.

KYSELINY, PH**Výstupy:**

- ✓ popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin, bezpečné ředění jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami
- ✓ napíše z názvů kyselin a ze vzorců jejich názvy
- ✓ rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH
- ✓ vysvětlí vznik kyselých dešťů.

Učivo:

- kyseliny - chlorovodíková, sírová, dusičná
- názvosloví kyselin pH, indikátory pH
- kyselé deště

HYDROXIDY

Výstupy:

- ✓ popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů, první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami
- ✓ napíše z názvů hydroxidů a ze vzorců jejich názvy.

Učivo:

- hydroxidy - sodný, draselný, vápenatý
- názvosloví hydroxidů.

NEUTRALIZACE, SOLI

Výstupy:

- ✓ provede neutralizaci zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi
- ✓ zdůvodní první pomoc při zasažení kyselinami nebo hydroxidy
- ✓ zapíše z názvů vybraných solí vzorce a ze vzorců jejich názvy, uvede příklady uplatnění solí v praxi.

Učivo:

- podstata neutralizace
- vznik solí
- názvy a vzorce síranů, dusičnanů, uhličitánů.

HOSPODÁŘSKY VÝZNAMNÉ LÁTKY

Výstupy:

- ✓ uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí
- ✓ popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojiv .

Učivo:

- průmyslová hnojiva (N, P, K, stopové prvky)
- vápenná malta, sádra, beton, keramika.

9. Ročník

REDOXNÍ REAKCE

Výstupy:

- ✓ vysvětlí pojmy oxidace a redukce
- ✓ určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce
- ✓ popíše princip výroby železa a oceli
- ✓ vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňující její rychlost
- ✓ rozliší podstatu galvanických článků a elektrolýzy.

Učivo:

- oxidace a redukce
- výroba železa a oceli
- galvanický článek
- elektrolýza
- koroze.

ENERGIE A CHEMICKÁ REAKCE

Výstupy:

- ✓ rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermické a které endotermické

- ✓ odhadne výsledky a vypočítá úlohy s využitím veličin n , M , V , hustota z chemických rovnic
- ✓ uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich využívání
- ✓ rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie
- ✓ rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami
- ✓ uvede, jak postupovat při vzniku požáru, poskytne první pomoc při popálení.

Učivo:

- exotermické a endotermické reakce
- obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie
- fosilní paliva (uhlí, ropa, zemní plyn)
- průmyslově vyráběná paliva.

UHLOVODÍKY

Výstupy:

- ✓ rozliší anorganické a organické sloučeniny
- ✓ rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití, uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu.

Učivo:

- alkany, alkeny, alkyny, areny (methan, ethan, propan, butan, ethylen, benzen, naftalen)
- průmyslové zpracování ropy).

DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ

Výstupy:

- ✓ rozliší pojmy uhlovodíky a deriváty uhlovodíků
- ✓ rozliší uhlovodíkový zbytek a charakteristickou skupinu na příkladech vzorců známých derivátů
- ✓ rozliší a zapíše vzorce methanolu, ethanolu, fenolu, kyseliny mravenčí, octové, ethylesteru kyseliny octové, formaldehydu a acetonu; uvede vlastnosti a příklady využití těchto látek
- ✓ uvede výchozí látky a produkty esterifikace.

Učivo:

- halogenové deriváty
- alkoholy
- fenoly
- aldehydy
- ketony
- karboxylové kyseliny
- estery, esterifikace, ethylester kyseliny octové.

PŘÍRODNÍ LÁTKY

Výstupy:

- ✓ orientuje se ve výchozích látkách a produktech dýchání a fotosyntézy
- ✓ uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi
- ✓ rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka.

Učivo:

- sacharidy, tuky, bílkoviny, vitamíny
- fotosyntéza.

PLASTY A SYNTETICKÁ VLÁKNA

Výstupy:

- ✓ rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů, vlastností a použití
- ✓ posoudí vliv používání plastů na životní prostředí
- ✓ rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody a nevýhody jejich používání.

Učivo:

- polyethylen, polypropylen, polystyren, polyvinylchlorid
- polyamidová vlákna a polyesterová vlákna.

CHEMIE A SPOLEČNOST

Výstupy:

- ✓ doloží na příkladech význam chemických výrob pro národní hospodářství a pro člověka
- ✓ uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby, rozpozná označení nebezpečných látek
- ✓ uvede příklady volně a nezákonně prodávaných drog.

Učivo:

- chemické výroby, otravné látky, pesticidy, biotechnologie, enzymy, léčiva, drogy, detergenty, potraviny, chemie a životní prostředí.

Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodopis je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ

Učíme vyhledávat a systematicky třídit informace a na základě jejich pochopení vedeme k jejich využití. Učíme žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů. Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. Učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívat je k dalšímu učení.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Pracujeme s obecně využívanými termíny, znaky a symboly. Uvádíme věci do souvislostí a vytváříme komplexní přehled o přírodních jevech. Učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů. Učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života. Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Vedeme žáky k porovnávání výsledků. Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. Podporujeme kritiku a sebekritiku. Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Učíme žáky vyhledávat informace vhodné k řešení problémů, nacházet shodné i odlišné znaky. Vedeme k aplikaci výsledků prac. postupů Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ost. členů týmu.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Učíme formulovat myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu. Vedeme žáky k poznání možností rozvoje i zneužití biologie. Vedeme žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí. Vedeme žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání (a nadměrnému užívání) léků.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Vedeme k týmové spolupráci, k využití znalostí z jiných oblastí. Učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat. Vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků. Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi v oblasti přírodních věd a v různých průmyslových odvětvích založených na biotechnologiích.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

6. Ročník

PLANETA ZEMĚ A VZNIK ŽIVOTA NA ZEMI

Výstupy:

- ✓ rozliší základní projevy a podmínky života
- ✓ zná postavení planety Země ve vesmíru
- ✓ pochopí projevy života organismů
- ✓ třídí organismy.

Učivo:

- planeta Země (orientačně)
- vznik života na Zemi
- projevy života
- podmínky života
- rozmanitost přírody
- vztahy mezi organizmy
- jak zkoumáme přírodu
- mikroskop.

ZÁKLADNÍ STRUKTURA ŽIVOTA

Výstupy:

- ✓ popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel
- ✓ rozpozná funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů
- ✓ třídí organismy.

Učivo:

- buňka - základní stavební a funkční jednotka
- rostlinná a živočišná buňka
- jednobuněčné a mnohobuněčné organismy.

PŘEHLED ORGANISMŮ

Výstupy:

- ✓ porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- ✓ rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů
- ✓ odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě a přizpůsobení danému prostředí
- ✓ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.

Učivo:

- soustava organismů
- viry
- bakterie
- sinice
- houby
- lišejníky
- řasy
- prvoci
- žahavci
- ploštěnci
- hlísti
- měkkýši
- kroužkovci
- členovci
- pavoukovci
- korýši
- vzdušnicovci
- hmyz
- vážky
- stejnokřídlí
- vši
- ploštice
- rovnokřídlí
- blechy
- síťokřídlí
- motýli
- brouci

- dvoukřídlí
- blanokřídlí
- ostnokožci.

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Výstupy:

- ✓ uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- ✓ rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - společenstva, ekosystémy
- ✓ vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
- ✓ uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému.

Učivo:

- společenstvo
- ekosystém
- člověk a příroda.

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Výstupy:

- ✓ aplikuje praktické metody poznávání přírody
- ✓ dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody.

Učivo:

- praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů
- významní biologové a jejich objevy.

7. Ročník

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Výstupy:

- ✓ porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- ✓ rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- ✓ odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- ✓ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.

Učivo:

- stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování
- vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci)
- rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva
- projevy chování živočichů.

BIOLOGIE ROSTLIN

Výstupy:

- ✓ odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- ✓ vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- ✓ rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů

Učivo:

- ✓ přehled systému rostlin - shody a rozdíly
- ✓ přechod rostlin na souš - nalezení nového domova
- ✓ výtrusné rostliny
- ✓ mechorosty
- ✓ plavuně, přesličky a kapradiny
- ✓ semenné rostliny
- ✓ části těla semenných rostlin - různé funkce, jeden celek
- ✓ kořen
- ✓ stonek
- ✓ list
- ✓ květ
- ✓ semena a plody
- ✓ rozmnožování rostlin - pokračování rodu
- ✓ růst a vývin rostlin
- ✓ nahosemenné rostliny
- ✓ jínany
- ✓ jehličnany
- ✓ krytosemenné rostliny
- ✓ semena v plodech
- ✓ listnaté stromy a keře
- ✓ pryskyřníkovité
- ✓ brukvovité
- ✓ růžovité
- ✓ bobovité
- ✓ miříkovité
- ✓ hluchavkovité
- ✓ lilkovité
- ✓ hvězdnicovité
- ✓ liliovité
- ✓ lipnicovité
- ✓ vstavačovité
- ✓ cizokrajné rostliny.

ZÁKLADY EKOLOGIE

Výstupy:

- ✓ uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- ✓ rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
- ✓ uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému.

Učivo:

- organismy a prostředí - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému
- ochrana přírody a životního prostředí - globální problémy a jejich řešení, chráněná území.

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY**Výstupy:**

- ✓ aplikuje praktické metody poznávání přírody
- ✓ dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody.

Učivo

- praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů
- významní biologové a jejich objevy.

8. Ročník**SAVCI****Výstupy:**

- ✓ porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- ✓ rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- ✓ odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.

Učivo:

- živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, rozmnožování
- skupiny savců a charakteristika
- projevy chování živočichů
- význam a ochrana živočichů.

PŮVOD A VÝVOJ ČLOVĚKA**Výstupy:**

- ✓ rozliší vývojové stupně člověka.

Učivo:

- primáti, vývoj člověka.

ANATOMIE A FYZIOLOGIE ČLOVĚKA**Výstupy:**

- ✓ určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
- ✓ orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
- ✓ objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří.

Učivo:

- stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídící), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti.

NEMOCI A PREVENCE**Výstupy:**

rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby.

Učivo:

příčiny, příznaky; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie.

ZDRAVÍ A ŽIVOTNÍ STYL A 1. POMOC**Výstupy:**

- ✓ aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla
- ✓ zhodnotí vliv prostředí na člověka.

Učivo:

- pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka, příznaky nemocí a poranění, praktické zásady při léčení a 1. pomoci.

9. Ročník**GEOLOGIE-HORNINY A NEROSTY****Výstupy:**

- ✓ rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
- ✓ rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody.

Učivo:

- geologie jako věda
- nerosty a horniny,
- vnější a vnitřní geologické procesy.

ZEMĚ JAKO GEOLOGICKÉ TĚLESO**Výstupy**

- ✓ objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života
- ✓ porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě
- ✓ uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi.

Učivo:

- stavba Země
- půdy, voda
- tektonické jevy a sopečná činnost
- vývoj zemské kůry a organismů na Zemi
- stavba území ČR
- podnebí a počasí ve vztahu k životu - význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka

- mimořádné události způsobené přírodními vlivy- příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi.

PŘÍRODNÍ ZDROJE

Výstupy:

- ✓ uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému
- ✓ vysvětlí pojem obnovitelné a neobnovitelné zdroje a vliv těžby na životní prostředí.

Učivo:

- obnovitelné a neobnovitelné zdroje
- nerostné suroviny
- vliv těžby na krajinu a životní prostředí.

HISTORIE ZEMĚ

Výstupy:

- ✓ popíše teorii vzniku planety Země a rozliší geologické éry.

Učivo:

- historie Země – první organismy, geologické éry a významné geologické události.

ČR OČIMA GEOLOGA

Výstupy:

- ✓ uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému
- ✓ popíše geologickou stavbu ČR.

Učivo:

- geologický vývoj a stavba území ČR.

Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis má přírodovědný i společenskovední charakter. Je jedním z předmětů, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Zeměpis obohacuje v návaznosti na prvouku a na vlastivědu celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny, místní oblasti (regionu), na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahu lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí.

Výuka směřuje zejména k:

- vytvoření pozitivního vztahu k sobě a ke svému okolí (přírodě i společnosti)
- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání různých států a regionů, způsobu života, tradic a kultury místních obyvatel i krásy jejich přírody získání uceleného obrazu o přírodních, hospodářských a sociálních poměrech v naší vlasti, jejím postavení v Evropě a ve světě, o perspektivě jejího dalšího vývoje a o možnostech její prosperity
- myšlení v evropských a globálních souvislostech
- přípravě žáka na život v Evropě, s Evropou, pro Evropu (vytvoření vědomí evropské soudržnosti)
- přípravě žáka na život v současném (jedinečném, mnohotvárném, globalizovaném) světě
- získávání tolerantního postoje k lidem s odlišnou kulturou, náboženstvím, barvou pleti, politickým přesvědčením
- utváření a rozvíjení základních dovedností, znalostí, hodnot a postojů ve vyučovacích tématech: geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie, přírodní obraz Země, regiony světa, společenské a hospodářské prostředí, životní prostředí, Česká republika, terénní geografická výuka, praxe a aplikace

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ

Vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení. Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě. Operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy. Poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému. Kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu. Naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Účinně spolupracuje ve skupině. Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá. Přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí

lidé myslí, říkají a dělají. Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj. Ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí. Chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu. Rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka. Chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany životního prostředí. Využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

6. Ročník

VESMÍR, PLANETA ZEMĚ

Výstupy:

- ✓ zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy
- ✓ prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země
- ✓ zhodnotí důsledky pohybů Země.

Učivo:

- naše planeta je součástí vesmíru
- vzdálená i blízký vesmír
- tvar a rozměry Země
- určování zeměpisné polohy
- Země v pohybu
- otáčení Země kolem zemské osy
- oběh Země kolem Slunce
- jediná přirozená družice Země.

MAPA – OBRAZ ZEMĚ

Výstupy:

- ✓ používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii

Učivo:

- mapa je nepostradatelná pomůcka
- co je to mapa
- jak mapa vzniká
- mapování

- práce s mapou.
- práce s mapovými portály.

PŘÍRODNÍ SLOŽKY A OBLASTI ZEMĚ

Výstupy:

- ✓ rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost
- ✓ rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
- ✓ porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost
- ✓ uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů.

Učivo:

- výprava za poznáním přírody naší planety
- po čem šlapeme
- putující kontinenty
- jak se rodí hory
- jak vznikají ostrovy
- voda v neustálém pohybu
- atmosféra – vzdušný obal naší planety
- deštník, sluneční brýle nebo rukavice
- kdo nás živí
- proč u nás nežijí lední medvědi - přírodní podmínky
- polární kraje
- tam, kde jsou stromy vysoké jako tráva (tundra)
- vzhůru do lesů
- o krajině slavných indiánských časů (stepi)
- krajina olivových hájů – Středomoří
- v poušti není jen písek
- kde jsou jen dvě roční období
- vlhký zelený ráj (tropické deštné lesy)
- království hor (výškové krajinné stupně)
- lidé v ohrožení (přírodní katastrofy)
- jak lidé využívají přírodu (přírodní zdroje)
- mapa podnebných pásem.

LIDÉ NA ZEMI

Výstupy:

- ✓ posoudí na průměrné úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa
- ✓ posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
- ✓ zhodnotí průměrně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
- ✓ porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
- ✓ uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.

Učivo:

- co je domov (domov, obec, stát, světadíl, Země, vesmír)
- kolik je nás na Zemi
- jak se lidé odlišují
- znaky, které nezměníš
- znaky, které mřeš ovlivnit
- kde lidé žijí
- život na vesnici
- život ve městech
- co je to hospodářství
- kdo má na starosti obživu lidí (zemědělství)
- bez rostlin to nejde
- živočišná výroba nejsou jen potraviny
- ryby na náš stůl
- lesy – poklad přírody
- voda – cennější než zlato
- omezené bohatství Země
- od šroubku k automobilu (průmysl)
- výroba pro výrobu
- výroba pro lidi
- co jsou služby
- doprava – služba, která propojuje svět
- na druhý konec světa za pár okamžiků
- nákup nebo prodej.
- poznávání, nebo pobyt
- vědecký pokrok nezastavíš
- bohatí a chudí
- život ve vyspělých zemích
- život v méně vyspělých zemích.

SVĚT SE PROPOJUJE**Výstupy:**

- ✓ posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa
- ✓ uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.

Učivo:

- svět se propojuje
- mezinárodní spolupráce.

7. Ročník**JAK JE SVĚT ROZDĚLEN****Výstupy:**

- ✓ uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských jevů
- ✓ objasní pojmy: kontinent, světadíl, světový oceán

- ✓ popíše zemský povrch, pojmenuje a vyhledá na mapě světa oceány, kontinenty, světadíly
- ✓ porovná oceány podle určitých srovnávacích kritérií.

Učivo:

- pevniny a oceány
- státy a jejich hranice
- není stát jako stát.

OCEÁNY

Výstupy:

- ✓ rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa
- ✓ lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
- ✓ zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat
- ✓ uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských jevů
- ✓ porovná oceány podle určitých srovnávacích kritérií.

Učivo:

- Atlantský oceán
- Indický oceán
- Tichý oceán
- Severní ledový oceán.

REGIONY SVĚTA

Výstupy:

- ✓ rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa
- ✓ lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
- ✓ porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické jevy
- ✓ zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat
- ✓ uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských jevů.

Učivo:

- Afrika – ohrožený kontinent
- kolem břehů Afriky
- velmi starý kontinent
- přírodní poměry Afriky
- Afrika včera, dnes a zítra
- africké regiony
- při pobřeží Středozemního moře
- Sahel – nejchudší část Afriky
- země Guinejského zálivu
- Východní Afrika
- Jižní Afrika
- Amerika – Od vigvamů k mrakodrapům
- po stopách objevitelů

- Přírodní poměry Ameriky
- Kdo jsou obyvatelé Ameriky
- Americké regiony
- USA – světová velmoc
- Druhou největší zemí světa
- Středoamerické regiony
- Jihoamerické regiony
- Antarktida – Kontinent ledu a chladu
- Oceánie – Svět ostrovů v oceánu
- Austrálie – Nejmenší kontinent
- Australská příroda je jiná
- od doby kamenné k mrakodrapům
- Jak se žije v Austrálii
- Asie
- Asie blízká i vzdálená
- hranice největšího kontinentu
- od Mrtvého moře na Střechu světa
- přírodní poměry
- nejlidnatější světadíl
- asijské regiony
- rozdělení Asie
- Blízký východ
- Střední východ
- Zakavkazsko
- Střední Asie
- Jižní Asie
- Jihovýchodní Asie
- Východní Asie
- Sibiř a Dálný východ.

8. Ročník

EVROPA

Výstupy:

- ✓ přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře
- ✓ rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy
- ✓ porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry Evropy
- ✓ zvažuje, které změny ve vybraných regionech Evropy nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich
- ✓ uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.

Učivo:

- Evropa se představuje
- historický vývoj evropské civilizace
- co Evropany rozděluje a co spojuje
- přírodní podmínky v Evropě
- přírodní oblasti Evropy

- jak je to s přírodními zdroji v Evropě
- vývoj rozmístění evropského obyvatelstva
- přirozený pohyb obyvatelstva
- struktura evropského obyvatelstva
- migrace v Evropě
- města – sídla s výhodami i problémy
- na pomoc těm, co nestačí.
- proměny evropského hospodářství
- Evropa regionů – hledání řádu v různosti
- Střední Evropa
- Severní Evropa
- Západní Evropa
- Jižní Evropa
- Jihovýchodní Evropa
- Východní Evropa.

ČESKÁ REPUBLIKA

Výstupy:

- ✓ hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje
- ✓ hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu
- ✓ lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové oblasti
- ✓ uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států.

Učivo:

- Česko v Evropě
- vývoj státního území
- územní rozdíly
- stará Česká vysočina a mladé Karpaty
- působení ledovce u nás
- mozaika české krajiny
- surovinové zdroje na našem území
- ochrana krajiny a přírody
- kolik nás kde žije
- bude nás ubývat či přibývat
- sonda do české populace
- proč a kam se přemísťujeme
- žít ve městě nebo na venkově
- regionální rozvoj a politika.
- hospodářství pod vlivem politiky
- od zemědělství k péči o krajinu
- návrat náročnosti do průmyslu
- služby přebírají vedoucí postavení
- co, jak a kam se přepravuje
- od středověkých panství k regionům EU
- Stověžatá matka měst (Hlavní město Praha)
- silné vzájemné vztahy s Prahou (Středočeský kraj)

- zachovalá příroda a historické památky (Jihočeský kraj)
- krajské město dominantním střediskem (Plzeňský kraj)
- region světového lázeňství (Karlovarský kraj)
- území negativně poznamenané člověkem (Ústecký kraj)
- Ještěd jako symbol (Liberecký kraj).
- nejen Krkonoše lákají návštěvníky (Královéhradecký kraj)
- když se řekne „pardubická“ ... (Pardubický kraj)
- na česko-moravském pomezí
- Kraj Vysočina
- mezi Čechami, Rakouskem a Slovenskem (Jihomoravský kraj)
- podél řeky Moravy od severu k jihu (Olomoucký kraj)
- „Baťův kraj“ (Zlínský kraj)
- region průmyslu i rekreace (Moravskoslezský kraj)
- od izolace k přeshraniční spolupráci
- ČR součástí evropského i světového dění
- kam se podívat a proč.

9. Ročník

LIDSKÁ SPOLEČNOST, PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ – O JEJICH VZÁJMENÉM OVLIVŇOVÁNÍ A AKTUÁLNĚ DISKUTOVANÝCH PROBLÉMECH

Výstupy:

- ✓ žák porozumí příčinám a následkům propojování světa, naučí se rozlišovat jejich pozitiva a negativa
- ✓ uvědomí si rozdílnost úrovně regionů a zemí světa, bude vědět, co brání rozvoji chudých zemí
- ✓ vytvoří si jasnou představu o tom, proč vytvářejí země světa mezinárodní organizace a integrace
- ✓ dozví se, jakou roli hraje filosofie a náboženství v životě člověka, podnítl žáky k přemýšlení o základních životních otázkách a hodnotách
- ✓ pochopí příčiny a důsledky prolínání kultur
- ✓ seznámí se s hlavními ohnisky napětí ve světě
- ✓ bude umět vyjádřit svůj vlastní názor v souvislosti s problematikou lidských práv a jejich dodržování
- ✓ uvědomí si dopad současné migrace na dění ve světě
- ✓ bude schopen diskutovat o ekologických problémech světa a (ne)zodpovědné roli člověka ve vztahu k přírodě a využívání jejích zdrojů
- ✓ pochopí význam aplikovaného geografického vzdělání pro člověka a bude schopen uvádět konkrétní příklady jeho využitelnosti
- ✓ rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa
- ✓ porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.

Učivo:

- **Globalizace:**
 - svět kolem nás

- globalizace – unikátní příležitost, anebo hrozba současného světa
- globalizace z různých úhlů pohledu.
- **Rozdíly ve vyspělosti zemí:**
 - dělení zemí světa podle vyspělosti
 - překážky rozvoje chudých zemí
 - co je to chudoba a co s ní souvisí.
- **Integrace zemí:**
 - kolonizace světa
 - doznívání kolonizace a počátek dekolonizace světa
 - proč státy vytvářejí mezinárodní organizace a integrace
 - ekonomické integrace
 - vojenské a politické mezinárodní organizace.
- **Kulturní rozmanitost lidstva:**
 - od etnika ke globálnímu společenství
 - postavení národnostních menšin v Česku
 - filosofie a náboženství v životě člověka
 - prolínání světových kultur
 - lidská práva v současném světě
 - ochrana kulturního a přírodního dědictví.
- **Mezinárodní migrace:**
 - hlavní směry mezinárodních migrací ve světě a v Evropě
 - problémy migrantů v cílových zemích.
- **Osídlení:**
 - co je a co není město
 - život uvnitř měst
 - kontrasty mezi městy rozvojového a vyspělého světa
 - čemu se říká venkov
 - venkovské osídlení.
- **Hospodářství:**
 - definice a rozdělení.
- **Zemědělství:**
 - zemědělská výroba
 - zemědělský půdní fond
 - transformace českého zemědělství.
- **Průmysl:**
 - průmyslová revoluce
 - rozmístění průmyslu – lokalizační faktory
 - průmyslové oblasti světa
 - rozdělení průmyslu
 - těžební průmysl
 - zpracovatelský průmysl
 - energetika
 - věda a vývoj.
- **Služby:**
 - služby nevyrábějí, ale slouží
 - služby – každodenní součást našeho života.
- **Doprava:**
 - význam dopravy
 - transkontinentální dopravní spojení
 - kontinentální a vnitrostátní přepravy

- problémy dopravy ve městech a na venkově
- vlivy dopravy na životní prostředí.
- **Cestovní ruch:**
 - rozdílná představa ideální dovolené
 - turisticky atraktivní oblasti.
- **Globální změny klimatu:**
 - globální změny klimatu
 - poškozený „slunečník“ planety Země.
- **Člověk a přírodní katastrofy:**
 - přírodní katastrofy.
- **Rozmanitost živé přírody:**
 - biodiverzita – rozmanitost živé přírody
 - ohrožená biodiverzita.
- **Význam a využití geografie:**
 - přínos geografického vzdělání pro život
 - hlavní úkoly soudobé české geografie.

Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Kulturu jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součástí každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění jako proces specifického poznání a dorozumívání. Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory **Hudební výchova** a **Výtvarná výchova**. Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace.

V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými. Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření. Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci. Obsahem hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem poslechových

činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat. Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace. V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Cílové zaměření vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě.

Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV Umění a kultura. Dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje. Hudební výchova by měla být předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, zábavy, týmové práce, při které se žáci budou učit rozpoznávat krásu umění, ctít schopnosti a výkony druhých lidí, vystupovat

před spolužáky i dospělými, organizovat společenské akce, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti. Vyučovací předmět Hudební výchova usiluje o to, aby se z žáků stali budoucí návštěvníci koncertních síní a divadelních sálů, aby poznali souvislosti všech druhů umění a aby vhodně využívali celý komplex hudebních činností v různých oblastech svého života a obohatili tak své estetické vnímání a prožívání světa. Hudebně výchovné činnosti jsou rozděleny v ŠVP na: vokální činnosti, instrumentální činnosti, hudebně pohybové činnosti a poslechové činnosti. Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci. Obsahem hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a „interpretovat“.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ

Vedeme žáky ke kultivaci své hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie. Rozvíjíme u žáků receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU

Učíme žáky různým vyjadřovacím hudebním technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru. Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci posuzují hudební dění.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Učíme žáky porozumění hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby, jednotlivých uměleckých epoch. Vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace. Učíme žáky naslouchat hudbě a vnímat hudební projevy druhých jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Pomáháme žákům získat vhled do hudební kultury české i jiných národů. Vedeme k pochopení emocionálního působení hudby a jejím vlivem k vytváření mostů mezi lidmi. Prohlubujeme u žáků jejich vztah k hudebnímu umění v celé oblasti hudební kultury. Učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Vedeme žáky k zaujímání vhodných postojů k hudbě ve všech jejích oblastech. Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich hudebním projevům.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k aktivním hudebním činnostem. Při výuce hudební výchovy vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Učíme žáky vhodně využívat psychohygienický účinek hudby. Vedeme žáky ke správnému zacházení s dostupnými hudebními nástroji, k jejich údržbě.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

1. Ročník

VOKÁLNÍ ČINNOSTI, NÁCVIK PÍSNÍ

Výstupy:

- ✓ osvojuje si nové písně, projevuje zájem o zpěv, zpívá ve skupině, texty písní zná z paměti
- ✓ správně tvoří hlavový tón
- ✓ správně otevírá ústa, zpívá brumendo, netísni hrudník
- ✓ dodržuje zásady hlasové hygieny
- ✓ melodizuje jednoduché texty- jména, říkadla
- ✓ zpívá ve skupině s oporou melodického nástroje nebo učitelova zpěvu.

Učivo:

- osvojování nových písní
- správné tvoření tónu
- správná výslovnost-otevírání úst, brumendo
- uvolňovací cviky
- zásady hlasové hygieny
- intonační a rytmické schopnosti
- zpěv sboru nebo skupiny s oporou učitelova hlasu nebo melodického nástroje.

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST

Výstupy:

- ✓ technicky správně používá jednoduché nástroje Orffova instrumentáře
- ✓ podle svých možností předvede hru na triangel, zvonkohru.

Učivo:

- jednoduché nástroje Orffova instrumentáře
- improvizované hudební nástroje k doprovodu zpěvu nebo pohybu
- melodický doprovod.

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Výstupy:

- ✓ zapojí se alespoň do dvou hudebně pohybových her
- ✓ doprovází zpěv nebo pohyb tleskáním, pleskáním, luskáním, podupy
- ✓ pochoduje na počítání, se zpěvem a podle hudby
- ✓ rozlišuje hudbu mírnou a ráznou
- ✓ individuálně nebo ve skupině předvede různé druhy chůze s hudebním doprovodem
- ✓ používá ve správných souvislostech pojmy rychle a pomalu
- ✓ určuje pojmy potichu a nahlas, vysoké a hluboké tóny, stoupavá a klesavá melodie.

Učivo:

- hudebně pohybové hry
- prvky hry na tělo do rytmu jako doprovod
- pochod, pochod se zpěvem
- ukolébavka
- různé druhy chůze s hudebním doprovodem
- pohybové reakce na hudbu
- improvizovaný pohyb na poslouchanou hudbu.

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Výstupy:

- ✓ dovede v klidu vyslechnout krátkou ukázkou symfonické hudby, kytary v koncertním provedení
- ✓ rozlišuje hlasy a zvuky kolem sebe, zvuk a tón, mluva a zpěv, hlas mužský, ženský, dětský
- ✓ zpěv sólisty a sboru, píseň a nástrojovou skladbu
- ✓ podle zvuku a tvaru pozná nejznámější hudební nástroje.

Učivo:

- poslech hudebních skladeb různých žánrů
- výchova k toleranci různých žánrů
- fanfáry, ukolébavky, hymna ČR
- rozlišování tónů, zvuků, zpěvných hlasů, vokální a nástrojové hudby
- nejznámější hudební nástroje.

SEZNÁMENÍ S POJMY HUDEBNÍ NAUKY

Výstupy:

- ✓ učí se psát noty celé správného tvaru na linkách a v mezerách
- ✓ pozná notu celou, taktovou čáru a houslový klíč.

Učivo:

- nota celá, psaní do notové osnovy
- notová osnova
- první seznámení s houslovým klíčem.

2. Ročník

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy:

- ✓ žák si osvojil nejméně 15 písní lidových nebo snadných písní skladatelů
- ✓ při zpěvu správně dýchá, dbá o držení těla, používá správnou výslovnost.

Učivo:

- povědomí o základních pěveckých návycích
- výběr písní k jednotlivým obdobím roku.

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Výstupy:

- ✓ rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesající
- ✓ hrou na tělo a pohybem paží umí vyjádřit zesilování a zeslabování, zrychlování a zpomalování, stoupání a klesání melodie.

Učivo:

- jednoduché taneční kroky doprovázející zpěv (mazurka)
- chůze po špičkách, poskok, výměnný krok.

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy:

- ✓ pozná význam not, zapisuje je do notové osnovy, rozlišuje základní klíče, hodnoty a názvy not a pomlk
- ✓ používá rytmičko-melodické nástroje k vlastním doprovodům písní a rytmizaci.

Učivo:

- základní používání Orffových nástrojů
- hudební improvizace, reprodukce jednotlivých témat, motivů.

POSLECHOVÉ ČINNOSTI**Výstupy:**

- ✓ rozlišuje píseň lidovou a píseň vytvořenou skladatelem, vokální a instrumentální skladbu.

Učivo:

- výběr poslechových skladeb k jednotlivým obdobím roku
- rozlišení lidové písně a písně vytvořené hudebním skladatelem
- vybrané hudební nástroje orchestru (trubka, violoncello, pozoun, velký buben).

SEZNÁMENÍ S POJMY HUDEBNÍ NAUKY**Výstupy:**

- ✓ pozná význam not, zapisuje je do notové osnovy, rozlišuje základní klíče, hodnoty a názvy not a pomlk.

Učivo:

- význam not
- zápis do notové osnovy
- houslový a basový klíč
- hodnoty a názvy not a pomlk.

3. Ročník**VOKÁLNÍ ČINNOSTI, NÁCVIK PÍSNÍ****Výstupy:**

- ✓ zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- ✓ rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- ✓ rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.

Učivo:

- práce s písněmi v dur i v moll
- rozezpívání hlasová hygiena
- další pěvecké techniky (nádech, frázování, měkké nasazení, pauza)
- melodie postupující v krocích a skocích, melodie lomená
- motiv, předvětí, závětí
- průprava k dvojhlasu, kánon
- změny tempa a dynamiky
- rytmizace a melodizace v 2/4, 3/4, taktu.

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI**Výstupy:**

- ✓ využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- ✓ rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.

Učivo:

- instrumentální hra s doplňováním a obměňováním čtyřtaktové fráze

- rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu
- hra dvoutaktových meziher.

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Výstupy:

- ✓ rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- ✓ reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.

Učivo:

- práce s nejméně 3 hudebně pohybovými hrami
- taneční kroky; třídobá chůze v kruhu, dvoudobá chůze v průpletu, přísuvný krok
- tance starší i moderní
- taktování, vyjádření lehkých a těžkých dob.

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Výstupy:

- ✓ rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- ✓ rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- ✓ rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.

Učivo:

- práce s nejméně 4 poslechovými skladbami (B. Smetana, A. Dvořák, ...)
- epizody ze života skladatelů poslouchané hudby
- hudební nástroje
- hudba k zábavě, slavnostní hudba, hudba k tanci (dříve a dnes).

SEZNÁMENÍ S POJMY HUDEBNÍ NAUKY

Výstupy:

- ✓ rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- ✓ rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.

Učivo:

- pomlky
- houslový klíč
- posuvky
- noty c1 - c2, 4/4 takt.

4. Ročník

VOKÁLNÍ ČINNOSTI, NÁCVIK PÍSNÍ

Výstupy:

- ✓ zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti

- ✓ realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
- ✓ využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- ✓ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.

Učivo:

- práce s minimálně 10 písněmi v dur i v moll
- hymna ČR, zpěv a základní údaje z historie
- sjednocování rozsahu c1-d2
- prvky pěvecké techniky
- prodlužování výdechu
- osminová řada dur
- šestitónová řada moll
- půltóny a celé tóny
- melodizace a rytmizace textu
- orientace v notovém záznamu.

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy:

- ✓ zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- ✓ realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
- ✓ využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- ✓ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.

Učivo:

- hra na jednoduché Orffovy nástroje
- přehrání melodie jednoduchých lidových písní
- čtyřtaktová přehra, mezihra, dohra.

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Výstupy:

- ✓ využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- ✓ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.

Učivo:

- práce s nejméně 4 hudebně pohybovými hrami nebo tanci
- taneční kroky
- taneční improvizace
- hra na tělo
- taktování na 2 a 3 doby.

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Výstupy:

- ✓ využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- ✓ rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- ✓ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.

Učivo:

- práce s nejméně 8 poslechovými skladbami (Smetana, Dvořák, Janáček, Mozart....)
- pochod, polka, valčík, menuet, rondo, výběr z Lašských tanců
- vánoční hudba (koledy, vánoční písně, pastorela, populární vánoční hudba)
- rozlišení melodie a doprovodu
- hymna ČR a základní informace o jejím vzniku, chování při hymnách
- epizody ze života hudebních skladatelů poslouchané hudby
- seznámení s hudebními nástroji: pikola, příčná flétna, hoboj, fagot, tuba, saxofon.

SEZNÁMENÍ S POJMY HUDEBNÍ NAUKY

Výstupy:

- ✓ zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- ✓ realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
- ✓ rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.

Učivo:

- noty h-h1, c2, d2
- pomocné linky
- předznamení (obecně)
- procvičování notového písma
- noty s tečkou, skupiny not osminových
- noty na pomocných linkách
- stupnice (obecně)
- stupnice c dur.

5. Ročník

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy:

- ✓ zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhase
- ✓ orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje
- ✓ rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.

Učivo:

- práce s minimálně 10 písněmi v dur i moll (lidové, umělé, starší i moderní, oblast populární hudby)
- hymna ČR, zpěv a základní údaje historie, chování při hymně
- další pěvecké techniky (scat, falset apod.)

- upevňování vokálních dovedností získaných v nižších ročnících
- střídavý dech
- sjednocování hlasového rozsahu h - d2
- počátky dvojhlasu, příprava trojhlasu, trojhlasý kánon
- synkopa, triola
- stupnice a kvintakord dur a moll
- rytmická cvičení.

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy:

- ✓ orientuje se v zápisu jednoduché písničky či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje
- ✓ využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje
- ✓ využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- ✓ vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizaci.

Učivo:

- doprovod pomocí Orffových nástrojů
- upevňování získaných dovedností z nižších ročníků
- hra doprovodů podle notového záznamu, improvizace doprovodu T a D, pokus o užívání S.

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Výstupy:

- ✓ rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny
- ✓ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.

Učivo:

- práce s nejméně 4 hudebně pohybovými hrami nebo tanci
- kultivované pohyby odvozené z rytmické složky populární hudby, regionální lidový tanec, „jazzový“ společenský tanec (charleston, twist, jive), mateník, polka, valčík, mazurka
- procvičování pohybových prvků z nižších ročníků
- taktování na 4 doby.

6. Ročník

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy:

- ✓ dokáže zpívat v jednohlase - příprava na dvojhlas
- ✓ užívá hlasu, jako hudebního nástroje, zná základy hlasové hygieny, umí se správně rozezpívat.

Učivo:

- historie, poslech, nácvik v lidovém dvojhlasu
- rozšíření hlasového rozsahu

- zpívá písně dur i moll
- intervaly
- základní a odvozené tóny
- ženské a mužské hlasy.

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy:

- ✓ orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje
- ✓ využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje
- ✓ využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- ✓ vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizaci.

Učivo:

- doprovod pomocí Orffových nástrojů
- upevňování získaných dovedností z nižších ročníků
- hra doprovodů podle notového záznamu, improvizace doprovodu T a D, pokus o užívání S
- vyjadřuje představy rytmické, melodické, tempové a dynamické.

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Výstupy:

- ✓ žák rozpozná taneční rytmy.
- ✓ zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě.
- ✓ na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.

Učivo:

- teoreticky i prakticky rozlišuje pantomimu, lid. tanec, výrazový tanec, společenský tanec.
- pohybem reaguje na proud znějící hudby.
- orientuje se v prostoru, používá tanec v párech.

HUDEBNÍ TEORIE A DĚJINY

Výstupy:

- ✓ žák se orientuje v notovém zápise, používá všechny durové tóniny a takty, jednoduché hudební značky a zkratky.
- ✓ rozpozná základní hudební formy.
- ✓ seznamuje se s životem významných hudebních skladatelů, jejich životem a dílem.
- ✓ propojuje teorii a praxí.

Učivo:

- pozná a utvoří kvintakord
- sluchem pozná akordy dur, moll
- seznamuje se se synkopou a triolou
- sluchem pozná stupnici moll melodickou
- seznamuje se s významnými balety, českými operami.

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Výstupy:

- ✓ rozpozná jednotlivé výrazové prostředky, jejich změny, umí je popsat, sám také předvést
- ✓ dokáže se orientovat ve zvuku jednotlivých lidových nástrojů, umí je pojmenovat
- ✓ postihne stavbu jednoduché písně a její formu, rozlišuje jednotlivé části a umí sám sestavit jednoduchou formu písně.

Učivo:

- hudebně výrazové prostředky
- hudební nástroje v lidové hudbě melodie, rytmus, harmonie, dynamika, barva
- poslech, nácvik pomocí Orffova instrumentáře, vlastní tvorba
- ukázky poslechové, vyobrazení, pojmenování a seskupení
- délka a výška tónu v rozsahu c1 až c3
- houslový klíč, takt
- stavba, vývoj, poslech, vlastní tvorba.

7. Ročník

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy:

- ✓ žák využívá své hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- ✓ uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky zpěvu při mluvním projevu
- ✓ zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jedno i vícehlase
- ✓ dokáže ocenit vokální projev druhého.

Učivo:

- rozšiřuje hlasový rozsah g-e2
- společně s učitelem řeší problém mutace
- učí se používat falzet
- zpívá písně dur i moll. Převádí melodii z nezpěvné polohy do zpěvné pomocí transpozice
- seznamuje se s lidovou písní etnických skupin
- užívá jednohlasý i vícehlasý zpěv.

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy:

- ✓ žák reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností.
- ✓ reprodukuje, ale i vytváří různé motivy, témata, části skladeb.
- ✓ vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.
- ✓ orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů.
- ✓ tyto písně či skladby svým způsobem realizuje.

Učivo:

- vyjadřuje představy rytmické, melodické, tempové a dynamické
- používá Orffův instrumentář
- část dětí zdokonaluje hru na flétnu.

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Výstupy:

- ✓ žák rozpozná některé z tanců různých stylových období
- ✓ zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě

- ✓ na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.

Učivo:

- teoreticky i prakticky rozlišuje pantomimu, lid. tanec, výrazový tanec, společenský tanec
- pohybem reaguje na proud znějící hudby.
- orientuje se v prostoru, používá tanec v párech.
- v dirigování procvičuje zdvih, dynamiku tempo.

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Výstupy:

- ✓ vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky.
- ✓ chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvořenému celku.
- ✓ zařadí slyšenou skladbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami.
- ✓ vyhledává souvislosti mezi hudbou a jiným druhem umění.

Učivo:

- chápe vztah hudby k životnímu stylu
- poznává tance poslechem
- seznamuje se s nejznámějšími světovými balety
- posuzuje programní a absolutní hudbu, duchovní se světskou hudbou, symfonií a symfonickou básně, koncert, muzikál
- rozpozná tvorbu skladatele a interpreta.

HUDEBNÍ TEORIE A DĚJINY

Výstupy:

- ✓ žák se orientuje v notovém zápise, používá všechny durové tóniny a takty, jednoduché hudební značky a zkratky.
- ✓ rozpozná základní hudební formy.
- ✓ seznamuje se s životem významných hudebních skladatelů, jejich životem a dílem.
- ✓ porovnává hudbu umělečnickou a neumělečnickou.
- ✓ propojuje teorii a praxí.

Učivo:

- pozná a utvoří kvintakord
- sluchem pozná akordy dur, moll
- seznamuje se se synkopou a triolou
- sluchem pozná stupnici moll
- seznamuje se s díly Palestriny, Bacha, Vivaldiho, Mozarta, Beethovena, Haydna, Prokofjeva, Bernsteina, Smetany, Dvořáka.

8. Ročník

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

Výstupy:

- ✓ žák využívá své hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.
- ✓ uplatňuje získané dovednosti a návyky zpěvu i při mluvním projevu.
- ✓ zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jedno i vícehlase.
- ✓ dokáže ocenit vokální projev druhého.

Učivo:

- hlasový rozsah rozšiřuje na tóny g-f1
- zvládá techniky vokálního projevu
- orientuje se v notovém zápisu melodie
- zachycuje rytmus případně i melodii zpívané (hrané) pomocí notového zápisu.

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI**Výstupy:**

- ✓ žák reprodukuje na základě svých individuálních schopností a dovedností
- ✓ reprodukuje, ale i vytváří různé motivy, témata i části skladeb
- ✓ orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů
- ✓ tyto skladby či písně svým způsobem realizuje.

Učivo:

- sám tvoří doprovody pro jednoduché hudební formy
- tvoří doprovody pro hudebně dramatické projevy.

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI**Výstupy:**

- ✓ žák rozpozná některé z tanců různých stylových období
- ✓ zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě
- ✓ na základě individuálních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.

Učivo:

- produkuje vlastní pohybové ztvárnění, pohybem reaguje na změny rytmicko-metrické, harmonické.

POSLECHOVÉ ČINNOSTI**Výstupy:**

- ✓ žák se orientuje v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky
- ✓ chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvořenému celku
- ✓ zařadí slyšenou skladbu do stylového období a porovná ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
- ✓ vyhledává souvislosti mezi hudbou a jiným druhem umění.

Učivo:

- analyzuje hudební skladbu, zvukomalbu, pohyb melodie
- sleduje pravidelnost a nepravidelnost hudební formy
- srovnává skladbu v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly
- chápe funkci hudebních stylů a žánrů vzhledem k životu jedince
- srovnává umělé a neumělé hudby.

HUDEBNÍ TEORIE A DĚJINY**Výstupy:**

- ✓ žák se orientuje v notovém zápisu, používá jednoduché hudební značky a zkratky.
- ✓ rozpozná základní hudební formy.
- ✓ seznamuje se s životem významných hudebních skladatelů, jejich životem a dílem.
- ✓ porovnává hudbu umělé a neumělé.
- ✓ propojuje teorii s praxí.

Učivo:

- poznává základní akordické zkratky
- poznává průřez světovými dějinami od původu hudby až k hudbě 20. století
- seznamuje se s hudebními slohy: hudba středověku, gotiky, renesance, baroka, klasicismu, romantismu, impresionismu, dodekafonie, expresionismu a novoklasicismu.

9. Ročník**VOKÁLNÍ ČINNOSTI****Výstupy:**

- ✓ žák využívá své hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- ✓ uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky zpěvu i při mluvním projevu
- ✓ zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně.
- ✓ dokáže ocenit vokální projev druhého.

učivo

- upevňuje hlasové dovednosti a návyky
- dodržuje hlasovou hygienu, upevňuje hlasový rozsah
- využívá hlasu při vokálně instrumentálních aktivitách
- reprodukuje zapsané melodie.

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI**výstupy**

- ✓ žák reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností
- ✓ reprodukuje, ale i vytváří různé motivy, témata i části skladeb
- ✓ vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- ✓ orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů
- ✓ tyto písně či skladby svým způsobem realizuje.

Učivo:

- poznává další způsoby záznamu hudby
- tvoří vlastní skladby.

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI**Výstupy:**

- ✓ žák rozpoznává některé z tanců různých stylových období
- ✓ zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě
- ✓ na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.

Učivo:

- objasní pojem rytmus a metrum, doloží prakticky
- pohybem ztvární populární hudbu, používá taneční kroky.

POSLECHOVÉ ČINNOSTI**Výstupy:**

- ✓ žák se orientuje v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky
- ✓ chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvořenému celku
- ✓ zařadí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami

- ✓ vyhledává souvislosti mezi hudbou a jiným druhem umění.

Učivo:

- rozeznává všechny hudební formy
- srovnává hudbu vokální, instrumentální, lidský hlas a jeho typy
- sluchem a popisem pozná všechny skupiny hudebních nástrojů
- je interpretem hudby i kritikem, slovně vyjádří, jaká je hudba a proč
- umí popsat hudební dílo a život jejího autora
- pracuje s pojmy: inspirace, módnost, kýč
- sleduje stylovou provázanost všech kulturních žánrů určitého uměleckého slohu.

HUDEBNÍ TEORIE A DĚJINY

Výstupy:

- ✓ žák se orientuje v notovém zápise, používá všechny durové tóniny a takty, jednoduché hudební značky a zkratky
- ✓ rozpoznává základní hudební formy
- ✓ seznamuje se s životem významných hudebních skladatelů, jejich životem a dílem
- ✓ porovnává hudbu uměleckou a neuměleckou
- ✓ propojuje teorii s praxí.

Učivo:

- rozlišuje rytmus, metrum, takt, tempo
- seznamuje se s pojmem harmonie a harmonizace
- poznává průřez českými dějinami od renesance až po současnost
- poznává život a dílo českých hudebních skladatelů.

Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, jejichž principy provázejí člověka od počátku civilizace. Jsou nástrojem poznávání a utváření lidské mysli. Ve výtvarné výchově je pojímán kontakt člověka s realitou jako vzájemný vztah. Učivo je realizováno prostřednictvím tvůrčích činností, rozvíjí smyslovou citlivost, vede k uvědomování si podílu svých zkušeností na výsledku tvorby. Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura a umožňuje žákům jiné než racionální poznávání světa - poznávání okolního i svého vnitřního světa prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Toto poznání směřuje k tomu, aby se žáci naučili rozumět výtvarnému umění, aby se učili chápat výtvarnou činnost jako nedílnou součást života a bohatství společnosti. Kultivuje schopnosti žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty. Cílem předmětu je, aby si žáci prakticky osvojili potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjeli svou přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, svou fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film) a tvorba multimediální.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ

Učíme žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti. Prohlubujeme v žácích schopnost získané poznatky a dovednosti využívat ve svém životě. Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich výtvarné činnosti. Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry. Vytváříme vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Učíme žáky různým výtvarným technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru. Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení ve výtvarném vyjadřování.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání. Učíme žáky naslouchat druhým a vnímat výtvarné projevy druhých jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace. Vedeme žáky k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti a ke kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Vedeme žáka k uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince. Vedeme žáky k tvořivému přístupu ke světu, k aktivnímu překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života. Prohlubujeme v žácích pozitivní vztah k výtvarnému umění v celé oblasti výtvarné kultury. Učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Učíme žáky vnímat uměleckou tvorbu jako jedinečný způsob nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům ve společnosti i v mnohotvárném světě. Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich výtvarným projevům. Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí. V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme. Učíme žáky používat při jejich výtvarném projevu různé vhodné materiály, nástroje a techniky. Učíme žáky chránit své zdraví při práci s různými materiály a nástroji. Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Různými formami seznamujeme žáky s výtvarnými profesemi. Talentovaným žákům pomáháme při volbě vhodného povolání (studia), ve kterém budou moci plně využít a rozvinout své nadání.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

1. Ročník

SVĚT A NOVÉ OBZORY

Výstupy:

- ✓ pozná různé druhy tvarů, porovnává vlastnosti, jejich vztahy, různé přírodní materiály
- ✓ využívá a kombinuje prostředky - barva, linie, modelování a experimentuje s barvami
- ✓ snaží se míchat barvy a překrývat barvy

- ✓ učí se rozeznávat barvy teplé a studené, světlé a tmavé
- ✓ snaží se vnímat události různými smysly, uvědomuje si podíl zraku na jejím vnímání
- ✓ sestavuje předměty do neobvyklých souvislostí
- ✓ vytváří nové a neobvyklé předměty
- ✓ kombinuje linii, tvar, objem, barvu, objekty
- ✓ vyjadřuje se k tvorbě své i druhých
- ✓ ověřuje si vliv své práce na okolí, vystavuje své práce a podílí se na zlepšení prostředí školy.

Učivo:

- pojmenování jednotlivých elementů- tvar, kvalita, jejich vztahy - podobnost kontrast, struktura, rytmus
- rozlišování materiálů a nástrojů - ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kůže
- fantazijní představy
- hra s barvou
- plošné a prostorové vyjádření
- vyjádření vlastních prožitků
- souvislost zraku a ostatních smyslů - čich hmat a pohyb
- kombinace neobvyklých předmětů
- alternativní použití linie, objemu, plochy k vyjádření osobního zážitku
- tolerance a porovnávání, tvorba a interpretace uznávaných autorů
- ilustrace dětských knih
- rozdíl mezi obsahem, který sám vkládá
- instalace výstavy
- vkus a nevkus interiéru.

2. Ročník

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Výstupy:

- ✓ žák uplatňuje sám sebe ve výtvarném projevu
- ✓ vymýšlí, mění a dotváří různé techniky
- ✓ rozvíjí smysl pro výtvarný rytmus
- ✓ seznamuje se s různými technikami koláže a uměleckou tvořivostí
- ✓ pozná rozdíly ve výtvarném vyjadřování předních ilustrátorů dětských knih
- ✓ ověří si souvislost mezi detailem a celkem
- ✓ chápe rozdíl mezi obrazem a ilustrací
- ✓ vnímá souvislost mezi pohádkovou postavou a prostředím, v němž žije.

Učivo:

- pokus o zachycení děje, vyprávění příběhu
- hra s barvou, míchání barev
- kresba, malba, kombinované techniky
- práce s přírodními materiály
- pravidelné střídání prvků a barvy
- tvar předmětů
- proměny v čase
- ilustrátoři dětské knihy
- besedy o umění
- animovaný, kreslený film
- kolektivní a individuální práce.

3. Ročník

OBJEVOVÁNÍ SVĚTA PŘÍRODY

Výstupy:

- ✓ rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů a zážitků a představ
- ✓ interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.

Učivo:

- pozorování přírodnin, rozlišování tvarů, struktury, jejich kombinace a výtvarné dotváření
- chápání přírody ve smyslu prostředí života (krajina jako prostředí pro rostliny, zvířata a lidi)
- barevnost krajiny a její proměny v průběhu roku
- příroda - běh času - roční období
- estetické ocenění krásy přírody
- pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů (tvar, objem, kvalita, textura) a jejich vztahy (podobnost, kontrast, struktura, rytmus)
- rozlišování jednotlivých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže).

POZNÁVÁNÍ A PROŽÍVÁNÍ SVĚTA DÍTĚTE

Výstupy:

- ✓ rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů a zážitků a představ
- ✓ interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
- ✓ na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.

Učivo:

- fantazijní představy, hra s barvou
- plošné a prostorové vyjádření
- originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků.

SVĚT, KTERÝ DĚTI POZORUJÍ, KTERÝ POCIŤUJÍ A KTERÉMU NASLOUCHAJÍ

Výstupy:

- ✓ v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- ✓ interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.

Učivo:

- souvislost zraku a ostatních smyslů (čich, hmat, sluch, chuť) a pohybu
- kombinace neobvyklých předmětů, alternativní použití linie, objemu, plochy a textury k vyjádření osobního zážitku
- hračky v životě dětí
- členění plochy s využitím libovolných geometrických prvků, barevná kompozice
- rytmické řešení plochy s využitím různých prvků a střídání barev

- seznámení se s významnými osobnostmi výtvarného umění (např. Josef Lada, Ondřej Sekora, Adolf Born, Helena Zmatlíková).

4. Ročník

OBJEVOVÁNÍ SVĚTA PŘÍRODY

Výstupy:

- ✓ užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu
- ✓ při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy
- ✓ osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)
- ✓ porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.

Učivo:

- zanechávání otisků, podoby tváře
- zapouštění barev, barvy podzimu
- pokusy o vyjádření věcí a přírodnin
- práce s keramickou hlinou
- estetický vztah člověka k přírodě.

POZNÁVÁNÍ A PROŽÍVÁNÍ SVĚTA DÍTĚTE

Výstupy:

- ✓ při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
- ✓ užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu
- ✓ osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)
- ✓ nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.

Učivo:

- poznávání sama sebe
- zážitky ze života dětí - kresba, návštěva výstavy
- spojení obrázku a slova.

SVĚT, KTERÝ DĚTI POZORUJÍ, KTERÝ POCÍTUJÍ A KTERÉMU NASLOUCHAJÍ

Výstupy:

- ✓ při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
- ✓ při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy

- ✓ nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
- ✓ porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.

Učivo:

- výtvarné osvojování přírody - malba, zapouštění barev
- barvy podzimu - ovoce, zelenina
- využití funkce barvy k vytváření fantazie
- poznávání vlastností materiálu
- ukázky výtvarného umění se zřetelem na různé způsoby výtvarného vyjadřování
- hodnocení světa kolem nás
- zážitky ze života dětí - kresba, návštěva výstavy
- linie - zkouška různých možností (lepení nitě, práce s tuší)
- hra se zobrazovanými objekty - doplňování
- dekorativní práce, práce s modelovací hmotou
- seznamování dětí s principem negativní kresby
- estetický vztah člověka k přírodě
- vyjadřování výtvarných kontrastů
- spojení obrázku a slova
- výtvarné vyjádření požitků z jiných uměleckých okruhů.

5. Ročník

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Výstupy:

- ✓ při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů
- ✓ užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu
- ✓ při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností
- ✓ porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.

Učivo:

- prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostí a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru
- uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření
- reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly
- smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama).

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Výstupy:

- ✓ při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností
- ✓ osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření
- ✓ nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.

Učivo:

- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby
- typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama
- přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání).

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Výstupy:

- ✓ nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání dalšími smysly
- ✓ porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
- ✓ nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.

Učivo:

- osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací
- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření
- proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění.

6. Ročník

KRESEBNÉ STUDIE

Výstupy:

- ✓ vybírá a vytváří škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a uplatňuje je pro vlastní vyjádření.

Učivo:

- jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů.

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Výstupy:

- ✓ užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.

Učivo:

- souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů.

MALBA

Výstupy:

- ✓ užívá prostředky pro zachycení vizuálních jevů.

Učivo:

- teorie barev - teplé a studené barvy.

PLASTICKÁ A PROSTOROVÁ TVORBA.

Výstupy:

- ✓ vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření.

Učivo:

- papír, modelína.

SUBJEKTIVNÍ VYJÁDŘENÍ FANTASTICKÝCH PŘEDSTAV

Výstupy:

- ✓ porovnává na konkrétních případech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření.

Učivo:

- kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků - uplatnění při vlastní tvorbě.

PŘÍRODNÍ MOTIVY

Výstupy:

- ✓ ověřuje účinky obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.

Učivo:

- rostliny, neživá příroda, živočichové, člověk, náš svět, vesmír, pohádkové bytosti.

LIDSKÁ FIGURA

Výstupy:

- ✓ vybírá a vytváří co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, osobitých výsledků představ a poznatků.

Učivo:

- tvarová a barevná kompozice.

DEKORAČNÍ PRÁCE

Výstupy:

- ✓ užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností.

Učivo:

- využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů.

TEMATICKÉ PRÁCE

Výstupy:

- ✓ ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření.

Učivo:

- dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru.

BAREVNÉ VYJÁDŘENÍ

Výstupy:

- ✓ užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.

Učivo:

- odstín - sytost, harmonie, kontrast.

7. Ročník**KRESEBNÉ STUDIE****Výstupy:**

- ✓ vybírá a vytváří co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů: uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků a pro získání osobitých výsledků.

Učivo:

- linie, tvar, objem.

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI**Výstupy:**

- ✓ užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.

Učivo:

- souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů.

MALBA**Výstupy:**

- ✓ užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá i metody uplatňované v současném umění.

Učivo:

- teorie barev - teplé a studené barvy.

PLASTICKÁ A PROSTOROVÁ TVORBA**Výstupy:**

- ✓ porovnává na konkrétních případech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření.

Učivo:

- společná práce na jednom objektu - koordinace, komunikace.

NAUKA O PERSPEKTIVĚ**Výstupy:**

- ✓ ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření a nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.

Učivo:

- umístění na plochu, velikost objektů.

SUBJEKTIVNÍ VYJÁDŘENÍ FANTASTICKÝCH PŘEDSTAV**Výstupy:**

- ✓ užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.

Učivo:

- využití různorodých materiálů a výtvarných postupů - kombinované techniky.

PŘÍRODNÍ MOTIVY

Výstupy:

- ✓ ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření a nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.

Učivo:

- zvětšování, zmenšování, detail, celek.

LIDSKÁ FIGURA

Výstupy:

- ✓ užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.

Učivo:

- proporcionalita.

DEKORAČNÍ PRÁCE

Výstupy:

- ✓ užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.

Učivo:

- písmo
- dekorace
- interiér.

TEMATICKÉ PRÁCE

Výstupy:

- ✓ užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.

Učivo:

- zpracování motivů ze života dětí a dospělých.

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Výstupy:

- ✓ vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů: uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.

Učivo:

- přenášení prostoru na plochu
- záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek.

BARVA

Výstupy:

- ✓ vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů: uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.

Učivo:

- barevné vyjádření- využití ve volné tvorbě i praktickém užití.

8. Ročník

KRESEBNÉ ETUDY

Výstupy

- ✓ vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.

Učivo:

- etuda s linií jako výtvarným prostředkem
- praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů.

GRAFICKÉ TECHNIKY

Výstupy:

- ✓ užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.

Učivo:

- tisk z koláže.

TEMATICKÉ PRÁCE

Výstupy:

- ✓ vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření.

Učivo:

- témata ze života dětí i dospělých.

ZDOKONALOVÁNÍ TECHNIK KRESBY

Výstupy:

- ✓ rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.

Učivo:

- způsoby stínování
- kontrast.

PRÁCE S NETRADIČNÍMI MATERIÁLY

Výstupy:

- ✓ vychází ze svých znalostí souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.

Učivo:

- kombinace materiálů
- využití materiálů a věcí, které děti obklopují.

OBJEMOVÉ VYJÁDŘENÍ NÁMĚTU BARVAMI

Výstupy:

- ✓ porovnává na konkrétních případech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření.

Učivo:

- valéry barev.

PERSPEKTIVA

Výstupy:

- ✓ ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci.

Učivo:

- lineární perspektiva.

PRÁCE S INTERNETEM**Výstupy:**

- ✓ užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění.

Učivo:

- výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě.

MALBA**Výstupy:**

- ✓ vybírá a vytváří co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů: uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich.

Učivo:

- správná technika malby - zvládnutí větší plochy.

KRESBA**Výstupy:**

- ✓ vybírá a vytváří co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů: uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.

Učivo:

- techniky kresby - tužka, pero.

PRÁCE S UMĚLECKÝM DÍLEM**Výstupy:**

- ✓ vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů: uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.

Učivo:

- umění do 20. století.

KOLEKTIVNÍ PRÁCE**Výstupy:**

- ✓ vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů: uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.

Učivo:

- společná práce – komunikace.

TVORBA Z FANTAZIE**Výstupy:**

- ✓ užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.

Učivo:

- kombinace představ a znalostí.

PRÁCE V PLENÉRU

Výstupy:

- ✓ užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění.

Učivo:

- krajinomalba.

9. Ročník

KRESEBNÉ ETUDY

Výstupy:

- ✓ vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.

Učivo:

- etuda s linií jako výtvarným prostředkem
- různé typy zobrazení
- využívání kompozičních principů (zlatý řez).

GRAFICKÉ TECHNIKY

Výstupy:

- ✓ užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.

Učivo:

- tisk z koláže.

PRÁCE S UMĚLECKÝM DÍLEM

Výstupy:

- ✓ užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění.

Učivo:

- teoretické práce- na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování
- seznamují se s hlavními současnými trendy výtvarného umění.

TEMATICKÉ PRÁCE

Výstupy:

- ✓ vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.

Učivo:

- tematické práce dle vlastních námětů.

ZDOKONALOVÁNÍ TECHNIK KRESBY

Výstupy:

- ✓ rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.

Učivo:

- stínování
- kontrast.

PRÁCE S NETRADIČNÍMI MATERIÁLY

Výstupy:

- ✓ interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti.

Učivo:

- kombinace materiálů
- využití materiálů dle vlastního výběru.

OBJEMOVÉ VYJÁDŘENÍ NÁMĚTU BARVAMI

Výstupy:

- ✓ porovnává na konkrétních případech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření.

Učivo:

- subjektivní barevná škála.

PERSPEKTIVA

Výstupy:

- ✓ ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci.

Učivo:

- perspektiva-zdokonalování.

PRÁCE S POČÍTAČEM

Výstupy:

- ✓ užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění.

Učivo:

- výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě.

MALBA

Výstupy:

- ✓ vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů: uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků.

Učivo:

- technika akvarelu a pastel.

KOMPLEMENTÁRNÍ BARVY

Výstupy:

- ✓ vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů: uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.

Učivo:

- textura barev.

ZACHYCENÍ POHYBU

Výstupy:

- ✓ užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích.

Učivo:

- jednoduchá animace.

TVORBA Z FANTAZIE

Výstupy:

- ✓ užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.

Učivo:

- kombinace představ a znalostí.

PRÁCE V PLENÉRU

Výstupy:

- ✓ užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění.

Učivo:

- krajinomalba.

Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování). Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování).

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy.

Vzdělávací oblast člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Přírodopis a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova.

Vyučovací předmět Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí

- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci.

Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Hlavním cílem vyučovacího předmětu je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu jako významného činitele působícího na zdravotní stav a harmonický rozvoj dítěte. Vede žáky k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, současně i k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, kdy si zvykají na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti, i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků. Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat. Vede žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo v jiné pohybové aktivitě. Takový vztah k pohybovým aktivitám lze rozvíjet jen v atmosféře důvěry, úzké spolupráce a radostného prožitku z pohybového výkonu.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ

Vedeme žáka ke kritickému myšlení, k uvážlivým rozhodnutím, k zodpovědnosti za svá rozhodnutí. Uplatňujeme individuální přístup k žákovi.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Vedeme k naslouchání druhých, k porozumění, k vhodným reakcím, k diskuzím a k vhodné argumentaci a obhajobě svých názorů. Podporujeme žáky v tom, aby pozitivně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali je jako prostředek k překonávání aktuálních negativních tělesných i duševních stavů.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Vedeme k samostatnému pozorování a experimentování. Učíme porovnávat výsledky a vyvozovat z nich závěry. Netolerujeme agresivní, hrubé a vulgární chování. Vedeme žáky k

pozitivní prezentaci a reprezentaci školy a svojí osoby na veřejnosti. Vedeme žáky k čestnému jednání v duchu „fair play“.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Umožňujeme vnímat problematické situace ve škole i mimo ni, rozpoznat a pochopit problém. Vedeme k přemýšlení o nesrovnalostech i jejich příčinách, k naplňování způsobu řešení problémů a k využití vlastního úsudku a zkušeností.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Učíme žáky samostatně řešit a aplikovat osvědčené postupy.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Vedeme k účinné spolupráci ve skupině a k přijímání různých rolí v pracovní činnosti. Při kázeňských problémech se snažíme zjistit jejich motiv (příčinu). Vedeme žáky k ochraně jejich zdraví.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

1. Ročník

ATLETIKA

Výstupy:

- ✓ uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech za pomoci učitele
- ✓ dovede se samostatně převléci do cvičebního úboru
- ✓ reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele
- ✓ zvládá základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem
- ✓ zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodů míčkem.

Učivo:

- pojmy - běh, skok, hod
- zjednodušené startovní povely a signály
- vhodné oblečení.

BĚH

Výstupy:

- ✓ zvládá základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem
- ✓ zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodů míčkem
- ✓ reaguje na základní pokyny a gesta učitele.

Učivo:

- průpravná cvičení pro běh
 - základy nízkého a polovysokého startu
 - rychlý běh na 20 - 40m.

SKOK

Výstupy:

- ✓ zvládá kotoul vpřed, vzad, skoky prosté snožmo
- ✓ uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit.

Učivo:

- průpravné cviky
 - odraz z místa
 - skoky do dálky z místa.

HOD

Výstupy:

- ✓ reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele
- ✓ zvládá základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem
- ✓ zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem
- ✓ zvládá se soustředit na cvičení.

Učivo:

- průpravná cvičení pro hod kriketovým míčkem
- hod míčkem z místa.

GYMNASTIKA, ZÁKLADNÍ POJMY

Výstupy:

- ✓ uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních
- ✓ zvládá alespoň pasivně základní pojmy osvojených cviků
- ✓ zvládá základní gymnastické držení těla
- ✓ zvládá se soustředit na cvičení
- ✓ uvědomuje si, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze
- ✓ zvládá kotoul vpřed, vzad, skoky prosté snožmo.

Učivo:

- základní bezpečnostní pravidla
- vhodné oblečení
- základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy náčiní a náradí
- gymnastické držení těla a soustředění na cvičení.

AKROBACIE

Výstupy:

- ✓ uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních
- ✓ zvládá se soustředit na cvičení
- ✓ uvědomuje si, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze
- ✓ zvládá kotoul vpřed, vzad, skoky prosté snožmo
- ✓ zvládá základy chůze na lavičce s dopomocí učitele.

Učivo:

- průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed
- kotoul vpřed
- průpravná cvičení pro kotoul vzad
- kotoul vzad.

PŘESKOK

Výstupy:

- ✓ uvědomuje si, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze
- ✓ uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech a za pomoci učitele je dodržuje.

Učivo:

- výskoky do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu
- průpravná cvičení pro odraz.

LAVIČKA, Kladinka

Výstupy:

- ✓ zvládá základy chůze na lavičce s dopomocí učitele

- ✓ uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech a za pomoci učitele je dodržuje.

Učivo:

- chůze na lavičce s dopomocí
- běh po lavičce.
- přeskok lavičky.

RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA

Výstupy:

- ✓ reaguje na základní pokyny a gesta učitele
- ✓ uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s představou, rytmem, příběhem, pohádkou.

Učivo:

- zásady bezpečnosti při gymnastických činnostech
- rytmizace
- vhodné oblečení a obutí
- základní pohyb těla a jeho částí - chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla
- tvořivé vyjádření rytmu pohybem.

POHYBOVÉ HRY

Výstupy:

- ✓ uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit
- ✓ zvládá některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV
- ✓ zvládá v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty (mimo tělocvičné náčiní).

Učivo:

- základní organizační povely
- realizaci her, pravidla her
- bezpečnost při různých hrách
- využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám.

SPORTOVNÍ HRY

Výstupy:

- ✓ uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s představou, rytmem, příběhem, pohádkou
- ✓ uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech a za pomoci učitele je dodržuje
- ✓ zvládá házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti.

Učivo:

- náčiní, oblečení pro sportovní hry
- základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách
- držení míče jednoruč a obouruč
- manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti
- základní přihrávky rukou.

2. Ročník

ATLETIKA

Výstupy:

- ✓ reaguje na základní pokyny a povely k osvojování činnosti a její organizaci
- ✓ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti
- ✓ zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodů míčkem

- ✓ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech.

Učivo:

- běh střídaný s chůzí
- běh přes překážky, např. v přírodě
- štafetový běh
- rychlý běh do 40 metrů
- skok z místa a skok daleký s rozběhem
- přeskok přes motouz ve výšce kolem 50 cm a přes lavičky
- hod míčkem na dálku
- hod na cíl.

GYMNASTIKA

Výstupy:

- ✓ reaguje na základní pokyny a povely k osvojování činnosti a její organizaci
- ✓ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti
- ✓ zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí, základy tance
- ✓ uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech.

Učivo:

- upevnit správný kotoul vpřed i z chůze
- kotoul napřed ze stoje spojitelného a rozkročného
- stoj s oporou o lopatky a záloktí
- stoj na jedné noze
- sed zkřížmo střídaný se vztykem bez pomoci rukou
- cvičení na lavičkách (chůze vpřed i vzad, lezení ve vzporu dřepmo s uchopením lavičky ze stran, cvičení v sedu rozkročmo)
- cvičení na žebřinách, švédské bedně.

RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA

Výstupy:

- ✓ reaguje na základní pokyny a povely k osvojování činnosti a její organizaci
- ✓ zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí, základy tance
- ✓ uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech
- ✓ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech.

Učivo:

- rytmizace jednoduchých pohybů podle písni
- pohyb v dvoudobém taktu v písni
- chůze do rytmu i s písni do pochodu v zástupu
- přísunný krok, cval stranou, poskočný krok
- střídání chůze a běhu - nepravidelné, pravidelné
- rozcvičky k procvičení koordinace pohybů v trojdobém a čtyřdobém taktu.

SPORTOVNÍ A POHYBOVÉ HRY

Výstupy:

- ✓ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti
- ✓ zvládá elementární herní činnosti, jednoduché hry se zjednodušenými pravidly
- ✓ spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- ✓ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech.

Učivo:

- přihrávky a chytání obouruč na místě

- vrchní přihrávka jednoruč na místě i při chůzi
- běh nebo chůze s házením míčem o zem
- míčové hry.

PLAVÁNÍ

Výstupy:

- ✓ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti
- ✓ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech.

Učivo:

- základní plavecký výcvik.

3. Ročník

ATLETIKA

Výstupy:

- ✓ spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- ✓ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
- ✓ spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- ✓ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- ✓ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci
- ✓ zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodů míčkem, z chůze i rozběhu
- ✓ zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu.

Učivo:

- základní pojmy- základy bezpečnosti při atletických činnostech, vhodné oblečení
- startovní povely, základy techniky běhů, skoků a hodů
- běh-průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti
- běžecká abeceda
- nízký start na povel
- rychlý běh do 60m
- vytrvalostní běh v terénu až do 10minut (dle výkonnosti žáků)
- skok- průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti
- skok do dálky, s rozběhem
- hod- průpravná cvičení pro hod míčkem
- hod míčkem z chůze (postupné spojení s rozběhem)
- hod míčkem -propojení rozběhu s odhodem.

GYMNASTIKA

Výstupy:

- ✓ spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- ✓ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
- ✓ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- ✓ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

- ✓ uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy
- ✓ zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením
- ✓ zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí, základy tance.

Učivo:

- základní pojmy
- základní cvičební polohy, postoje a pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní (aktivně)
- základní záchrana a pomoc při gymnastickém cvičení, vhodné oblečení
- průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů
- akrobacie
- kotoul vpřed a jeho modifikace
- kotoul vzad a jeho modifikace
- přeskok
- průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku
- přeskok 2 - 4 dílů bedny odrazem z můstku
- lavička - chůze bez pomoci (různé obměny).

RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA

Výstupy:

- ✓ spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- ✓ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
- ✓ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- ✓ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci
- ✓ zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením
- ✓ zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí, základy tance.

Učivo:

- tvořivé vyjádření rytmu pohybem
- základní tance založené na taneční chůzi a běhu (klusu)
- základní tance založené na kroku poskočném, přeměnném
- bezpečnost při gymnastických činnostech.

POHYBOVÉ HRY

Výstupy:

- ✓ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
- ✓ spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- ✓ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- ✓ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci
- ✓ zvládá elementární herní činnosti, zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly.

Učivo:

- přihrávky obouruč na místě (ve dvojicích, ve skupinách)
- vrchní přihrávka jednoruč na místě i při chůzi
- chytání obouruč na místě

- běh nebo chůze - driblování
- míčové hry
- bezpečnost při různých druzích her.

TURISTIKA A POHYB V PŘÍRODĚ

Výstupy:

- ✓ spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- ✓ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.

Učivo:

- chůze v terénu, překonávání překážek
- chování v dopravních prostředcích
- pozorování přírody, odhady vzdáleností.

PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ A JINÁ CVIČENÍ

Výstupy:

- ✓ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
- ✓ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- ✓ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci
- ✓ uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy
- ✓ zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.

Učivo:

- pořadová cvičení a chůze
- základní postoje (pozor, pohov)
- základní povely
- nástup na značky, do řad, do družstev
- chůze do rytmu
- průpravná cvičení - rozcvičky k procvičení koordinace pohybů a zahřátí organismu.

PLAVÁNÍ

Výstupy:

- ✓ spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- ✓ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci
- ✓ uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy
- ✓ zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.

Učivo:

- základní plavecký výcvik.

4. Ročník

ATLETIKA

Výstupy:

- ✓ podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti

- ✓ zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- ✓ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
- ✓ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- ✓ jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- ✓ orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace.

Učivo:

- základní pojmy
- základní disciplíny, části běžecké dráhy
- skokanský sektor, pomůcky pro měření výkonů, úprava doskočiště
- základní techniky běhů, skoků, hodů
- startovní povely
- základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů
- běh
- průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti
- skok do dálky s rozběhem
- základy rozměření rozběhu
- hod
- průpravná cvičení pro hod míčkem
- hod míčkem s rozběhem
- spojení rozběhu s odhodem.

GYMNASTIKA

výstupy

- ✓ podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- ✓ zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- ✓ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
- ✓ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- ✓ jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- ✓ užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.

Učivo:

- základní pojmy
- základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu
- názvy používaného náradí a náčiní
- základní záchrana a pomoc
- průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly a rychlosti
- akrobacie
- kotoul vpřed a jeho modifikace, kotoul vzad a jeho modifikace

- průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou
- stoj na rukou s dopomocí
- přeskok
- průpravná cvičení pro nácvik odrazu z můstku
- skrčka přes kozu (bednu) našir odrazem z můstku
- roznožka přes kozu našir odrazem z můstku
- lavička
- chůze bez dopomoci a s různými obměnami.

RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA

Výstupy:

- ✓ podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- ✓ zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- ✓ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
- ✓ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- ✓ jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- ✓ užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- ✓ orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace.

Učivo:

- základní hudebně pohybové vztahy (rytmus, tempo, takt, melodie)
- základy estetického pohybu těla a jeho částí
- změny poloh, obměny tempa rytmu
- základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném
- taneční krok 2/4 a 3/4
- základy cvičení s náčiním (šátek, míč, švihadlo) při hudebním doprovodu.

SPORTOVNÍ A POHYBOVÉ HRY

Výstupy:

- ✓ podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- ✓ zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- ✓ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
- ✓ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- ✓ jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- ✓ jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví

- ✓ užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- ✓ orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace.

Učivo:

- variace her jednoho druhu
- využití přírodního prostředí pro pohybové hry
- využití netradičního náčiní
- pravidla zjednodušených sportovních her
- základní organizace utkání
- vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry
- přihrávka jednoruč a obouruč
- chytání míče jednoruč a obouruč
- vedení míče (dribling)
- střelba jednoruč a obouruč na koš
- pohyb s míčem a bez míče, zastavení
- průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel.

5. Ročník

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Výstupy:

- ✓ podílí se na realizaci pravidelného režimu: uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení
- ✓ zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- ✓ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.

Učivo:

- význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu
- příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení
- zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační a relaxační cvičení
- rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu
- hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity
- bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru.

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Výstupy:

- ✓ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení
- ✓ jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- ✓ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- ✓ užívá při pohybové činnosti základní osvojené tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.

Učivo:

- pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity
- základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí
- rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, jednoduché tance
- základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem
- základy sportovních her - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním
- turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody
- další pohybové činnosti a soutěže.

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ**Výstupy:**

- ✓ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- ✓ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci
- ✓ změří základní pohybové výkony a porovnává se s předchozími výsledky
- ✓ orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získává potřebné informace.

Učivo:

- komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály
- organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí
- zásady jednání a chování
- pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží
- měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů
- zdroje informací o pohybových činnostech.

6. Ročník**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ****Výstupy:**

- ✓ aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu
- ✓ usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti
- ✓ samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly
- ✓ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobuje jim svou činnost.

Učivo:

- význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců
- zdravotně orientovaná zdatnost -kondiční programy, manipulace se zatížením
- hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech
- strečink.

POHYBOVÉ DOVEDNOSTI**Výstupy:**

- ✓ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

- ✓ posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.

Učivo:

- pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity
- gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí
- estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním;
- kondiční formy cvičení pro daný věk žáků
- úpoly - základy sebeobrany
- atletika - rychlý běh, vytrvalý běh v terénu, skok do dálky, vrh koulí
- sportovní hry - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie
- lyžování, snowboarding, bruslení (podle podmínek) - běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu,
- bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku;
- další (i netradiční) pohybové činnosti
- sportovní turnaje mezi žáky základních škol.

POHYBOVÉ UČENÍ

Výstupy:

- ✓ naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- ✓ dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.

Učivo:

- komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu,
- vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech
- organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování
- pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží
- měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování.

7. Ročník

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Výstupy:

- ✓ aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- ✓ samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly
- ✓ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobuje jim svou činnost.

Učivo:

- význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců
- zdravotně orientovaná zdatnost -kondiční programy, manipulace se zatížením
- hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech
- strečink.

POHYBOVÉ DOVEDNOSTI

Výstupy:

- ✓ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- ✓ posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.

Učivo:

- pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity
- gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí
- estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků;
- úpoly - základy sebeobrany
- atletika - rychlý běh, vytrvalý běh v terénu, skok do dálky nebo do výšky, vrh koule
- sportovní hry - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie
- lyžování, snowboarding, bruslení (podle podmínek) - běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech
- další (i netradiční) pohybové činnosti
- sportovní turnaje mezi žáky základních škol.

POHYBOVÉ UČENÍ

Výstupy:

- ✓ naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- ✓ dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- ✓ rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- ✓ sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.

Učivo:

- komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu,
- vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech
- organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování
- pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží
- zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech
- měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování.

8. Ročník

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Výstupy:

- ✓ aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- ✓ samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly

- ✓ odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.

Učivo:

- význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců
- zdravotně orientovaná zdatnost -kondiční programy, manipulace se zatížením
- hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech
- strečink.

POHYBOVÉ DOVEDNOSTI

Výstupy:

- ✓ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- ✓ posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.

Učivo:

- pohybové hry- s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity
- gymnastika- akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí
- estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem- základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním
- kondiční formy cvičení pro daný věk žáků
- úpoly-základy sebeobrany
- atletika- rychlý běh, vytrvalý běh v terénu, skok do dálky nebo do výšky, vrh koulí
- sportovní hry - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie
- lyžování, snowboarding, bruslení (podle podmínek) - běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku
- turistika a pobyt v přírodě příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy a tepla
- další (i netradiční) pohybové činnosti
- sportovní turnaje mezi žáky základních škol.

POHYBOVÉ UČENÍ

Výstupy:

- ✓ užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- ✓ naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- ✓ dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- ✓ rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- ✓ sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- ✓ zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.

Učivo:

- komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech
- organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj- výběr, ošetřování
- pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží
- zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech
- měření výkonů a posuzování pohybových dovedností- měření, evidence, vyhodnocování.

9. Ročník

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Výstupy:

- ✓ aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- ✓ samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly
- ✓ odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- ✓ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobuje jim svou činnost.

Učivo:

- význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců
- zdravotně orientovaná zdatnost -kondiční programy, manipulace se zatížením
- hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech
- strečink.

POHYBOVÉ DOVEDNOSTI

Výstupy:

- ✓ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- ✓ posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.

Učivo:

- pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity
- gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí
- estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním
- kondiční formy cvičení pro daný věk žáků
- úpoly- základy sebeobrany
- atletika- rychlý běh, vytrvalý běh v terénu, skok do dálky nebo do výšky, vrh koulí
- sportovní hry- herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie
- lyžování, snowboarding, bruslení (podle podmínek) - běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku
- další (i netradiční) pohybové činnosti
- sportovní turnaje mezi žáky základních škol.

POHYBOVÉ UČENÍ

Výstupy:

- ✓ užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- ✓ naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- ✓ dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- ✓ rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- ✓ sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- ✓ zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- ✓ zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.

Učivo:

- komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu,
- vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech
- organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování
- pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží
- zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech
- měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování.

Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění.

Člověk a svět práce

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je rozdělen na okruhy: Práce s technickými materiály, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, Svět práce. Tematický okruh Svět práce je určen pro 8. a 9. ročník. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém,

který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

KOMPETENCE K UČENÍ

Učíme žáky pracovat s různými materiály a osvojovat si základní pracovní dovednosti a návyky. Žáky soustavně vedeme k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny. Vedeme žáky k odpovědnému rozhodování o dalším profesním zaměření, a proto je orientujeme v různých oborech lidské činnosti. Vedeme žáky k osvojení potřebných poznatků a dovedností pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Žáci získávají základní představu a poznatky o technice a technické činnosti. Vybavujeme žáky pro další život tak, aby dovedli řešit běžné technické problémy. Učíme je přesnosti v myšlení i v provádění technických činností a odpovědnosti za výsledky. V oblasti zabývající se přípravou pokrmů rozšiřujeme znalosti žáků z technologie přípravy pokrmů. Žáci mají možnost prostřednictvím praktických činností získat poznatky o životních faktorech a jejich vlivu na růst rostlin. Seznamují se s pěstováním zeleniny a léčivek, což má význam pro vyplnění volného času a přiblížení člověka k přírodě.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Dáváme žákům prostor pro vyjádření prostoru, činnosti popisujeme a žáci porovnávají výsledky své práce a obhajují je.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Žáky učíme plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně a v týmu. Vedeme žáky k ohleduplnosti a uznání práce druhých.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Žáky vedeme k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků. Posilujeme motorické dovednosti. Rozšiřujeme informovanost o možnostech jejich budoucího uplatnění.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Vedeme žáky k vytrvalosti. Snažíme se ovlivnit stravovací zvyklosti žáků ve smyslu zdravé výživy. Vytváříme vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Obor se zaměřuje na pracovní dovednosti a návyky v předmětu pracovní činnosti. Ten je rozdělen do několika oblastí. Vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za její výsledky. Žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a chápou práci jako příležitost k seberealizaci.

Oblast Svět práce usnadní orientaci v různých oborech lidské činnosti a vede ke správné volbě profesního zaměření.

1. Ročník

PRACUJEME S MATERIÁLY

Výstupy:

- ✓ rozlišuje různé druhy materiálu, jeho vlastnosti, předvádí správné způsoby zacházení s materiálem
- ✓ porovnává vlastnosti zpracovaného materiálu
- ✓ ověřuje vlastnosti materiálu v praxi
- ✓ zhotovuje jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činnosti
- ✓ rozpoznává jednoduché pracovní pomůcky, nářadí a předvede jak s nimi zacházet
- ✓ popisuje jednoduchý pracovní postup
- ✓ uplatňuje vlastní zkušenosti
- ✓ napodobuje předváděnou práci
- ✓ se spolužáky ve skupině vypracovává jednoduchý záznam na nástěnnou tabuli
- ✓ organizuje práci skupiny, dodržuje organizační řád
- ✓ podle vzorového výrobku a výkladu vyrábí vlastní výrobek
- ✓ prokazuje samostatnost v úpravě pracovního místa, udržuje čistotu a pořádek
- ✓ příkladně plní povinnosti služby
- ✓ bezpečně zachází s elementárními nástroji, pomůckami, stavebnicemi
- ✓ předvede ošetření drobného poranění
- ✓ sestaví jednoduché modely dle vlastního rozhodnutí, návrhu, plánu
- ✓ zkontroluje, zda výrobek odpovídá modelu nebo předloze
- ✓ uvede jednoduchý pracovní postup
- ✓ bezpečně zachází s díly stavebnice
- ✓ podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím
- ✓ pečuje o pokojové rostliny.

Učivo:

- práce s materiálem
 - přírodniny, modelovací hmota, papír
 - karton, textil, drát, kov, plasty
 - vlastnosti materiálu, užití v praxi
 - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční práci
 - jednoduché pracovní postupy
 - organizace práce, technologická kázeň
 - grafická komunikace, technické náčrty a výkresy, technické informace
 - hygiena a bezpečnost práce
 - práce montážní a demontážní
 - stavebnice, sestavování modelů, montáž a demontáž
 - práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem,
 - bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu
 - lidové zvyky, tradice, řemesla
 - ošetřování květin
 - jednoduchá úprava stolu, pravidla chování.

2. Ročník

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Výstupy:

- ✓ rozliší různé druhy materiálů, popíše jejich vlastnosti, rozhodne o jejich použití v praxi
- ✓ pojmenuje jednoduché pracovní pomůcky a nástroje a dovede je správně použít

- ✓ napodobí průběh předváděné práce
- ✓ podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím
- ✓ udržuje pořádek a čistotu pracovního místa.

Učivo:

- vlastnosti drobného materiálu a využití v praxi
 - přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, plast
 - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje
 - jednoduché pracovní postupy
 - hygiena a bezpečnost práce.

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Výstupy:

- ✓ podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím
- ✓ udržuje pořádek a čistotu pracovního místa
- ✓ podle návodu i podle vlastní fantazie sestaví jednoduchý model
- ✓ vysvětlí jednoduchý pracovní postup.

Učivo:

- stavebnice, sestavování modelů
 - práce montážní a demontážní
 - práce s předlohou, návodem.

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Výstupy:

- ✓ udržuje pořádek a čistotu pracovního místa
- ✓ vysvětlí jednoduchý pracovní postup
- ✓ provede jednoduché pěstitelské práce.

Učivo:

- výživa rostlin, půda, osivo
- pěstování rostlin ze semene.

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Výstupy:

- ✓ připraví tabuli pro jednoduché stolování
- ✓ předvede správné chování při stolování.

Učivo:

- jednoduchá úprava stolu
 - pravidla chování u stolu
 - základy zdravé výživy.

3. Ročník

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Výstupy:

- ✓ vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- ✓ pracuje podle slovního návodu a předlohy
- ✓ rozpozná jednoduché pracovní pomůcky a nářadí a předvede, jak s nimi správně zacházet
- ✓ bezpečně zachází s elementárními nástroji a pomůckami.

Učivo:

- materiál:

- provázky, sláma, přírodniny(semínka, listy, plody, větvičky ..), špejle, drátky, korek, krabičky, papír- karton
- nástroje a další materiál: nůžky, nůž, tupá jehla, bavlnka, lepidlo, zavírací špendlíky aj.
- techniky práce: propichování, spojování, ohýbání, stříhání, nalepování, slepování, lisování, skládání tvarů
- seznamování se s nástroji a pomůckami, s účelem jejich použití.

PRÁCE S PAPIREM

Výstupy:

- ✓ pracuje podle slovního návodu a předlohy
- ✓ rozliší různé druhy materiálu, jeho vlastnosti a různé způsoby zacházení
- ✓ rozpozná jednoduché pracovní pomůcky a nářadí a předvede, jak s nimi správně zacházet
- ✓ bezpečně zachází s elementárními nástroji a pomůckami.

Učivo:

- vlastnosti papíru, pojmenování druhů papíru
 - zpracováváme pomocí: nůžek, nože, lepidla, kolíků
 - technika práce: překládání, ořezávání přestřižení, vytrhávání, skládání, slepování, nalepování
 - příklady výrobků: podložky z propletených proužků, záložky do knih aj.
 - ozdoby na vánoční stromček
 - věci k obchodování nakreslené, vystřižené a nalepené na karton
 - výroba notýsků, leporel aj.

PRÁCE S MODELOVACÍ HMOTOU

Výstupy:

- ✓ vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- ✓ pracuje podle slovního návodu a předlohy
- ✓ rozliší různé druhy materiálu, jeho vlastnosti a různé způsoby zacházení
- ✓ bezpečně zachází s elementárními nástroji a pomůckami.

Učivo:

- materiál: modelovací hmota, plastelína, modurit, těsto
 - pomůcky: podložka, špachtle, nůž
 - techniky práce: hnětení, válení, ubírání, spojování, vaření, sušení
 - poznáváme vlastnosti: tvrdost, tvárnost
 - příklady výrobků, věcí, o kterých se učíme v prvouce (ovoce, zelenina, ptáci, zvířata), v matematice (geometrické tvary a tělesa), ve čtení (zobrazování dějů)
 - bezpečné zacházení s ostrými předměty.

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Výstupy:

- ✓ provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
- ✓ pečuje o nenáročné rostliny
- ✓ bezpečně zachází s elementárními nástroji a pomůckami.

Učivo:

- na podzim a v zimě: ošetřování pokojových rostlin
 - pěstování cibulovin v květináči - květina pro maminku (předpěstování v papírových květináčích), přesazování do květináčů, které si žáci ozdobili
 - porovnávání klíčení semen fazole nebo hrachu, nakličování, přesazování

- semena řechy - klíčení na vlhké vatě
- klíčení obilí a jeho růst (Velikonoce).

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Výstupy:

- ✓ pracuje podle slovního návodu a předlohy
- ✓ zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
- ✓ bezpečně zachází s elementárními nástroji a pomůckami.

Učivo:

- práce montážní a demontážní
 - práce se stavebnicí, sestavování modelů.

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Výstupy:

- ✓ připraví tabuli pro jednoduché stolování
- ✓ chová se vhodně při stolování.

Učivo:

- jednoduchá úprava stolu
 - pravidla chování u stolu
 - příprava drobného pokrmu (pomazánka, zeleninový salát aj.).

4. Ročník

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Výstupy:

- ✓ vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- ✓ využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- ✓ volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- ✓ udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu
- ✓ provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- ✓ pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.

Učivo:

- Práce s materiálem, přírodninami, modelovací hmotou, papírem, kartonem, textilem atd.
 - vlastnosti materiálu, užití v praxi
 - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování
 - jednoduché pracovní operace a postupy
 - organizace práce.

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Výstupy:

- ✓ pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

Učivo:

- ošetřování pokojových květin, přesazování květin
- pozorování klíčení brambor
- klíčení obilí a jeho růst - velikonoční zvyky

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Výstupy:

- ✓ vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- ✓ volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- ✓ udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu
- ✓ provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- ✓ pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.

Učivo:

- práce montážní a demontážní
- práce se stavebnicí.

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Výstupy:

- ✓ vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- ✓ volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- ✓ udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu
- ✓ pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.

Učivo:

- základní vybavení kuchyně
- výběr, nákup a skladování potravin
- jednoduché pokrmy.

5. Ročník

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Výstupy:

- ✓ vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- ✓ využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- ✓ volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- ✓ udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.

Učivo:

- vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)
 - pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití
 - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce
 - lidové zvyky, tradice, řemesla.

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Výstupy:

- ✓ provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- ✓ pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- ✓ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.

Učivo:

- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů
 - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem.

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Výstupy:

- ✓ provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
- ✓ ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- ✓ volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- ✓ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.

Učivo:

- pěstování rostlin ze semen v místnosti
- pěstování pokojových rostlin
- rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie.

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Výstupy:

- ✓ orientuje se v základním vybavení kuchyně
- ✓ připraví samostatně jednoduchý pokrm
- ✓ dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- ✓ dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.

Učivo:

- základní vybavení kuchyně
 - výběr, nákup a skladování potravin
 - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování
 - technika v kuchyni - historie a význam.

7. Ročník

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Výstupy:

- ✓ vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- ✓ pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- ✓ volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- ✓ udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.

Učivo:

- bezpečnost a hygiena práce,
- technika v životě člověka
- práce s dostupnými materiály (papír, látka, dřevo, kov, plast, apod.)
- základy zobrazování.

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

výstupy

- ✓ provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
- ✓ ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- ✓ vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu

- ✓ udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Učivo:

- bezpečnost a hygiena práce
- půda
- zelenina
- léčivé rostliny
- ovoce
- pěstitelství ve vztahu k životnímu prostředí, aranžování rostlin
- rizika ohrožující zdraví a jejich prevence.

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Výstupy:

- ✓ připraví jednoduché pokrmy a dodržuje principy stolování a obsluhy.

Učivo:

- hygiena, pracoviště, zásady práce, prostírání, chování u stolu, technologie přípravy pokrmů, provoz domácnosti, zdravý způsob života.

8. Ročník

SVĚT PRÁCE

Výstupy:

- ✓ posoudí své možnosti při volbě povolání.

Učivo:

- Trh práce, volba profesní orientace, kultura odívání, provoz a údržba domácnosti
 - práce s technickými materiály – kov, dřevo, sklo
 - práce s přírodními materiály – papír, pedig.

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Výstupy:

- ✓ posoudí své možnosti při volbě povolání
- ✓ využije profesní informace a poradenství pro výběr vhodného vzdělávání
- ✓ prokáže schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce.

Učivo:

- Změny v životě člověka
 - zdravý způsob života a péče o zdraví
 - rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
 - hodnota a podpora zdraví
 - osobnostní a sociální rozvoj.

9. Ročník

SVĚT PRÁCE

Výstupy:

- ✓ využije informace pro výběr vzdělávání
- ✓ prokáže schopnost prezentace své osoby na trhu práce.

Učivo:

- trh práce - požadavky pro výkon povolání

- volba profesní orientace – sebepoznávání - osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, práce s profesními informacemi
- práce s technickými materiály- základní opracování dřeva, základní práce s kovem, základy šití, košíkářství, koláže
- možnosti vzdělávání - náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace
- zaměstnání - pracovní příležitosti, způsoby hledání zaměstnání, problematika nezaměstnanosti, psaní životopisu, úřady práce
- podnikání – nejčastější formy, drobné a soukromé podnikání.

Doplňující vzdělávací obory

Charakteristika vzdělávací oblasti

Doplňující vzdělávací obory nejsou povinnou součástí základního vzdělávání, jeho vzdělávací obsah pouze doplňují a rozšiřují. Doplňující vzdělávací obory je možné využít pro všechny nebo jen pro některé žáky jako povinný nebo volitelný vzdělávací obsah. Očekávané výstupy uvedené v Doplňujících vzdělávacích oborech nestanovují závaznou úroveň a jsou pouze doporučené. Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů proto stanovena.

Robotika a programování

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem tohoto předmětu je žáky seznámit se základy robotiky a programování pomocí stavebnice LEGO® MINDSTORMS® Education EV3. Srdcem LEGO MINDSTORMS Education je programovatelná EV3 kostka.

Žáci se postupně naučí v jednotlivých lekcích ovládat a programovat robota.

Celý předmět je rozdělen do několika lekcí, které začínají sestavením robota až po jeho programování a řešení složitějších úloh (měření, záznam dat, experimenty a vědecké bádání).

Žáci tak využijí a prohloubí své znalosti z fyziky, informatiky a matematiky.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

9. Ročník

PROGRAMOVATELNÁ EV3 KOSTKA

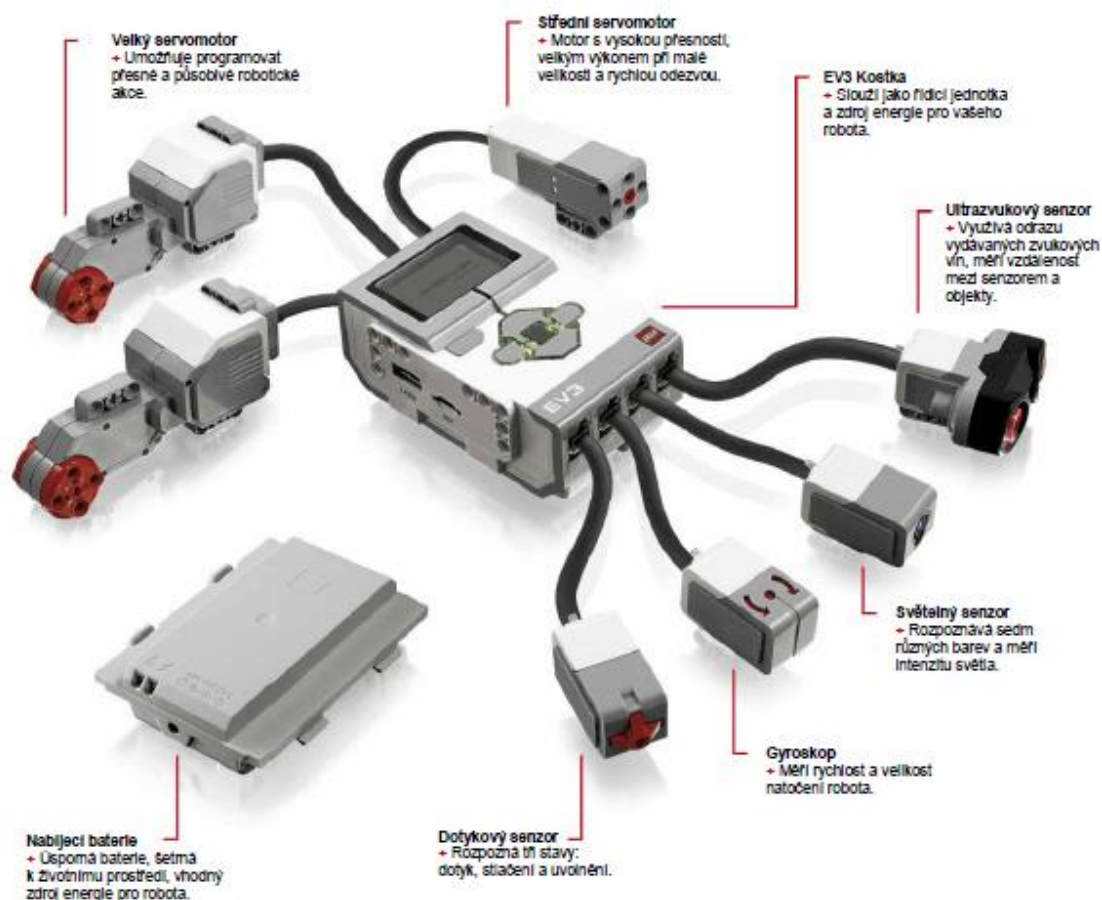
Výstupy:

- ✓ ovládání a programování robota
- ✓ sestavením robota
- ✓ programování robota
- ✓ práce v týmu
- ✓ řešení složitějších úloh (měření, záznam dat, experimenty a vědecké bádání).

Učivo:

- konstrukční řešení robota dle zadání
- práce s programovatelnou EV3 řídicí jednotkou
- práce s bloky motorů, senzorů, obrazovky
- práce s podmínkami, cykly a rozhodovacími bloky.

PŘEHLED

Mediaální výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

S neustále rostoucím tokem informací, jimž je současná lidská společnost vystavována prostřednictvím nejrůznějších médií, vzniká zároveň naléhavá potřeba člověka vyhodnocovat přijímané zprávy kriticky. Osvojování si schopnosti uvážlivě zpracovávat informace může člověku výrazně pomoci odlišovat vykonstruovaná sdělení, motivovaná úsilím účelově ovlivňovat určité cílové skupiny lidí, od informací, jejichž prezentace je motivována snahou o maximální objektivitu.

S vyjadřováním závěrů vzešlých z kritického usuzování úzce souvisí také úroveň schopnosti jasně předkládat své myšlenky či fakta prostřednictvím řeči.

Hlavním cílem tohoto vyučovacího předmětu je proto snaha o rozvoj schopnosti kritického myšlení a rozlišování důvěryhodných informací od dezinformací, stejně jako podpora žáků při objevování svých komunikačních předpokladů a motivace k jejich dalšímu sebevědomému rozvoji.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

9. Ročník

MÉDIA

Výstupy:

- ✓ získá povědomí o fungování médií
- ✓ zná stručnou historii médií
- ✓ vytváří vlastní mediální sdělení
- ✓ analyzuje mediální sdělení
- ✓ zpracuje vlastní youtube video
- ✓ rozpozná seriózní zpravodajství od bulvárního.

Učivo:

- historie médií
- rozdělení médií
- funkce a vliv médií
- mediální sdělení
- rasismus, konflikty a stereotypy v médiích
- seriózní a bulvární zpravodajství
- etika v žurnalistické práci
- bezpečnost na internetu
- sociální sítě
- fake news, hoax
- youtube
- reportáž
- veřejnoprávní televize.

KOMUNIKACE

Výstupy:

- ✓ volí vhodné verbální a neverbální prostředky
- ✓ rozpozná manipulativní komunikaci
- ✓ komunikuje kultivovaně
- ✓ výstižně volí vhodné jazykové prostředky
- ✓ užívá argumentaci.

Učivo:

- řeč
- verbální a neverbální komunikace
- argumentace.

Etická výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Etická výchova vede žáka k navázání a udržování uspokojivých vztahů, k vytvoření si pravdivé představy o sobě samém, k tvořivému řešení každodenních problémů, k formulaci svých názorů a postojů na základě vlastního úsudku s využitím poznatků z diskuse s druhými, ke kritickému

vnímání vlivu vzorů při vytváření vlastního světonázoru, k pochopení základních environmentálních a ekologických problémů a souvislostí moderního světa.

Etická výchova tak u žáka rozvíjí:

- sociální dovednosti, které jsou zaměřeny nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch jiných lidí a celé společnosti
- na samostatné pozorování s následným kritickým posouzením a vyvozením závěrů pro praktický život
- samostatnost při hledání vhodných způsobů řešení problémů
- správné způsoby komunikace
- respekt k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí
- schopnost vcítit se do situací ostatních lidí
- pozitivní představu o sobě samém
- schopnost účinné spolupráce.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

9. Ročník

APLIKOVANÁ ETIKA

Výstupy:

- ✓ zná stručnou historii etiky a mezikulturní odlišnosti i podobnosti etických systémů
- ✓ vědomě pracuje s etickou perspektivou a bere ohled na možnou mnohoznačnost a kulturní podmíněnost etických konceptů
- ✓ vnímá společenské problémy, jejich dopady na vlastní osobu a svou případnou roli v jejich řešení
- ✓ rozlišuje zdravé a toxické vztahy a rozumí potřebě kultivace vztahů
- ✓ rozvíjí pozitivní, zdravě sebevědomý obraz svého já, své potřeby a představy o šťastném životě.

Učivo:

- úvod: etika jako nauka v minulosti a dnes
- perspektiva: morálka a tabu
- etické problémy: tramvajové dilema a další
- spravedlnost: zločin, trest, náprava
- pravda: upřímnost, autenticita, mediální konstrukce reality
- solidarita: soukromý/veřejný + individuální/kolektivní zájem, sociální stát, sociální vyloučení
- přátelství a láska: rodina, partneři, přátelé, očekávání (o. vlastní, o. ostatních lidí)
- štěstí a zdraví: formulace představy šťastného života, význam duševního zdraví
- profesionalita: etický kodex profesí, zdravý vztah k pracovnímu výkonu
- budoucnost: etika a životní prostředí, technologie a další.

Rodinná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

V tomto předmětu se žáci seznámí s tím, co je to rodina a jak se na rodinu a jiné formy soužití dívá zákon, dále diskutuje o minulosti, současnosti a budoucnosti rodinného života. Prohlubuje

své znalosti o vývoji jednotlivce od jeho početí až po smrt, a dozví se, jak se o členy rodiny starat včetně praktických dovedností - např. jak přebalit dítě, manipulovat s novorozencem a pod. Rovněž se seznámí se základními prvky péče o rodinu a domácnosti, co je hygiena, jak udržovat hygienu a pořádek. Dále diskutuje o tom jak má vypadat rodinný rozpočet, jaké by měly být role jednotlivých členů domácnosti.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

9. Ročník

RODINA

Výstupy:

- ✓ umí pojmenovat a vysvětlit funkci rodiny, základní práva a povinnosti jejích členů
- ✓ umí vyjmenovat možné formy zániku manželství a vede na toto téma diskuzi
- ✓ dokáže stručně popsat jednotlivé fáze lidského vývoje, je seznámen s péčí o dítě od novorozeneckého věku, zná pojem „vývojová psychologie“
- ✓ umí sestavit svůj žebříček hodnot, diskutuje o něm.
- ✓ umí vyjmenovat domácí práce, diskutuje o rozdělení domácích prací.
- ✓ má pojem o domácím rozpočtu
- ✓ dokáže připravit jednoduché i složitější pokrmy.

Učivo:

- řeč
- verbální a neverbální komunikace
- argumentace
- rodina a její definice, právní vymezení, manželství, rozvod a problémy rodiny
- vývojová psychologie – fáze početí a lidského vývoje, péče o dítě, školní zralost (patologické jevy u dětí, dospívajících a dospělých)
- žebříček hodnot
- vedení domácnosti – rozpočet, hygiena
- vaření.

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Pravidla pro hodnocení žáků

Klasifikace se řídí legislativními normami, které především stanovují podobu vysvědčení.

Od pojmu klasifikace odlišujeme pojem hodnocení. Hodnocení tvoří velmi důležitou součást vyučování. Co a jak se hodnotí, ovlivňuje to, co a jak se žák učí, resp. jak pracuje. Ve všech předmětech s ohledem na věkové zvláštnosti a specifickou těchto předmětů by měly platit tyto zásady: Metody hodnocení odpovídají jasně stanoveným účelům, cílům. Je využívána vhodná škála hodnotících postupů. Je vytvořen efektivní způsob zaznamenávání a sumarizace hodnotících informací tak, aby informace o výsledcích přinášely učitelům, žákům i rodičům přehled o tom, jak se žákovi daří zvládat klíčové cíle, jaké má potíže a jaký by měl být další postup. Systém hodnocení (hlavně v nejvyšších ročnících) by měl dávat žákům příležitost přebírat odpovědnost za své výsledky ve známém a jasném systému.

Oba pojmy – klasifikace a hodnocení – spolu ovšem těsně souvisejí. Systém hodnocení by měl existovat podle uvedených zásad bez ohledu na podobu klasifikace. Ta tvoří víceméně technickou stránku věci (5 stupňová škála čísel). Důležitou součástí hodnocení tvoří hodnocení chování a kázně žáků. Zvláště v této oblasti je důležitý systém pochval a odměňování jako motivující a pozitivní aspekt školního života.

Žáci se specifickými poruchami učení

Přibližně u 15 – 20 % žáků bývá diagnostikována některá specifická porucha učení nebo alespoň tendence k ní. Platí zásada, že specifické poruchy by měly být objeveny co nejdříve, aby mohla být zahájena nápravná opatření. Všichni vyučující absolvovali kurzy pro specifické poruchy učení. Žáci jsou integrováni do běžných tříd. Součástí péče o tyto žáky musí být spolupráce s rodiči. Vedle instrukcí o způsobech nápravných cvičení je kladen hlavně důraz na to, že porucha znamená více práce (ale účelné, nepřetěžovat rozsahem a nesprávnými formami), ne výmluvu a následnou rezignaci na jakýkoli, byť drobný pokrok.

Vzdělávání žáků s jinými poruchami nebo zdravotním postižením je řešeno individuálně podle typu problému.

Hodnocení žáků

Účelem vzdělávání žáků v základní škole je vybavit žáka klíčovými kompetencemi. Ty představují soubor znalostí, dovedností, návyků a postojů, které jsou využitelné v různých učebních i praktických činnostech a situacích a jsou klíčem k úspěšnosti v celoživotním učení, v práci, zájmové činnosti i osobním životě.

Základní otázkou pro hodnocení úspěšnosti žáka je otázka, do jaké míry je žák po ukončení základního vzdělání těmito klíčovými kompetencemi vybaven. Pravdivá odpověď na tuto klíčovou evaluační otázku je zároveň tím nejsložitějším v hodnocení nejenom úspěšnosti žáka, ale i školy, celého ŠVP a práce učitelů, a zřejmě nelze najít jednoduchý mechanismus, jak na ni spolehlivě, v reálném čase v době vzdělávání v základní škole, přímo odpovědět. Podstatou praktického objektivního hodnocení úspěšnosti vzdělávání ve škole tedy nebude hodnocení úspěšnosti dosažení obecných vzdělávacích cílů a úspěšnost vybavení žáka souborem

klíčových kompetencí, ale hodnocení úspěšnosti dosažení těch cílů a hodnocení úspěšnosti vybavení žáka těmi kompetencemi, které ve svém souhrnu ke klíčovým kompetencím vedou. Struktura ŠVP umožňuje v této souvislosti zaměřit se při evaluaci na očekávané výstupy jednotlivých vzdělávacích oblastí, očekávané výstupy oborů vzdělávacích oblastí a na konkretizované výstupy (konkrétní dílčí aktivní dovednosti), které tvoří vzdělávací výstup vztažený ke konkretizovanému učivu specifikovaném v jednotlivých ročnících, v jednotlivých vzdělávacích předmětech. Záměrem autorského kolektivu ŠVP bylo, aby tyto konkretizované výstupy vztažené ke konkretizovanému učivu byly nastaveny tak, aby ve svém souhrnu naplňovaly očekávané výstupy (oborů) vzdělávacích oblastí a vedly tak k očekávanému efektu – vybavit žáka souborem znalostí, dovedností, návyků a postojů - tedy ke klíčovým kompetencím. Za předpokladu, že jsou tyto dílčí kompetence správně nastaveny (což zůstává prioritním úkolem i pro další ověřování a případnou korekci ŠVP), lze se při evaluaci zaměřit přímo na tyto dílčí kompetence jako na hlavní předmět hodnocení úspěšnosti žáka v procesu vzdělávání.

Hodnocení a klasifikace žáka učitelem

Klíčovou roli mezi všemi evaluačními činnostmi zaujímá ve ŠVP hodnocení a klasifikace žáka učitelem. Přímou v průběhu výchovně vzdělávacího procesu poskytuje učitel žákovi nezbytnou zpětnou vazbu a pravdivý obraz o tom, s jakým úspěchem se mu daří dosahovat dílčích konkretizovaných výstupů. Při výběru vhodné formy hodnocení by měl vyučující vždy zvážit i její motivační dopad na žáka s ohledem na jeho individuální vlohy a vlastnosti. Hlavním účelem hodnocení a klasifikace je motivovat žáka a poskytnout mu nezbytnou zpětnou vazbu. Je žádoucí, aby si kvalitní zpětnou vazbu dovedli žáci brzy vytvářet i sami a naučili se vlastnímu kritickému sebehodnocení a hodnocení svých spolužáků. Pro tyto evaluační formy by měl vyučující vytvářet dostatečný prostor. Základem formálního hodnocení žáka je tradiční klasifikace v pětistupňové stupnici. Vyučující je při klasifikaci povinen dodržovat platné právní předpisy a vnitřní normy školy, které upravují pravidla pro klasifikaci. Souhrnné písemné slovní hodnocení může vyučující použít jen v souladu s platnými právními předpisy nebo jako doplněk ke klasifikaci. Za neopominutelný princip hodnocení a klasifikace žáka považuje ŠVP převahu pozitivní motivace.

Metody používané při hodnocení žáků:

Soustavné pozorování žáka

- mohou se zjistit i jevy, které nebývají součástí ústních pohovorů a písemných zkoušek

Rozhovor

- učitel by měl se žáky co nejčastěji hovořit, upřesňovat jejich práci, radit se s nimi o nejvhodnějších cestách, jak odstranit problémy

Analýza výsledků činnosti žáka

- např. písemných prací, laboratorních prací, projektů, kreseb, výrobků

Konzultace s rodiči, kolegy, psychology

Zkoušení žáků

- ústní - orientační, klasifikační, písemné. praktické
- písemné zkoušení - umožňuje získat velké množství poznatků od všech žáků v krátkém čase
- standardizovaný test - uzavřené otázky s nabídnutými variantami odpovědí
- krátká sonda - liší se délkou a zaměřením.

Kritéria hodnocení:

Kritéria hodnocení konkrétních úkolů jsou vždy součástí zadání.

Nejčastěji používanými kritérii hodnocení napříč vyučovacími předměty jsou:

- věcná správnost,
- úplnost řešení,
- formální správnost (pokud je součástí zadání),
- správné použití osvojených znalostí, vědomostí, dovedností.

Autoevaluace školy a její evaluační činnost

Autoevaluace školy a její další evaluační činnost slouží k poskytování nezbytné zpětné vazby vedení školy o tom, jak se škole daří naplňovat stanovené vzdělávací záměry a cíle. Jsou současně i hodnocením kvality školy a hodnocením kvality ŠVP.

Průběžně sledujeme tyto oblasti:

- a) jaké podmínky mají žáci naší školy ke vzdělávání,
- b) jak vzdělávání probíhá (používané vzdělávací strategie, jejich efektivitu, naplňování cílů vzdělávání),
- c) podporu školy žákům (jak škola motivuje žáky k učení, jak podporuje žáky s problémy i žáky nadané),
- d) spolupráci školy s rodiči (její rozsah, formy a efektivitu),
- e) vliv vzájemných vztahů školy, žáků a rodičů na vzdělávání,
- f) řízení školy (vliv řízení a organizace školy na její vzdělávací, společenskou i kulturní funkci),
- g) personální práci,
- h) kvalitu vzdělávání pedagogických pracovníků (jejich profesní rozvoj),
- i) úroveň práce školy vzhledem k podmínkám a ekonomickým zdrojům (hledání rezerv).

Ke všem těmto oblastem se mohou vyjadřovat, přicházet s připomínkami a podněty zaměstnanci školy, zákonní zástupci a v přiměřené míře i žáci školy. Kromě toho management školy aktivně zjišťuje, shromažďuje a vyhodnocuje názory, připomínky a návrhy žáků, jejich zákonných zástupců, zaměstnanců školy i širší veřejnosti. Zpracované výsledky průběžně zapracovává do života školy. Autoevaluaci doplňujeme externí evaluací např. Scio, Kalibro. Časové rozvržení autoevaluačních činností odpovídá struktuře školního roku, ve kterém jsou realizovány. Obecně platí, že tyto činnosti rozprostíráme rovnoměrně do celého roku.

7. Přílohy

Součástí Školního vzdělávacího programu základního vzdělávání jsou tyto přílohy:

- Příloha číslo 1 – **Školní řád**
- Příloha číslo 2 – **Krizový plán školy**
- Příloha číslo 3 – **Preventivní program školy, prevence rizikového chování.**